

APSTIPRINĀTS ar Kandavas novada domes
2011.gada 30.novembra lēmumu Nr.13, 22.§
Kandavas novada domes priekšsēdētājs

R. Bārenis _____

2011.gada ____.

METRUM

SIA „Metrum”

Reģ. Nr.40003388748

Elizabetes iela 20, Rīga, LV-1050

Tālr. 67609030, fakss 67609044

E-pasts: metrum@metrum.lv

<http://www.metrum.lv>

Kandavas novada dome

Reģ. Nr.LV 90000050886

Dārza iela 6, Kandava,

Kandavas novads, LV-3120

Tālr.63182028, fakss 63182027

E-pasts: dome@kandava.lv

<http://www.kandava.lv>

KANDAVAS NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMS 2011.–2023.GADAM

(4 sējumos)

I SĒJUMS PASKAIDROJUMA RAKSTS

Teritorijas plānojuma izstrādes vadītāja,
Kandavas novada būvvaldes vadītāja, novada galvenā arhitekte
Projekta vadītāja, teritorijas plānotāja, *MSc. soc.zin., MSc. geogr.*
Kartogrāfs, *BSc. geogr.*
Ģeogrāfiskās informācijas sistēmas speciālists, *MSc. geogr.*
Projektu vadītājas asistente, *BSc. vid.zin.*

Antra APINE
Ilze CIRCENE
Armīns SKUDRA
Artis MARKOTS
Vita JEVDOKIMOVA

Rīgā 2010./2011.

KANDAVAS NOVADA

TERITORIJAS PLĀNOJUMA 2011.–2023.GADAM IZSTRĀDES GRUPA:

Antra APINE, Teritorijas plānojuma izstrādes vadītāja no Kandavas novada pašvaldības puses, Kandavas novada pašvaldības galvenā arhitekte

Ilze CIRCENE, Teritorijas plānojuma izstrādes vadītāja no SIA „Metrum” puses, SIA „Metrum” teritorijas plānotāja

Armīns SKUDRA, SIA „Metrum” kartogrāfs

Artis MARKOTS, SIA „Metrum” ģeogrāfiskās informācijas sistēmas speciālists

Vita JEVDOKIMOVA, SIA „Metrum” projektu vadītājas asistente

Rolands BĀRENIS, Kandavas novada domes priekšsēdētājs

Guntis GELPERS, Kandavas novada pašvaldības izpilddirektors

Normunds ŠTOFERTS, Kandavas novada domes deputāts

Viesturs Valdis DREIMANIS, Kandavas novada domes deputāts

Dainis ROZENFELDS, Kandavas novada domes deputāts

Gunda CĪRULE, Kandavas novada pašvaldības attīstības nodaļas vadītāja

Lolita BRUCE, Kandavas novada pašvaldības nekustamo īpašumu speciāliste

Agris DZENIS, vēsturnieks

Leonārija GUDAKOVSKA, Kandavas novada domes priekšsēdētāja vietniece

Baiba BEĶERE, Kandavas novada pašvaldības arhitekte

Gunta PĒRKONE, Kandavas novada pašvaldības teritorijas plānotāja

Sandra BĒRZIŅA, Kandavas novada pašvaldības izpilddirektora vietniece

Maija JĒCE, Kandavas novada Cēres pagasta pārvaldes vadītāja

Vilma GRŽIBOVSKA, Kandavas novada Zemītes pagasta pārvaldes vadītāja

Dzidra JANSONE, Kandavas novada Matkules pagasta pārvaldes vadītāja

Jānis KĀLIS, Kandavas novada Zantes pagasta pārvaldes vadītājs

Daina PRIEDE, Kandavas novada Vānes pagasta pārvaldes vadītāja

SATURA RĀDĪTĀJS

levads		6
I	TERITORIJAS PLĀNOJUMA IZSTRĀDES NOSACĪJUMI, METODIKA UN LĪDZŠINĒJĀS NOVADA PLĀNOŠANAS IEZĪMES	7
1.1.	Teritorijas plānojuma izstrādes nosacījumi	8
1.1.1.	Tiesiskais satvars	8
1.1.2.	Institūciju nosacījumi un prasības	10
1.2.	Metodika	11
1.2.1.	Izpētes posms	13
1.2.2.	Plānošanas posms	15
1.2.3.	Īstenošanas posms	19
1.3.	Līdzšinējās novada plānošanas iezīmes – vēsturiskās un esošās	20
1.3.1.	Izstrādātie attīstības plānošanas dokumenti	20
1.3.2.	Izstrādātie telpiskās plānošanas dokumenti	20
II	KANDAVAS NOVADA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS, ATTĪSTĪBAS PRIEKŠNOTEIKUMI UN IESPĒJAS	36
2.1.	Novada ģeogrāfiskais novietojums un novada apdzīvojums	37
2.1.1.	Novada ģeogrāfiskais novietojums	37
2.1.2.	Novada apdzīvojums	37
2.2.	Dabas apstākļi	43
2.2.1.	Reljefs un ģeoloģiskā uzbūve	43
2.2.2.	Ūdeņi	46
2.2.3.	Meži	47
2.2.4.	Lauksaimniecības zemes	48
2.3.	Satiksmes infrastruktūra un sakari	52
2.3.1.	Ceļi un ielas	52
2.3.2.	Dzelzceļš	53
2.3.3.	Transports un sakari	53
2.4.	Apbūves teritorijas	53
2.4.1.	Izglītības, kultūras un sporta iestādes	53
2.4.2.	Veselības un sociālās aprūpes iestādes	54
2.4.3.	Komerciestādes un ražošanas teritorijas	54
2.4.4.	Dzīvojamās apbūves teritorijas	55
2.5.	Inženiertehniskā apgāde	62
2.5.1.	Ūdensapgāde un kanalizācijas sistēma	62
2.5.2.	Siltumapgāde	63
2.5.3.	Elektroapgāde	63
2.5.4.	Gāzes apgāde	64
2.6.	Vides stāvoklis	64
2.6.1.	Piesārņotas un potenciāli piesārņotas vietas	64
2.6.2.	Būvniecībai nelabvēlīgās teritorijas	66
2.6.3.	Atkritumu apsaimniekošana	66
2.6.4.	Civilā aizsardzība	66
2.7.	Kandavas novada ainavas	66
2.8.	Dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma objekti	67
2.8.1.	Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un mikroliegumi	67
2.8.2.	Aizsargājamās kultūrvēsturiskās teritorijas un objekti	71

2.9.	Zemes izmantošana un īpašuma struktūra	79
2.9.1.	Zemes sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām	79
2.9.2.	Zemes sadalījums pēc īpašuma piederības	79
III	KANDAVAS NOVADA PERSPEKTĪVĀ ATTĪSTĪBA	83
3.1.	Teritoriālais konteksts	84
3.1.1.	Nacionālais konteksts	84
3.1.2.	Reģionālais konteksts	85
3.1.3.	Kopīgās interešu teritorijas	86
3.2.	Attīstības programmas 2010.–2016.gadam risinājumi	86
3.3.	Teritorijas plānojuma 2011. – 2023.gadam risinājumi	87
3.3.1.	Kandavas novada perspektīvā struktūra (attīstības koncepcija)	87
3.3.2.	Priekšlikums vienotai teritoriju izmantošanas veidu klasifikācijai teritorijas plānojuma 2011.-2023.gadam izstrādē	90
3.3.3.	Aizsargjoslas un tauvas joslas	96
3.3.4.	Norādes turpmākajai novada attīstības plānošanai	97
3.4.	Teritorijas plānojuma grozīšana un īstenošana	97

IEVADS

Saistībā ar teritoriālo reformu ir paplašinājusies Kandavas novada administratīvā teritorija, kurai uz doto brīdi nav vienota teritorijas plānojuma, bet ir plānojums, kas sastāv no pārapsīrinātajiem Kandavas novada, Vānes un Zantes pagasta teritorijas plānojumiem.

Līdz ar to esošajā situācijā teritorijas plānojumi neveidotu vienotu priekšstatu par visu Kandavas novada administratīvo teritoriju un pašvaldības darbu regulē atšķirīgi plānošanas dokumenti ar atšķirīgām pieejām un risinājumiem. Lai to novērstu, Kandavas novada dome 2009.gada 30.jūlijā pieņēma lēmumu „*Par Kandavas novada teritorijas plānojuma uzsākšanu*” un 2010.gada 28.janvārī lēmumu, ar kuru tika apstiprināts teritorijas plānojuma darba uzdevums un plānojuma izstrādes vadītāja - Kandavas novada būvvaldes vadītāja, novada galvenā arhitekta Antra Apine.

Kandavas novada teritorijas plānojuma mērķis ir radīt pamatu ilgstošai, stabīlai Kandavas novada pašvaldības ekonomiskai attīstībai, nodrošināt atbilstošu dzīves līmeni, izmantojot pašvaldībā esošos resursus, ievērojot tradīcijas, apzinot kultūrvēsturisko mantojumu un veicinot tā saglabāšanu, paredzot teritorijas racionālu izmantošanu un reglamentējot būvniecības kārtību tajā, sabalansējot privātīpašnieku un sabiedrības intereses.

Kandavas novada teritorijas plānojums tiek izstrādāt ar perspektīvu uz 12 gadiem un, atbilstoši Latvijas Republikas Teritorijas plānošanas likumam (2002), tajā tiek noteikta novada teritorijas atļautā izmantošana un šīs izmantošanas ierobežojumi. Teritorijas plānojuma prasības ir saistošas izstrādājot detālplānojumus, kā arī uzsākot jebkuru zemes vienību (gabalu) sadalīšanu, apvienošanu un robežu pārdalīšanu, būvniecību, tai skaitā esošo būvju renovāciju, rekonstrukciju un restaurāciju, inženierkomunikāciju, ceļu un tiltu būvniecību, teritorijas labiekārtošanu, zemes transformāciju, zemes dziļu izmantošanu un citu saimniecisko darbību. Teritorijas plānojuma saturs izveidots, ņemot vērā Ministru kabineta 06.10.2009. noteikumus Nr.1148 „*Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi*”.

Kandavas novada teritorijas plānojums sastāv no 4 savstarpēji saistītām daļām:

1.sējums. Paskaidrojuma rakstā tiek atspoguļota informācija par novada attīstības procesiem un tiek sniegts paskaidrojums pieņemtajiem risinājumiem.

2.sējums. Grafiskajā daļā ietilpst Ministru kabineta 06.10.2009. noteikumu Nr.1148 „*Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi*”. 27.punktā prasītie kartogrāfiskie materiāli, kā arī tematiskās kartes, kas papildina paskaidrojuma rakstu.

3.sējums. Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi nosaka obligātās prasības novada teritorijas izmantošanai, nosacījumus turpmākajam plānošanas procesam un noteikumus būvniecības īstenošanai.

4.sējums. Pārskatā par teritorijas plānojuma izstrādes procesu ietverts visa plānojuma izstrādes procesa (sākot ar lēmumu par teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu) lietvedības dokumentu apkopojums – lēmumi, izsniegtie nosacījumi, sabiedriskās apspriešanas materiāli un tml.

Pēc teritorijas plānojuma apstiprināšanas Kandavas novada domē tā grafiskā daļa un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi tiks izdoti kā pašvaldības saistošie noteikumi, bet paskaidrojuma raksts, kas ir teritorijas plānojuma nozīmīga daļa, kalpos kā dokuments pašvaldības darbam novada plānošanas jautājumos.

Kandavas novada teritorijas plānojums būs galvenais novada turpmākās attīstības plānošanas dokuments attiecībā uz zemi izmantošanu līdz 2023.gadam, kas palīdzēs pašvaldībai izvērtēt katru attīstības ieceri, šo ieceru iesniedzējiem saskaņot savu darbību ar novada attīstības kopējām interesēm, bet iedzīvotājiem un uzņēmējiem – iegūt informāciju par novada nākotnes attīstības iespējām un nosacījumiem.

Plānojuma izstrādes vadības un pārraudzības funkcijas pilda pašvaldība.

Teritorijas plānojumā izmantoti 2010.gadā Kandavas novada teritorijā uzņemti SIA „Metrum” teritorijas plānotājas Ilzes Circenes un kartogrāfa Armīna Skudras fotoattēli.

I DAĻA

TERITORIJAS PLĀNOJUMA IZSTRĀDES NOSACĪJUMI, METODIKA UN LĪDZŠINĒJĀS NOVADA PLĀNOŠANAS IEZĪMES

1.1. Teritorijas plānojuma izstrādes nosacījumi

1.1.1. Tiesiskais satvars

Latvijas Republikas normatīvie akti pašreiz nosaka, ka galvenie plānošanas dokumenti, uz kuriem jābalstās katras vietējās pašvaldības attīstībai, ir tās attīstības programma un teritorijas plānojums.

Saskaņā ar likuma „*Par pašvaldībām*” 14.panta otrās daļas 1.punktu vietējai pašvaldībai, pildot savas funkcijas, likumā noteiktajā kārtībā ir pienākums izstrādāt pašvaldības teritorijas attīstības programmu un teritorijas plānojumu, nodrošināt teritorijas attīstības programmas īstenošanu un teritorijas plānojuma administratīvo pārraudzību. Jāatzīmē, ka ar 2010.gada 29.jūlijā Kandavas novada domē tika apstiprināta Kandavas novada attīstības programma 2010.–2016.gadam.

Pašvaldības darbību attīstības un telpiskās plānošanas jomā, kā arī plānošanas dokumentu saturu, īpaši, teritorijas plānojuma dokumentu, vistiešākajā veidā ietekmē likumi un citi normatīvie dokumenti. Tās nevar realizēt šo darbību, neievērojot normatīvo aktu prasības.

Atbilstoši *Reģionālās attīstības likumam* (2002) vietējās pašvaldības vidēja termiņa attīstības plānošanas dokumentu — attīstības programmu — izstrādā un īsteno atbilstoši tā plānošanas reģiona teritorijas attīstības programmai, kurā ietilpst attiecīgā vietējā pašvaldība, un attiecīgās pašvaldības teritorijas plānojumam, izvērtējot to vietējo pašvaldību teritorijas attīstības programmas, ar kurām robežojas attiecīgā vietējā pašvaldība.

Savukārt, saskaņā ar *Teritorijas plānošanas likuma* (2002) nostādņēm, teritorijas plānojums ir teritorijas plānošanas dokumentu kopums, kas izstrādāts 12 gadiem un stāties spēkā normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Šajā dokumentu kopumā atbilstoši plānošanas līmenim un plānojuma veidam rakstveidā un grafiski parādīta teritorijas pašreizējā un plānotā (atļautā) izmantošana un šīs teritorijas izmantošanas aprobežojumi. Teritorijas plānojums sniedz priekšstatu par pašvaldībā esošajiem resursiem, fiksē šos resursus telpiskajā aspektā, nosaka teritorijas izmantošanas nosacījumus un iezīmē perspektīvu. Tas ietver sevī visu veidu apbūves, transporta un citu inženierkomunikāciju izvietojumu un attīstību, nosaka teritorijas izmantošanas veidus un vides aizsardzības pasākumus.

Plānošanas procesā tiek apskatītas ļoti dažādas konkrētās pašvaldības sfēras un teritorijas, tādējādi teritorijas plānojuma izstrādi un apdzīvotās vietas attīstību nosaka virkne normatīvo aktu.

Latvijas Republikas Satversmes 105.pants nosaka, ka ikvienam ir tiesības uz īpašumu un ka īpašumu nedrīkst izmantot pretēji sabiedrības interesēm. Savukārt Satversmes 115.pants nosaka, ka valsts aizsargā ikviena tiesības dzīvot labvēlīgā vidē, sniedzot ziņas par vides stāvokli un rūpējoties par tās saglabāšanu un uzlabošanu.

Teritorijas plānošanas likums (2002) nosaka teritorijas attīstības plānošanas principus, mērķus un uzdevumus, teritorijas attīstību plānu veidus, plānošanas kārtību, valsts institūciju un pašvaldību kompetenci, kā arī sabiedrības līdzdalību plānošanas procesā. Šī likuma 3.pantā ietvertais ilgtspējības princips nosaka, ka teritorijas plānojuma izstrāde nodrošina esošajām un nākamajām paaudzēm kvalitatīvu vidi, līdzsvarotu ekonomisko attīstību, racionālu dabas, cilvēku un materiālo resursu izmantošanu, dabas un kultūras mantojuma attīstību un saglabāšanu. Ilgtspējības principam piemīt izteikta, uz nākotni vērsta darbība – tam jāaizstāv nākamo paaudžu tiesības uz resursu pieejamību. Kā cits būtisks plānošanas princips minams atklātības princips. Vadoties no likuma „Par pašvaldībām” (19.05.1994.) 3.panta, pašvaldībām jādarbojas, „ievērojot valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju intereses”. Līdz ar to pašvaldībām ir jāuzņemas „vidutāja” loma teritorijas attīstības jautājumos. Normatīvajos aktos noteikts, ka sabiedrības līdzdalība ir obligāta plānošanas procesa sastāvdaļa. Ar sabiedrības līdzdalību Teritorijas plānošanas likuma 9.panta izpratnē tiek saprasts, ka ikvienai fiziskai un juridiskai personai ir tiesības iepazīties ar spēkā esošajiem un sabiedriskajai apspriešanai nodotajiem teritorijas plānojumiem, kā arī tās var piedalīties plānojumu sabiedriskajā apspriešanā, izteikt un aizstāvēt savu viedokli un iesniegt priekšlikumus. Ikviena fiziskā un juridiskā persona ir tiesīga noteiktā termiņā iesniegt rakstveida priekšlikumus un atsauksmes par teritorijas plānojumiem un saņemt rakstveida atbildi par tiem. Tieši šā

principa īstenošana sagādā vislielākās problēmas, jo līdzšinējā prakse liecina, ka parasti sabiedrības viedokļa uzklaušīšanai piemīt vairāk formāla daba.

Būvniecības likuma (1995) 3.pantā noteikts, ka zemes gabalu drīkst apbūvēt, ja tā apbūve tiek veikta saskaņā ar vietējās pašvaldības teritorijas plānojumu, detālplānojumu (ja tas nepieciešams saskaņā ar normatīvajiem aktiem) un šo plānojumu sastāvā esošajiem apbūves noteikumiem un, noslēdzot līgumu, apbūve ir saskaņota ar zemes gabala īpašnieku (ja apbūvi neveic zemes gabala īpašnieks). Saskaņā ar likuma 2.pata 4.daļu izdoti Ministru kabineta noteikumi Nr.112 „Vispārīgie būvnoteikumi” (01.04.1997.). Šie noteikumi nosaka vispārīgas prasības un kārtību visu veidu būvju projektēšanas sagatavošanai, būvprojekta izstrādāšanai un būvdarbu veikšanai, kā arī būves nojaukšanai. Virkne speciālo normu, kā Ministru kabineta noteikumi Nr.102 „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 211-08 „Daudzstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamie nami” (03.02.2009.), Ministru kabineta noteikumi Nr.567 „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 208-08 „Publiskās ēkas un būves” (21.07.2008.), Ministru kabineta noteikumi Nr.241 „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 223-99 „Kanalizācijas ārējie tīkli un būves” (15.06.1999.), Ministru kabineta noteikumi Nr.38 „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 222-99 „Ūdensapgādes ārējie tīkli un būves” (01.02.2000.) un citi normatīvi reglamentē ēku un būvju projektēšanu, būvniecību, rekonstrukciju vai renovāciju, ņemot vērā konkrētās pašvaldības teritorijas plānojumu.

Likums „Vides aizsardzības likums” (02.11.2006.) nosaka pašvaldību atbildību par vides aizsardzību un dabas resursu izmantošanu.

Aizsargjoslu likums (05.02.1997.) nosaka aizsargjoslu veidus, to izveidošanas principus un īpašuma lietošanas tiesību aprobežojumus tajās ap dabas un tehniskās infrastruktūras objektiem. Visu veidu aizsargjoslu konkrētās robežas nosaka teritorijas plānojumos, ievērojot teritorijas plānošanas noteikumus un aizsargjoslu noteikšanas metodiku. Ir pieņemta virkne Ministru kabineta noteikumu, kas reglamentē prasības konkrētu aizsargjoslu noteikšanai. Aizsargjoslu likuma 35.pantā norādīts, ka vispārīgos aprobežojumus aizsargjoslās nosaka likumi un Ministru kabineta noteikumi, kā arī pašvaldību saistošie noteikumi.

Plānošanas procesā savstarpēji mijiedarbojas daudzi citi likumi, - Meža likums (2000), Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām (1993), Zvejniecības likums (1995), Par autocelīem (1992), Par kultūras pieminekļu aizsardzību (1992) u.c., tāpat kā Ministru kabineta noteikumi, kas ir izdoti uz šo likumu pamata.

Kopumā vērtējot, plānojuma izstrādes procesu un plānojuma saturu ietekmē apmēram 150 likumi un Ministru kabineta noteikumi. Normatīvo tiesību aktu apjomam pieaugot, plānojuma izstrādes un īstenošanas process kļūst arvien komplicētāks. Tajā pašā laikā jāatzīst, ka likumi un tiem pakārtotie tiesību akti nereti ir pretrunīgi un tādējādi ir apgrūtināta to piemērošana.

Bez normatīvajiem aktiem, kas tieši reglamentē teritorijas attīstības un telpiskās plānošanas principus, mērķus un uzdevumus, ir arī starptautiskie un Latvijas stratēģiskie dokumenti, kuru ieteiktie telpas veidošanas principi Eiropas telpā ir būtiski katras teritorijas telpiskajā plānošanā. Šajos dokumentos par prioritātēm tiek izvirzīts atbalsts ilgtspējīgai un līdzsvarotai attīstībai. Tajā pašā laikā starptautiskie dokumenti tiek izmantoti telpiskajā plānošanā kā vadlīnijas, izstrādājot dokumentus, kas skar dzīves telpas attīstību.

1992.gada Riodežaneiro Pasaules vides un attīstības konferences Deklarācija par vidi un attīstību un Ilgtspējīgas attīstības rīcības programma 21.gadsimtam jeb Agenda 21 uzsver, ka ilgtspējīgas attīstības centrā ir cilvēks. Tajā teikts, ka tiesības attīstīties jāīsteno, nodrošinot esošo un nākamo paaudžu attīstības un vides vajadzības.

1996.gada Stambulas Pasaules apdzīvoto vietu konferences Deklarācijai par apdzīvotām vietām un Apdzīvoto vietu dienaskārtībai jeb Habitat II ir divi galvenie mērķi: atbilstošs mājoklis katram un ilgtspējīgas cilvēku apmetnes jeb apdzīvotas vietas urbanizētā pasaulē. Attiecībā uz apdzīvotām vietām šeit panākta vienošanās, ka jāaizsargā un jā saglabā vēsturiskas apdzīvotuma struktūras, ieskaitot kultūras un dabas mantojumu un ainavas, jāveicina līdzsvarotāku apdzīvotuma struktūru, stimulējot produktīvas investīcijas, darba vietu radīšanu un sociālo infrastruktūru ciemos, mazās un vidējās pilsētās. Dokuments atzīmē, ka dzīves kvalitāte un ekonomiskā attīstība apdzīvotās vietās ir cieši saistīta ar iedzīvotāju skaita izmaiņām un demogrāfisko raksturojumu, kā arī tādiem attīstības aspektiem kā izglītība, veselība, dabas resursu izmantošanas līmenis, vides stāvoklis, ekonomiskās un sociālās attīstības raksturs un kvalitāte.

Latvijas Nacionālajā ziņojumā pasaules konferencei par cilvēkapmetnēm (apdzīvotām vietām) Habitatt II (Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, 1996) viena no prioritātēm ir noteikta līdzsvarota un policentriska apdzīvoto vietu tīkla veidošana, īpaši veicinot tādu pasākumu īstenošanu, kas veidotu pamatu apdzīvoto vietu un teritoriju ilgtspējīgai attīstībai, Latvijas pilsētu un ciemu vides humanizēšanai.

ANO Pasaules komisijas Ziņojums par pilsētu nākotni 21.gadsimtā, kuru 2000.gadā akceptējusi Pasaules konference Urban 21 Berlīnē, pievēršas apdzīvoto vietu globālajām tendencēm un to ekonomiskajai bāzei, atzīmējot, ka pašreizējās izmaiņas Austrumeiropas apdzīvotajās vietās raksturo divi īpaši simboli – „privātā automašīna” un „vienģimenes māja”. Minētais dokuments atzīst, ka neskatoties uz globalizāciju, pieaug vietējās ekonomikas nozīme, kuras ietekmē svarīgi kļūst tādi vietējie faktori kā: labas kvalitātes mājokļi un infrastruktūra, elastīgs darba tirgus, elastīgi, uzticami un efektīvi noteikumi uzņēmējdarbībai, atraktīva kultūras dzīve un kvalitatīva arhitektoniskā vide.

Eiropas Ainavu konvencijā (2000) uzsvērts, ka Eiropas Padomes mērķis ir panākt lielāku vienotību starp tās dalībvalstīm, lai aizsargātu un īstenotu ideālus un principus, kas ir to kopīgais mantojums, lai panāktu ilgtspējīgu attīstību, sociālo vajadzību, saimniecisko darbību un vides savstarpēju līdzsvaru un harmoniju. Tajā pašā laikā apzinoties, ka ainavām ir nozīmīga sabiedriskā loma kultūras, ekoloģijas, vides un sociālajā jomā, ka tās ir saimnieciskajai darbībai labvēlīgs resurss un ka to aizsardzība, apsaimniekošana un plānošana var radīt jaunas darba vietas. Konvencijā norādīts, ka ainavas ir svarīga cilvēku dzīves kvalitātes daļa jebkurā vietā: pilsētās un laukos, gan noplicinātos, gan labas kvalitātes apgabalos, gan arī apgabalos, kas atzīti par izcili skaistiem, un tādos apgabalos, kas tiek izmantoti ikdienā. Savukārt pārmaiņas plānošanā, transportā, infrastruktūrā, tūrismā un atpūtā, kā arī pārmaiņas pasaules ekonomikā vispārīgākā līmenī daudzos gadījumos paātrina ainavu pārveidošanos. Tiek apstiprināts, ka Eiropas ainavu kvalitāte un daudzveidība ir kopīgs resurss un ka ir jāsadarbojas, lai tās aizsargātu un apsaimniekotu, kā arī veiktu plānošanu, uzskatot, ka ainavas ir galvenais indivīdu un sabiedrības labklājības elements un ka to aizsardzība, apsaimniekošana un plānošana ikvienam piešķir tiesības un atbildību.

Vides aizsardzības politikas vadlīnijas nosaka Vides aizsardzības politikas plāns (VAPP) Latvijai, kas apstiprināts Latvijas Republikas Ministru kabineta sēdē 1995.gada 25.aprīlī. VAPP ir izvirzīti četri ilgtermiņa vides aizsardzības mērķi:

- vides kvalitātes būtiska uzlabošana teritorijās, kur tā rada paaugstinātu risku cilvēka veselībai un ekosistēmu stabilitātei, vienlaikus nepieļaujot vides kvalitātes pasliktināšanos pārējā teritorijā;
- esošās bioloģiskās daudzveidības un Latvijai raksturīgās ainavas saglabāšana;
- dabas resursu ilgtspējīga izmantošana;
- vides aizsardzības politikas integrācija visās nozarēs un dzīves sfērās (tautsaimniecībā kopumā un nozaru stratēģiskajos plānos, likumdošanā un sabiedriskajā apziņā), tādējādi radot pamatu sabiedrības un valsts ilgtspējīgai attīstībai.

1.1.2. Institūciju nosacījumi un prasības

Ministru kabineta 06.10.2009. noteikumos Nr.1148 „Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi” norādītas tās institūcijas, no kurām teritorijas plānojuma izstrādes laikā jāsaņem nosacījumi teritorijas plānojuma izstrādei un atzini par izstrādāto plānojumu. Saskaņā ar šiem noteikumiem, Kandavas novada dome nosacījumus teritorijas plānojuma izstrādei ir pieprasījusi:

- ✓ Valsts vides dienesta Ventspils reģionālajai vides pārvaldei;
- ✓ Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijai;
- ✓ VAS „Latvijas Valsts ceļi”, Kurzemes reģiona Tukuma nodaļai;
- ✓ VAS „Latvijas Dzelzceļš”;
- ✓ Veselības inspekcijai;
- ✓ AS „Latvenergo”;
- ✓ AS „Latvijas Gāze”;
- ✓ Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam;
- ✓ Rīgas plānošanas reģionam;
- ✓ VSIA „Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi”;

- ✓ Valsts meža dienesta Ziemeļkurzemes virsmežniecības Kandavas mežniecībai;
- ✓ AS „Latvijas Valsts meži”;
- ✓ Dabas aizsardzības pārvaldei;
- ✓ Valsts zemes dienestam (pieejami internetā).

Lai noskaidrotu kaimiņu pašvaldību viedokli par Kandavas novada attīstību un iespējamām kopīgajām interešu teritorijām, Kandavas novada dome 2010.gada 3.jūnijā nosūtījusi vēstuli kaimiņu pašvaldībām:

- ✓ Tukuma novada domei;
- ✓ Jaunpils novada domei;
- ✓ Brocēnu novada domei;
- ✓ Saldus novada domei;
- ✓ Kuldīgas novada domei;
- ✓ Talsu novada domei.

Institūcijām, kas izsniegušas nosacījumus, kā arī kaimiņu pašvaldībām, izstrādātā Kandavas novada teritorijas plānojuma 1.redakcija tiek iesniegta izskatīšanai un atzinuma sniegšanai. IV sējumā „Pārskats par teritorijas plānojuma izstrādi” ietverti institūciju izsniegtie nosacījumi, kas tika saņemti, uzsākot teritorijas plānojuma izstrādi, un to apkopojums, izvērtējums.

1.2. Metodika

Teritoriju plānošana ir ilgstošs, kopleicēts un pēc būtības nepārtraukts process. Pašreiz Latvijā ir izveidojusies dažāda prakse un arī izpratne par vietējo pašvaldību attīstības plānošanas dokumentu izstrādi. Lai atspoguļotu Kandavas novada teritorijas plānojuma izstrādes procesu, ir sagatavota šī nodaļa, kuras izstrādes mērķis ir iepazīstināt ar plānošanas procesā pielietoto darba metodiku.

Teritorijas plānojuma saturs ir noteikts normatīvajos aktos - tas sastāv no apraksta daļas, vēlamās telpiskās struktūras daļas un saistošās daļas, kā arī plānošanas procesa pārskata daļas. Apraksta daļai nodrošina informāciju vēlamās telpiskās struktūras attīstības pamatošanai. Vēlamās telpiskās struktūras daļa ir vēlamās telpiskās attīstības vīzijas apraksts, vēlamās telpiskās struktūras formulējums un pamatojums. Saistošā sadaļa nosaka nepieciešamos pasākumus vēlamās telpiskās struktūras sasniegšanai. Galaproduktu nedrīkst uzskatīt kā konstantu teritorijas plānojumu plānojamajai teritorijai, bet gan drīzāk kā ilgtermiņa vīziju, kas tulkojama ar nepārtrauktu koncepciju virzīšanu un pielāgošanu. Tā ir struktūra, kurā var atpazīt ikdienas darbības, attieksmi pret kvalitāti un ilgtspēju, un kurā tiek saņemti piedāvājumi un tiek uzrādīta ietekme.

Telpiskajai plānošanai ir savstarpēji jāsaista sociālās, ekonomiskās un dabas vides dimensijas, kas saistītas ar izmaiņām teritorijas uzbūvē – veselais ir daudz vērtīgāks par tā daļu summu. Tādēļ ir vajadzīga saikne, kas aptver visas šīs sastāvdaļas, kas atļauj dažādu sektoru bieži pretrunīgās prasības līdzsvarot. Plānošana ir jāizmanto kā saskaņots mehānisms, kas ir viena no telpiskās plānošanas stiprajām pusēm.

Telpiski konflikti regulāri rodas tādās attīstības teritorijās, kas ir pievilcīgas dažādām iedzīvotāju interešu grupām. Ir jāpieņem daudzi svarīgi telpiski lēmumi, kas ir pietiekami sarežģīti daudzo ieinteresēto pušu dēļ, kuras katra vēlas apmierināt savas intereses. Novada telpa piedāvā iespējas jaunu ekonomisko aktivitāšu un nodarbinātības attīstībai. Tā arī palīdz noteikt tās vides kvalitāti, kā arī ir svarīgs elements sociālā un vēsturiskā mantojuma pareizā izmantošanā. Šo iemeslu dēļ visi lēmumi ir jāpieņem, paturot prātā to, kur notiks jauna attīstība un kā tā tiks īstenota. Ņemot vērā potenciālo konfliktējošo pušu interešu apjomu, nav iespējams bez saprātīgas kompromisa pieejas apmierināt visu iedzīvotāju vajadzības, kā arī sasniegt kaut vai nelielu daļu no vēlamās telpiskās struktūras. Šodien pieņemtie politiskie lēmumi nedrīkst sagraut nākotnes attīstības potenciālu. Telpiskās plānošanas mērķis ir sasniegt funkcionēt spējīgu un saistošu telpisku struktūru, kas nodrošinātu kvalitāti un ilgtspējību.

Lai izstrādātu vēlamo novada attīstības modeli, tika izmantoti visdažādākie darba paņēmieni. Telpiskajai plānošanai piemīt dažas īpatnības - tai ir jālīdzsvaro visbiežāk konfliktējošās dažādu grupu vajadzības, kā, piemēram, pašvaldības, zemes īpašnieku, uzņēmēju, attīstības plānotāju un citu grupu vajadzības jeb

uzskatus, izmantojot pārrunu un kompromisu metodi. Tai ir jābūt saskaņotai savā pieejā, kā arī jābūt reālai, stratēģiskai un elastīgai.

Ar ierobežotām zināšanām par iespējamo attīstību un ierobežotu informāciju par tendencēm un prognozēm, ir ļoti sarežģīti izveidot priekšstatu par nākotnes vidi. Nav iespējams ar 100% garantiju zinātniski paredzēt ekonomisko pārmaiņu un migrācijas plūsmu izvēršanos, vai arī, kāda līmeņa resursi būs pieejami sociālai, ekonomiskai un telpiskai attīstībai ilgtermiņā – pārsvarā objektīvi paredzamas ir tikai iespējamās tendences jeb attīstības scenāriji. Šo iemeslu dēļ telpiskajiem plāniem ir jābūt pielāgojamiem esošai situācijai. Tādēļ arī telpiskā plānošana nevar piedāvāt pilnīgu risinājumu jebkurai problēmai. Drīzāk tā ir jāskata kā nepārtraukta un visu laiku notiekoša aktivitāte.

Būtiska telpiskās plānošanas sastāvdaļa ir teritorijas konteksta izpratne, kura robežās ir jāizveido telpiskais plānojums. Šis konteksts sevī ietver teritorijas problēmu un iespēju izpēti, kas atspoguļota esošos plānos, pētījumos, dokumentos, iespējamās ar novadu un reģionu kopumā saistītos attīstības projektos. Pieredzes un zināšanu saistība ir ļoti svarīga plānošanas procesā, tādā veidā nodrošinot tā risinājumu pamatotību, īstenošanas kontrolējamību un demokrātiskumu.

Teritorijas plānojums ir teritorijas plānošanas procesa gala produkts un paliek spēkā noteiktu laika periodu (līdz 12 gadiem). Tādēļ arī process ir tas, kas veido plānojuma saturu. Tas ir process, kur notiek vēlamās telpiskās struktūras izstrāde, un ko ir iespējams panākt ar sazināšanās, diskusiju, pārrunu un lēmumu pieņemšanas palīdzību.

Plānošanas process sastāv no vairākiem soļiem. Kandavas novada teritorijas plānojuma izstrādes plānošanas principu pamatā ir šī plānošanas procesa, kas iesākts 2010.gada maijā, sadalīšana trīs posmos: 1) izpētes posms, 2) plānošanas posms un 3) īstenošanas posms.

Izpētes un plānošanas posms nav savstarpēji strikti nodalāms, jo paralēli izpētei nepārtraukti tiek domāts par plānoto situāciju, savukārt, plānošanas posmā izkristalizējas, kādas vēl izpētes un materiāli ir darbam nepieciešami.

1.2.1. Izpētes posms

Kandavas novada izpētes posms sākās 2010.gada maijā, apzinot un apkopojot pieejamo informāciju par laiku no lēmuma pieņemšanas brīža Kandavas novada domē līdz SIA „Metrum” darbības uzsākšanai pie Kandavas novada teritorijas plānojuma izstrādes. No 2010.gada jūlija līdz novembrim, paralēli esošo materiālu izpētei, notika novada teritorijas apsekošana, ar mērķi veikt pašreizējās situācijas izpēti un tās precizēšanu, grafisko materiālu aktualizāciju un novada teritorijas un atsevišķu objektu novērtēšanu, ņemot par pamatu spēkā esošos Kandavas novada teritorijas plānojuma grafiskos materiālus.

1.tabula

Kandavas novada teritorijas apsekošana

Nr.	Datums	Apsekotā teritorija
1.	2010.gada 20.jūlijs	Kandavas novada pilsētas teritorijas apsekošana
2.	2010.gada 28.jūlijs	Kandavas novada pilsētas teritorijas apsekošana
3.	2010.gada 2.augusts	Kandavas pilsētas teritorijas apsekošana, Kandavas stacijas un Rūmenes ciema apsekošana
4.	2010.gada 4.augusts	Kandavas pagasta apsekošana
5.	2010.gada 12.augusts	Kandavas pagasta apsekošana
6.	2010.gada 16.augusts	Kandavas pagasta apsekošana, Vānes pagasta apsekošana
7.	2010.gada 17.augusts	Kandavas pagasta apsekošana, Vānes pagasta apsekošana
8.	2010.gada 13.septembris	Cēres pagasta Cēres ciema un Cēres pagasta apsekošana
9.	2010.gada 29.septembris	Cēres pagasta un Matkules pagasta Matkules ciema apsekošana
10.	2010.gada 14.oktobris	Matkules pagasta un Zemītes pagasta apsekošana
11.	2010.gada 29.septembris	Cēres pagasta un Matkules pagasta Matkules ciema apsekošana
12.	2010.gada 14.oktobris	Tikšanās Kandavas novada muzejā, Matkules pagasta un Zemītes pagasta apsekošana
13.	2010.gada 21.oktobris	Tikšanās Kandavas novada domē par infrastruktūras jautājumiem, Kandavas pilsētas un pagasta atsevišķu vietu precizēšana pēc situācijas dabā
14.	2010.gada 3.novembris	Zemītes pagasta apsekošana
15.	2010.gada 10.novembris	Zantes pagasta apsekošana
16.	2010.gada 26.novembris	Tikšanās novada domē, Zantes ciema teritorijas apsekošana

Šobrīd terminu *teritorijas pašreizējā izmantošana* lieto plānošanas normatīvajos aktos – Ministru kabineta noteikumos Nr.1148 „Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi” (4.1.p.; 27.2.p.), bet netiek definēts, kas ar to jāsaprot. Definējot šo jēdzienu Kandavas novada teritorijas plānojuma izstrādei, tiek izmantoti šādi kritēriji pašreizējās izmantošanas noteikšanai un to pielietošana:

- 1) faktiskā/ reālā teritorijas izmantošana jeb situācija „dabā” – aktuālais teritorijas stāvoklis tās apsekošanas brīdī;
- 2) būvvaldē akceptēts būvprojekts/ izsniegta būvaļauja, kas ir spēkā teritorijas plānojuma 1.redakcijas izstrādes laikā (Kandavas novada pašvaldības dati par izsniegtajām būvaļaujām jaunu ēku būvniecībai, kas izdotas no 2009.gada 1.janvāra līdz teritorijas plānojuma 1.redakcijas sagatavošanai).

Par pamatu kartogrāfiskajam materiālam teritorijas plānojuma izstrādei tika izmantotas topogrāfiskās kartes, ortofotokartes, kadastrālā informācija, kā arī apstiprinātās teritorijas plānojuma (Kandavas novada, Vānes un Zantes pagasta) grafiskās daļas. No attiecīgajām institūcijām (VA „Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra” un Valsts zemes dienesta) tika pieprasīti un pasūtīti Kandavas novada kartogrāfiskā materiāla dati (topogrāfiskā karte mērogā 1:10 000, ortofotokarte un kadastrālā informācija). Balstoties uz saņemtajiem datiem, Kandavas novada teritorijas plānojums sagatavots par pamatu ņemot 2005., 2006., 2007. un 2008.gadā izstrādāto vienkāršoto topogrāfisko karti un 2007.gadā uzņemto ortofotokarti M 1:10 000. Attiecībā uz Valsts zemes dienesta sniegtajiem datiem, plānošanas procesā tika izmantota zemes

vienību robežām piesaistīta kadastrālā informācija par nekustamā īpašuma nosaukumiem, īpašnieka, tiesiskā valdītāja, lietotāja statusu, zemes vienības platību, nekustamā īpašuma lietošanas mērķi, valdošo lauksaimniecībā izmantojamo zemi kvalitātes novērtējumu ballēs u.c. informācija. No apstiprinātajām teritorijas plānojuma grafiskajām daļām (Kandavas novada, Zantes un Vānes pagasta) tika atlasīta informācija par zemes virsmas reljefu (pamathorizontāles izvilkta ik pa 2 metriem), kultūrvēsturiskajiem un dabas objektiem, inženiertehnisko apgādi, satiksmes infrastruktūru, ciema robežām u.c. informācija.

Lai detalizētāk plānotu Kandavas pilsētas teritoriju, tika izmantota SIA „Metrum” uzņemtā un sagatavotā ortofotokarte ar 20 cm izšķirtspēju (mērogs 1:2000), veicot lidojumu virs Kandavas pilsētas teritorijas 2010.gada 16.jūnijā, kā arī atsevišķi SIA „Metrum” sagatavotie topogrāfiskā plāna mērogā 1:2000 topogrāfiskie elementi, kas ir būtiskākie telpiskās plānošanas procesā, attiecīgi tās ir horizontāles (ik pa 1 metram), būves, hidrogrāfija, autoceļi un blīvas koku grupas (meži). Visi kartogrāfiskie materiāli tika tehniski laboti un pārveidoti (konvertācija, topoloģijas pārbaude) pēc SIA „Metrum” izstrādātās specifikācijas ArcGIS programmatūras vidē.

Lai izstrādātu teritorijas plānojuma saistošo daļu un pieņemtu vēlamos attīstības risinājumus, tajā izmantoti šādi pamatmateriāli un informācija:

- Kandavas novada attīstības programma 2010.–2016.gadam;
- spēkā esošais Kandavas novada teritorijas plānojums 2005.–2017.gadam;
- spēkā esošais Vānes pagasta teritorijas plānojums 2007.-2019.gadam;
- spēkā esošais Zantes pagasta teritorijas plānojums 2006.-2018.gadam;
- Kandavas novada domē uzkrātie un apkopotie materiāli;
- pašreiz spēkā esošie normatīvie akti;
- valsts un pašvaldību institūciju sniegtā informācija par novada teritoriju;
- Latvijas Valsts arhīvā pieejamie materiāli;
- darba grupas, tikšanās ar iedzīvotājiem un speciālistiem;
- iedzīvotāju priekšlikumi.

1.attēls. Kandavas novada Cēres pagasts, apsekošana 2010.gada 13.septembrī

2.attēls. Kandavas pilsētas ortofotokarte, kas sagatavota pēc SIA „Metrum” 2010.gada 16.jūnijā veiktā lidojuma virs Kandavas pilsētas teritorijas

1.2.2. Plānošanas posms

Sākot no Kandavas novada domes lēmuma par teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu 2009.gada 30.jūlijā līdz Kandavas novada teritorijas plānojuma 1.redakcijas sagatavošanai, tika pieņemti iedzīvotāju un zemes īpašnieku iesniegumi par priekšlikumiem teritorijas plānojuma izstrādei. Tāpat arī tika apkopoti tie priekšlikumi, kas saņemti līdz lēmuma par Kandavas novada teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanai 2009.gada 30.jūlijā, attiecīgi tie, kas bija rakstījuši iesniegumus par priekšlikumiem teritorijas plānojumam pēc Kandavas novada teritorijas plānojuma 2005.–2017.gadam, Vānes pagasta teritorijas plānojuma 2007.-2019.gadam un Zantes pagasta teritorijas plānojums 2006.-2018.gadam apstiprināšanas (kopā 13). No Kandavas novada teritorijas plānojuma 2011.–2023.gadam izstrādes uzsākšanas (2009.gada 30.jūlijs) līdz 1.redakcijas izstrādei tika saņemti 16 rakstiski iesniegumi.

1.redakcijas izstrādē svarīgas ir apspriedes (pārrunas) ar pašvaldības un institūciju pārstāvjiem. Ar Kandavas novada domes 2010.gada 12.janvāra rīkojumu tikai izveidota darba grupa Kandavas novada

3.attēls. Darba grupa 2010.gada 6.septembrī Kandavas novada domē

teritorijas plānojuma 2011.–2023.gadam izstrādei. Darba grupā tika iekļauti sekojoši novada domes speciālisti un deputāti:

1. Rolands Bārenis, Kandavas novada domes priekšsēdētājs, darba grupas vadītājs;
2. Guntis Gelpers, Kandavas novada domes izpilddirektors;
3. Normunds Štoferts, Kandavas novada domes deputāts;
4. Viesturs Valdis Dreimanis, Kandavas novada domes deputāts;
5. Dainis Rozenfelds, Kandavas novada domes deputāts;
6. Antra Apine, darba grupas vadītāja vietniece, Kandavas novada būvvaldes vadītāja;
7. Gunda Cīrule, Kandavas novada attīstības nodaļas vadītāja;
8. Lolita Bruce, Kandavas novada domes nekustamo īpašumu speciāliste.

4.attēls. Darba grupa 2010.gada 7.decembrī Kandavas novada domē

2.tabula

Organizētās darba grupas (apstiprināto darba grupu sastāvā) Kandavas novada teritorijas plānojuma 2011.-2023.gadam izstrādei

Nr.	Datums	Pārrunātie jautājumi, definētie priekšlikumi, tālākā darbā risināmie jautājumi	Darba grupas dalībnieki
1.	2010.gada 6.septembris	<ul style="list-style-type: none"> - Teritorijas plānojuma izstrādes process; - Iepazīstināšana ar izstrādātajiem kartogrāfiskajiem materiāliem - Kandavas pilsētas topogrāfisko kartes elementiem mērogā 1:2000, Kandavas pilsētas ortofoto un Kandavas pilsētas 3D modeli; - Saņemto un apkopoto iedzīvotāju priekšlikumu pārrunāšana; 	Guntis Gelpers, Normunds Štoferts, Viesturs Valdis Dreimanis, Dainis Rozenfelds, Antra Apine, Gunda Cīrule, Lolita Bruce,

		<ul style="list-style-type: none"> - Saņemto un apkopoto institūciju un kaimiņu pašvaldību nosacījumu pārrunāšana; - Izstrādātā priekšlikuma teritorijas izmantošanas veidu klasifikācijai pārrunāšana. <p>Priekšlikums - teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos iekļaut prasību perspektīvē izstrādāt vēsturiskā centra izpētes materiālu, uz kura pamata izdot noteikumus par vēsturiskā centra ēku saglabājamiem elementiem, vērtībām un tml. (G.Gelpera priekšlikums).</p>	Armīns Skudra, Artis Markots un Ilze Circene
2.	2010.gada 7.decembris	<ul style="list-style-type: none"> - Sagatavotās esošās situācijas prezentēšana; - Kandavas novada izstrādātās koncepcijas prezentēšana, pārrunāšana un koriģēšana. <p>Darba grupā izdiskutēts un atbalstīts izstrādātās Kandavas novada attīstības koncepcijas priekšlikums ar atsevišķiem labojumiem (konceptiju ar izdiskutētajām korekcijām skatīt 4.sējumā <i>Pārskats par teritorijas plānojuma izstrādes procesu</i>). Korekcijas pamatā saistāmas ar perspektīvajām ražošanas teritorijām – vērtējot pilsētas attīstību ilgākā laika periodā, plānots tālākā perspektīvē transformēt pilsētas centrā - Jelgavas un Zemītes ielā esošās ražošanas teritorijas¹ uz publisko (Jelgavas ielā) un dzīvojamo (Zemītes ielā) apbūvi.</p> <p>Priekšlikumi tālākam darbam:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ar Agra Dzeņa atbalstu, sadarbībā ar Valsts kultūras pieminekļa aizsardzības inspekciju, precizējama vēsturiskā centra robeža un iespējami tā aizsargjosla; 2. ar Antras Apines līdzdarbību lūdzama informācija VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centram” par ģeoloģisko informāciju attiecībā uz Vānes un Zantes pagasta teritoriju; 3. SIA „Metrum” sagatavojama koncepcija ar izrunātajām korekcijām darba grupā, un izstrādājams tālākais materiāls novada detalizētai plānošanai. 	Normunds Štoferts, Viesturs Valdis Dreimanis, Antra Apine, Gunda Cīrulle, Lolita Bruce, Armīns Skudra, Ilze Circene, Agris Dzenis un Leonārija Gudakovska
3.	2011.gada 19.janvāris	<p>Galvenais darba grupā diskutējams jautājums - Kandavas pilsētas plānošana.</p> <p>Darba grupā izdiskutēti un radīti priekšlikumi pilsētas teritorijas plānotajai (atļautajai) izmantošanai, atbalstot un vienojoties par principu plānot kompaktu Kandavas pilsētas attīstību, paredzot jaunas blīvas apbūves teritorijas primāri vietās, kas atrodas esošās apbūves tuvumā, un kur jau ir izbūvētas ielas, un kurās tiek radīti priekšnoteikumi komunikāciju izbūvei. Kā priekšlikumu jaunām ražošanas teritorijām darba grupa piedāvā plānot ārpus pilsētas administratīvajām robežām, bet tiešā tās tuvumā (kas saistāms ar darbaspēka tuvumu), un attiecīgi šī teritorija ir pilsētas ziemeļrietumos, daļā no zemes gabala „Purgāļi”.</p>	Rolands Bārenis, Guntis Gelpers, Normunds Štoferts, Viesturs Valdis Dreimanis, Dainis Rozenfelds, Antra Apine, Gunda Cīrulle, Lolita Bruce, Armīns Skudra, Baiba Beķere, Ilze Circene un Agris Dzenis

¹ Jelgavas ielā bijušo Rīgas radiorūpnīcas ceĶa teritoriju radio detaĶu un radioaparātu raĶošanai, kas tur izveidots 1963.gadā, un Zemītes ielā – kokapstrādes raĶošanas teritoriju

4.	2011.gada 26.janvāris	<p>- Kandavas pilsētas plānotās (atļautās) izmantošanas kartes prezentēšana;</p> <p>- Vienošanās un diskusija par galvenajiem katra novada ciema teritorijas attīstības risinājumiem, piedaloties Cēres pagasta, Zemītes pagasta, Matkules pagasta, Zantes pagasta un Vānes pagasta pārvalžu vadītājiem.</p> <p>Darba grupā katrs pagasta pārvaldes vadītājs sniedza ieskatu par esošo situāciju sava pagasta teritorijā un priekšlikumus plānotajiem risinājumiem, kas būtu iekļaujami teritorijas plānojumā. Darba grupā, balstoties uz esošajām un iespējamām sagaidāmajām tendencēm zemes izmantošanā lauku teritorijās tuvāko gadu laikā, tika rasts priekšlikums neplānot plašas mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas ciemu teritoriju tuvumā esošajos zemes gabalos, tā vietā radot priekšnoteikumus lauksaimniecības un mežsaimniecības attīstībai un ainavas saglabāšanai novada teritorijā kopumā.</p>	Guntis Gelpers, Normunds Štoferts, Viesturs Valdis Dreimanis, Antra Apine, Gunda Cīrule, Lolita Bruce, Armīns Skudra, Ilze Circene, Baiba Beķere, Maija Jēce, Vilma Gržibovska, Dzidra Jansone, Jānis Kālis, Daina Priede un Sandra Bērziņa
5.	2011.gada 14.jūnijs	Kandavas novada teritorijas plānojuma 1.redakcijas sabiedriskās apspriešanas, kas tika izsludināta laika posmā no 2011.gada 18.aprīļa līdz 30.maijam (tehnisku iemeslu dēļ sabiedriskās apspriešanas termiņš tika pagarināts līdz 28.jūlijam) rezultātu izvērtēšana. Ar rezultātu izvērtējumu iespējams iepazīties Kandavas novada teritorijas plānojuma IV sējumā „Pārskats par teritorijas plānojuma izstrādi”.	Guntis Gelpers, Normunds Štoferts, Viesturs Valdis Dreimanis, Antra Apine, Gunta Cīrule, Lolita Bruce, Ilze Circene, Armīns Skudra, Baiba Beķere, Gunta Pērkone un Aiga Tetere
6.	2011.gada 31.augusts	Kandavas novada teritorijas plānojuma 1.redakcijas sabiedriskās apspriešanas, kas tika izsludināta laika posmā no 2011.gada 18.aprīļa līdz 30.maijam (tehnisku iemeslu dēļ sabiedriskās apspriešanas termiņš tika pagarināts līdz 28.jūlijam) rezultātu izvērtēšana. Ar rezultātu izvērtējumu iespējams iepazīties Kandavas novada teritorijas plānojuma IV sējumā „Pārskats par teritorijas plānojuma izstrādi”.	Guntis Gelpers, Normunds Štoferts, Viesturs Valdis Dreimanis, Dainis Rozenfelds, Antra Apine, Gunta Cīrule, Lolita Bruce, Ilze Circene, Armīns Skudra, Baiba Beķere, Gunta Pērkone un Ainārs Viklauss, kurš pārstāvēja Kurzemes ielas 19 attīstības intereses

5.attēls. Darba grupa 2011.gada 19.janvārī Kandavas novada domē

2011.gada 27.septembrī ar Kandavas novada domes sēdes lēmumu „Par Kandavas novada teritorijas plānojuma 2011.-2023.gadam galīgās redakcijas apstiprināšanu”, sabiedriskai apspriešanai no 2011.gada 30.septembra līdz 23.oktobrim tika nodota Kandavas novada teritorijas plānojuma 2011.-2023.gadam galīgā redakcija. Paziņojumi par iespēju iepazīties un sniegt atzinumu par izstrādāto teritorijas plānojuma galīgo redakciju tika nosūtīti arī institūcijām. Sabiedriskās apspriešanas laikā tika saņemts Dabas aizsardzības pārvaldes, Valsts vides dienesta Ventspils reģionālās vides pārvaldes un Rīgas plānošanas reģiona atzinums (skatīt teritorijas plānojuma IV sējumu).

Apspriešanas laikā divi interesenti vērsās Kandavas novada domē ar mērķi iepazīties ar teritorijas plānojuma galīgās redakcijas risinājumiem. Oficiāli iesniegumi ar iebildumiem vai priekšlikumiem par izstrādāto galīgo redakciju netika saņemti. Ņemot vērā sabiedriskās apspriešanas rezultātus, Kandavas novada dome 2011.gada 27.oktobrī pieņēma lēmumu apstiprināt teritorijas plānojuma 2011.-2023.gadam redakciju kā galīgo un nosūtīt Rīgas plānošanas reģionam atzinuma sniegšanai.

2011.gada 7.novembrī Rīgas plānošanas reģions sniedza pozitīvu atzinumu. Pamatojoties uz to, 2011.gada 30.novembrī Kandavas novada domes sēdē tika pieņemts lēmums apstiprināt Kandavas novada teritorijas plānojumu 2011. – 2023.gadam, un izdot tā grafisko daļu un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus kā Kandavas novada domes saistošos noteikumus Nr.19.

1.2.3. Īstenošanas posms

Teritorijas plānojuma *Grafiskā daļa* un *Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi* pēc Rīgas plānošanas reģiona pozitīva atzinuma saņemšanas, Kandavas novada domē tiks izdoti kā pašvaldības saistošie noteikumi. Paskaidrojuma raksts kalpos kā informatīvs un rekomendējošs dokuments Kandavas novada pašvaldības darbā. Plānojuma īstenošanas galvenie instrumenti ir teritorijas izmantošanas zonējums, tās izmantošanas un apbūves noteikumi. Katrai vietai – gan zaļumu, gan apbūves teritorijām – atbilstoši teritorijas plānojuma zonējumam ir noteiktas telpiskās attīstības iespējas. Kandavas novada attīstība telpiskajā aspektā notiek, realizējot šīs iespējas, kas reizē veido novada struktūras pamatu un palīdz saglabāt gan dabas, gan kultūrvēsturiskās vērtības. Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos tiek konkretizētas gan atsevišķu vietu, gan teritoriju tipu izmantošanas iespējas atbilstoši teritorijas plānojumā atspoguļotajam redzējumam. Tā kā novads, līdzīgi dzīvam organismam, atrodas nepārtrauktā attīstībā, tad plānojuma īstenošana nav kāda vienreizēja atsevišķa darbība, bet process, kurā teritorijas izmantošanas kartes un noteikumi spēlē ikdienas darbarīku lomu.

1.3. Līdzšinējās novada plānošanas iezīmes – vēsturiskās un esošās

Plānošanas pabeigtība vienmēr būs relatīva, jo tas ir nepārtraukts darba process. Nepārtrauktības un pēctecības principi garantē, ka plānošanas dokumenti reaģē uz mainīgo situāciju, bet tajā pašā laikā, mainoties spēkā esošā plānojuma pamatojumam, tiek saglabātas tās daļas, kuru pamatojums nav mainījies. Katrs izstrādātais plānojums atstāj būtiskas izmaiņas uz konkrētās teritorijas attīstību. Katrā plānojumā ir atrodamas iezīmes, kuras, ievērojot pēctecības principu, ir saglabājas un iekļaujamas jaunajā plānojumā. Teritorijas plānojumā, ņemot vērā pēctecības principu, izvērtēti iepriekšējie plānošanas dokumenti.

1.3.1. Izstrādātie attīstības plānošanas dokumenti

2004.gadā tika izstrādāta Kandavas novada attīstības programma 2004.-2009.gadam. 2002.gadā, sadarbībā ar SIA „Pašvaldību konsultāciju centrs”, tika izstrādāta Zantes pagasta attīstības programma. Vānes pagasta pašvaldībai šāds dokuments līdz Kandavas novada izveidei 2009.gadā, nav ticis izstrādāts. Pēc administratīvi teritoriālās reformas 2009.gadā, Kandavas novada dome pieņēma lēmumu izstrādāt vienotu attīstības programmu visam novadam, un jau 2010.gadā šī programma, sadarbībā ar SIA „NK konsultāciju birojs”, tika izstrādāta un 2010.gada 29.jūlijā Kandavas novada attīstības programma 2010.-2016.gadam Kandavas novada domē apstiprināta. Papildus par attīstības programmā iekļautajiem risinājumiem skatīt sadaļā 3.2. „Attīstības programmas 2010.–2016.gadam risinājumi”.

1.3.2. Izstrādātie telpiskās plānošanas dokumenti

Līdz šim Kandavas novada teritorijā, ņemot vērā, ka esošais Kandavas novads izveidojās tikai 2009.gadā, nav izstrādāts neviens telpiskās plānošanas dokuments, kas aptver visu novada teritoriju. Tā vietā spēkā ir teritorijas plānojums, kas sastāv no pārāpstiprinātajiem Kandavas novada, Vānes un Zantes pagasta teritorijas plānojumiem. Spēkā esošajā **Kandavas novada teritorijas plānojumā, kas izstrādāts 2005.gadā**, paredzētas plašas dzīvojamās apbūves attīstības teritorijas ap Kandavas pilsētas esošajām apbūves teritorijām, konkrēti savrupmāju dzīvojamās apbūves zonas (DzS). Pilsētas teritorijā plānojumā netiek paredzēta daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritoriju attīstība. No jauna veidojamu zemes gabalu minimālā platība savrupmāju dzīvojamās apbūves attīstībai Kandavas novada 2005.gada teritorijas plānojumā noteikta no 1200 - 1800 m², savukārt lauksaimniecībā izmantojamās teritorijās minimālā platība noteikta 10 ha, ja zemes kvalitatīvais novērtējums ir 51 balle un vairāk, un 2 ha, ja zemes kvalitatīvais novērtējums ir 50 balle un mazāk. Teritorijas plānojumā atzīmēts, ka esošās rūpnieciskās apbūves teritorijas apjoms pilsētā ir pietiekošs, un plānojumā nav paredzēta jaunu ražošanas teritoriju attīstība. Tā vietā ir rasti vairāki risinājumi rekreācijas un komerciāla rakstura teritoriju attīstībai.

Vānes pagasta teritorijas plānojumā, kas izstrādāts 2007.gadā, un **Zantes pagasta teritorijas plānojumā, kas izstrādāts 2006.gadā**, arī noteikts, ka no jauna veidojamā zemes gabala platība lauksaimniecības zemēs ir 2 ha, izņēmumi attiecas uz tām teritorijām, kas noteiktas kā nacionālas nozīmes lauksaimniecības zemes. Attiecībā uz savrupmāju apbūves minimālo platību, esošajos Vānes un Zantes pagasta plānojumos novērojamas krasas atšķirības – Vānes pagasta teritorijas plānojumā minimālā platības savrupmāju apbūvei noteikta 1200 m², savukārt Zantes - 3500 m². Kopumā Kandavas novada 2005.gada teritorijas plānojumā, Vānes pagasta 2007.gada teritorijas plānojumā un Zantes pagasta 2006.gada teritorijas plānojumā ciema statuss noteikts Cēres pagasta Cēres ciemam, Matkules pagasta Matkules ciemam, Zemītes pagasta Zemītes un Grenču ciemam, Zantes pagasta Zantes ciemam un Vānes pagasta Vānes ciemam.

Strādājot pie Kandavas novada teritorijas plānojuma 2011.–2023.gada izstrādes, turpmākai novada apdzīvotuma attīstībai, balstoties uz izpētēm, darba grupas diskusijām, kā arī Rīgas plānošanas reģiona telpisko (teritorijas) plānojumu, rasti jauni priekšlikumi turpmākajai apdzīvotuma attīstībai Kandava novada teritorijā (plašāk skatīt Paskaidrojuma raksta sadaļu 2.1.2. „Novada apdzīvotums”).

Līdz brīdim, kad tiek uzsākts darbs pie jaunā Kandavas novada teritorijas plānojuma, Kandavas novada pašvaldības teritorijā **ir izstrādāti divi detālpļānojumi:**

- „Mālkalni”, apstiprināts Kandavas novada domes sēdē 2009.gada 26.novembrī kā Kandavas novada domes saistošie noteikumi Nr.14 „Par detālplānojumu nekustamā īpašuma „Mālkalni” teritorijas daļai Kandavas pagastā, Kandavas novadā”. Detālplānojuma teritorija (5,37 ha) atrodas pie Abavas upes, netālu no Kandavas pilsētas, uz kuru ved pašvaldības ceļš Kandava – Lejas Aizubēji. Zemes gabali atrodas Abavas upes 300 metru aizsargjoslā, un tajā ir precizētas transformējamās zemes platības, nepieciešamo pievadceļu, būvju un komunikāciju izvietojums, kā arī apbūves un turpmākās izmantošanas plānojums viensētas un pakalpojuma objekta apbūves izvietojumam.
- Detālplānojums teritorijai, kas ietver zemes gabalus „Senči” un „Mazcuntes” Kandavas pagastā, apstiprināts Kandavas novada domes sēdē 2010.gada 28.oktobrī, izdodot Kandavas novada domes saistošos noteikumus Nr.29. Detālplānojuma teritorija atrodas pie valsts galvenā autoceļa A10 Rīga - Ventspils un valsts reģionālā autoceļa P130 Līgas – Kandava - Veģi krustojuma „Kandavas pagrieziena”. Esošajā situācijā detālplānojuma teritorija nav apbūvēta. Detālplānojuma projekta priekšlikumi paredz degvielas uzpildes stacijas un mazumtirdzniecības, pakalpojumu objektu izveidi, veicot esošo zemes gabalu apvienošanu. Kandavas novada teritorijas plānojumā 2011.–2023.gadam šīs teritorijas atzīmētas Kandavas novada teritorijas plānotās (atļautās) izmantošanas kartē, nosakot teritorijas izmantošanas veidu - „Publiskās apbūve” (skatīt 6.attēlu).

6.attēls. Kandavas novada teritorijas plānojumā 2011.–2023.gadam plānotā degvielas uzpildes stacijas („STATOIL”) un mazumtirdzniecības un pakalpojumu objekta būvniecībai atvēlētā teritorija (skatīt ar sarkano krāsu atzīmēto vietu)

Turpmākajās rindkopās sniegts ieskaits par iepriekš izstrādātajiem telpiskās plānošanas dokumentiem, gan tiem, kas attiecas uz Kandavas pilsētu, gan tiem, kas izstrādāti lauku ciematu attīstībai.

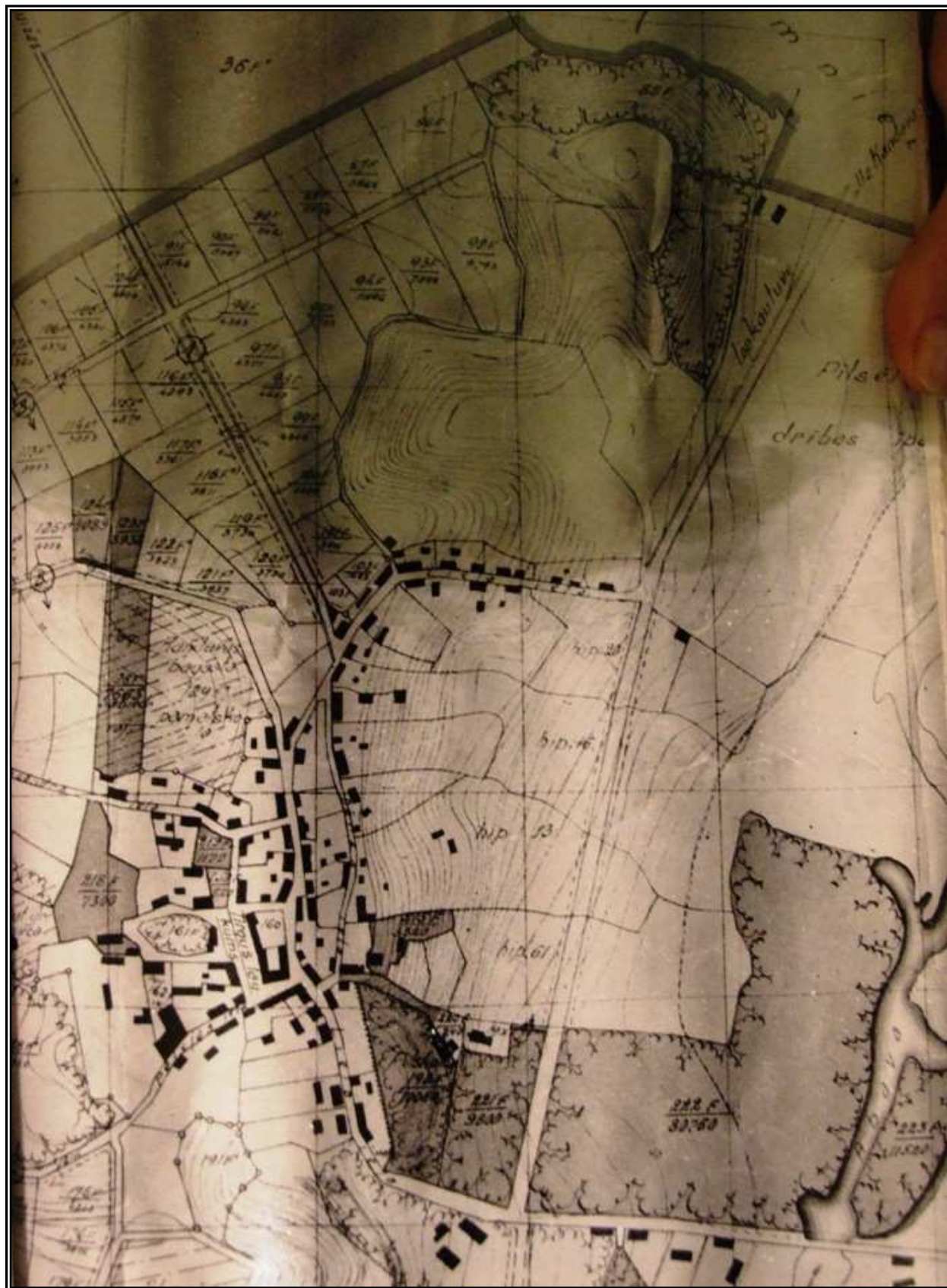
Kandavas pilsēta

Pēc SIA „Metrum” rīcībā esošās informācijas (apkopota pēc Kandavas novada muzejā, Kandavas novada pašvaldībā un Latvijas Valsts arhīvā pieejamiem materiāliem) Kandavas pilsētai, neskaitot spēkā esošo Kandavas novada teritorijas plānojumu, ir izstrādāti trīs plāni:

1. Kandavas pilsētas plāns, 1936.gads² (skatīt 7.attēlu);
2. Latvijas PSR republikāniskā projektēšanas institūta „LATPROJEKT” izstrādātā Kandavas pilsētas plānojuma shēma, 1951.gads³ (skatīt 8.attēlu);
3. Kandavas ģenerālplāns, 1975.gads („Генеральный План Kandava”, М 1:5000, Институт „Латгипрогорстрой”, Нартыш Х.О., Шорин О.Н., Дриба Д.Я., Мединский М.К., Рубауска И.А., Миллерс И. М., Рига, 1975 г.4).

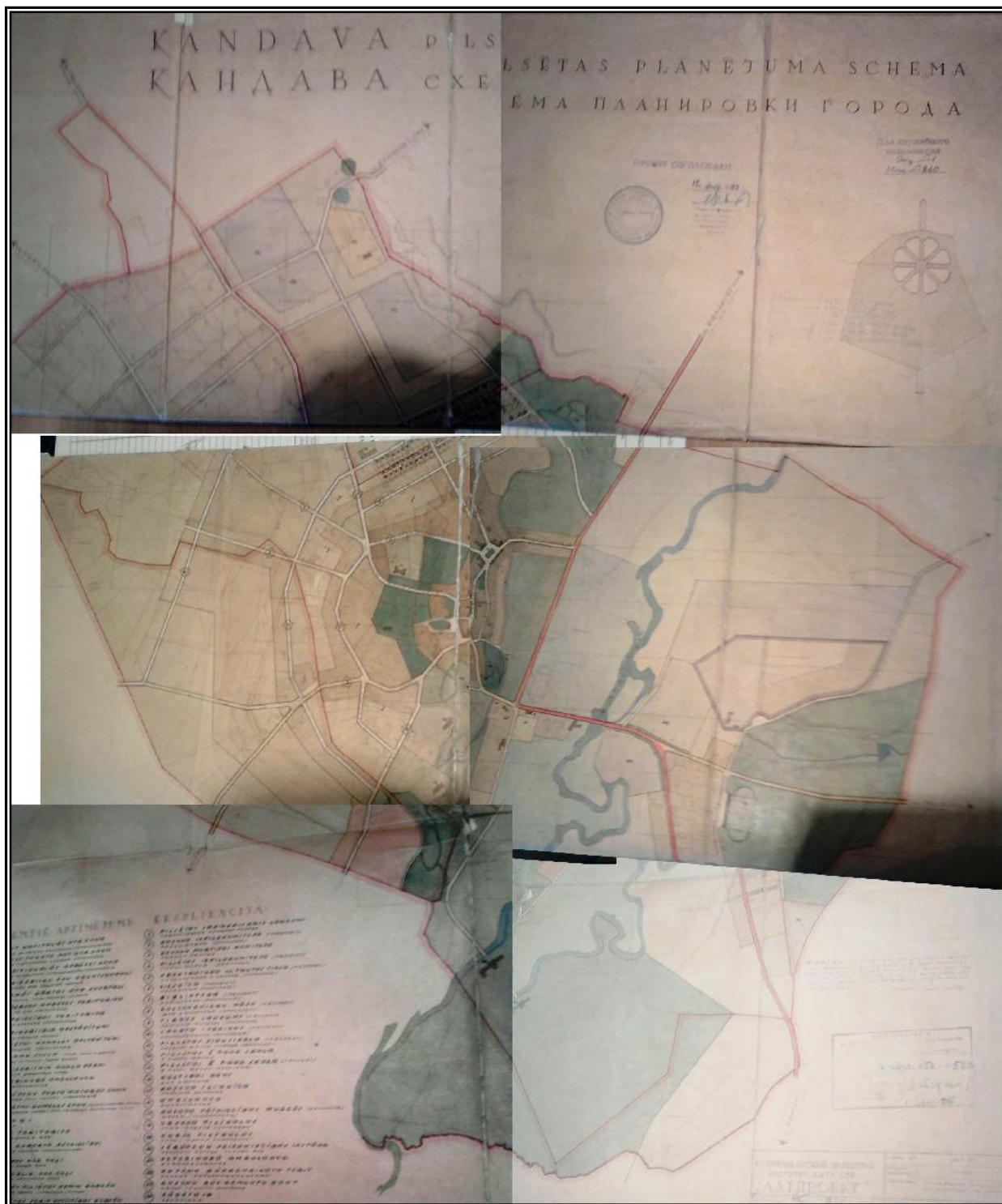
²Kandavas novadpētniecības muzeja arhīvs, Origin.LCVVA, 1679.f., 162. apr., 365/2 lieta. Fotoneg. KPRPK fotoarh. Nr.39289.

³Latvijas Valsts arhīvs, fonds 2554 /apraksta nr.1 /lietas nr.22

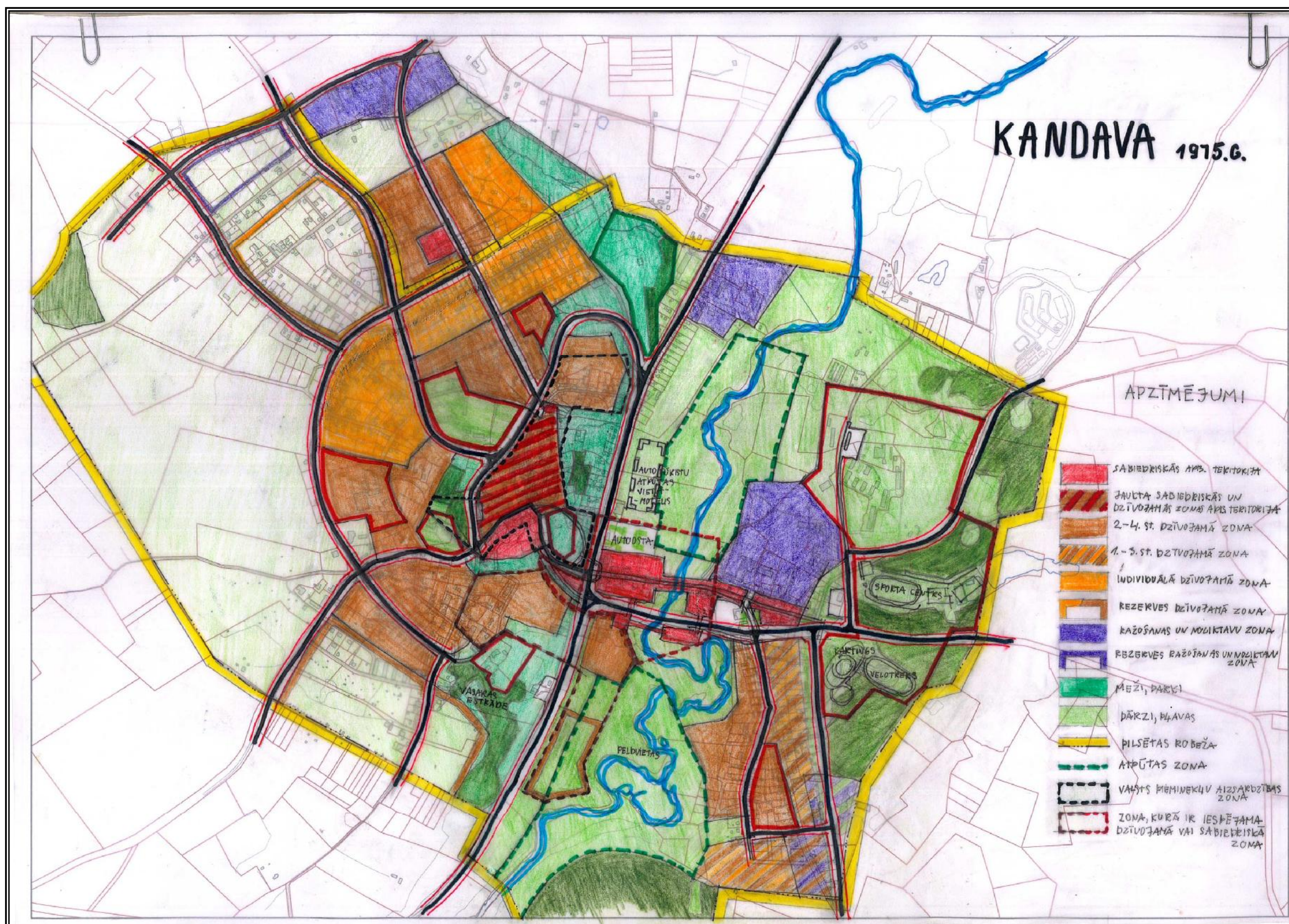
7. attēls. Kandavas pilsētas plāns, 1936.gads. Avots: Kandavas novadpētniecības muzeja arhīvs, Origin.LCVVA, 1679.f., 162. apr., 365/2 lieta. Fotoneg. KPRPK fotoarh. Nr.39289.

⁴ "Kandavas ģenerālplāns", M 1:5000, institūts "Latgiprogostoļ", H. Nartišs, O. Šorins, D. Driba, M. Medinskijs, I. Rubauska, I. Millers, Rīga, 1975.

8.attēls. Kandavas pilsētas plānojuma shēma, 1951.gads

Avots: SIA „Metrum” uzņemti Latvijas Valsts arhīva materiālu fotoattēli, fonds 2554 /apraksta nr.1 /lietas nr.22

9.attēls. Plānošanas idejas Kandavas pilsētai
 Sagatavoja SIA „Metrum” pēc Latvijas Valsts arhīva materiāla „Kandavas ģenerālplāns”, 1975.gads

iespējama uz dienvidrietumiem no mehāniskā sektora. Tai pašā gadā, mazliet vēlāk, tika projektēts otrais etaps - pirmās kārtas apbūves skice⁷. 1972.gadā izstrādāts Latvijas PSR Tukuma rajona kolhoza „Vāne” lauku apdzīvotās vietas lmlula robežu plāns⁸.

Lauku apdzīvotā vieta Matkule

Pēc materiālu izpētes Latvijas Valsts arhīvā (2010.gada oktobrī), konstatējams, ka 1974.gadā tika izstrādāts Latvijas PSR Tukuma rajona kolhoza „1. Maijs” galvenā ciemata Matkule plānojuma un apbūves projekta pirmais etaps⁹, ko izstrādāja Latvijas PSR ministru padomes kolhozu celtniecības galvenās pārvaldes valsts lauku celtniecības projektēšanas institūts „LATGIPROSCĻSTROI” (institūta direktors G.Sumarkovs, institūta galvenais inženieris K.Vilķins, daļas priekšnieks O.Kozlovskis un projekta galvenais inženieris R.Strauts). Izstrādātais projekts tika sagatavots kā iepriekš izstrādātā projekta grozījumi. Korekciju veikšana projektā bija nepieciešama, lai veiktu izmaiņas komunālās un individuālās apbūves procentuālajā sadalījumā, kā arī lai mainītu mehāniskā sektora, bērnodārza, katlu mājas un tirdzniecības centra plānoto atrašanās vietu. Projektā tika plānots, ka ciematā varētu dzīvot 1000 iedzīvotāji. 60% iedzīvotāju tika paredzēts izmitināt komunālajā apbūvē, bet 40% - individuālajā. Viengimeņu, dvīņu un rindu ēku apbūvei tika noteikta 300 m² dzīvojamā platība uz hektāru. Dzīvojamās platības norma uz vienu iedzīvotāju - 15 m².

Projektā tika paredzēts jauncelāmo apbūvi funkcionāli saliedēt ar esošo un organiski iekļaut apkārtējā dabas ainavā. Par dominanti tika izvēlēts dīķis ar meža masīviem, kas funkcionāli kalpoja kā atpūtas vieta iedzīvotājiem. Tā apkārtnē tika plānota dzīvojamā zona, dienvidrietumos un austrumos komunālā apbūve, bet ziemeļos individuālā. Starp komunālo un individuālo sektoru tika ielānotas ielas, lai individuālo ēku fasādes būtu vērstas pret mežu un ūdenskrātuvi. Bērnodārzu tika plānots būvēt ciemata rietumu daļā, jo tam bija jābūt ērti piekļūstamam gan no komunālās, gan individuālās apbūves un jāpiekļaujas vecajam muižas parkam. Tāpat projektā norādīts, ka vecajos barona kapos, kuri atradās pie vietējā kluba (priekšpusē), tika plānots iekārtot skvēru ar plašu skatu uz dīķi, savukārt ciemata ziemeļu daļā aiz kluba – skolu ar sporta būvju kompleksu. Ražošanas zonas tika plānots izvietot ciema ziemeļrietumu daļā, ko no dzīvojamās zonas atdalītu autoceļš Stende – Sable – Saldus. Kopumā visa apbūve tika projektēta kompakti, kur galvenā loma tika noteikta sabiedriski administratīvajam laukumam. Līdz 1974.gadam ciemata komunālajā apbūvē tika būvētas tikai divstāvu ēkas, taču līdz ar jaunā projekta izstrādi tika atļauts būvēt arī trīsstāvu ēkas.

Jau 1975.gadā tika izstrādāta Matkules ciemata pirmās kārtas apbūves skice¹⁰. 1981.gadā ticis izstrādāts Tukuma rajona kolhoza „1. Maijs” individuālā sektora parcelācijas Matkules ciemā ģenerālais plāns M 1:5000, ko projektējis Latvijas Kolhozu projektēšanas institūta Cēsu nodaļas projektētājs Pētersons.

Lauku apdzīvotā vieta Zante

Pēc materiālu izpētes Latvijas Valsts arhīvā (2010.gada oktobrī), konstatējams, ka 1989.gadā ticis izstrādāts Tukuma rajona padomju saimniecības „Zante” ciemata Zante plānojuma un apbūves projekts (Latvijas PSR agrorūpnieciskā komiteja Latvijas Valsts lauku celtniecības projektēšanas institūts “Lauku projekts”)¹¹.

Ciemata līdzšinējā būvniecība bija risinājusies saskaņā ar 1965.gadā izstrādāto institūta „Zemesprojekts” ciemata ģenplānu. Daudz no tā jau tika arī realizēts, piemēram, tika veikta sabiedriskā centra būvniecība un komunālā apbūve, viendzīvokļu ēku apbūve un uzceltas ražošanas ēkas. Tika paredzēts, ka ciematā dzīvos 900 cilvēku. 60% iedzīvotāju paredzēja izvietot komunālajā dzīvojamajā apbūvē, 40% - individuālajā.

⁷ Latvijas valsts arhīva fonds 2554 / apraksta nr.1 / lietas nr.849

⁸ Latvijas Valsts arhīva fonds 2554 / apraksta nr.1 / lietas nr.334

⁹ Latvijas valsts arhīva fonds 2554 / apraksta nr.1 / lietas nr.958

¹⁰ Latvijas Valsts arhīva fonds 2554 / apraksta nr.1 / lietas nr.960

¹¹ Latvijas Valsts arhīva fonds 2554 / apraksta nr.1 / lietas nr.1336

Projekta izstrādes gaitā konstatēts, ka saimniecībā notikušas radikālas pārmaiņas, t.i. zeme izdalīta individuālajām saimniecībām, bet nomas fermas atdotas īpašniekiem. Ņemot vērā, ka tika novērots, ka šis process varētu attīstīties, nevarēja paredzēt, kā norisināsies iedzīvotāju pārcelšanās uz ciematu. Laikā, kad tika uzsākta projekta izstrāde (1989.gada sākums), kopējais iedzīvotāju skaits saimniecībās bija 840 cilvēki, no kuriem strādājošie – 318, ciematā – 326 iedzīvotāji. Esošajās 117 viensētas mājās dzīvoja 514 cilvēki. Šajā laikā tika būvēta arī 18 dzīvokļu māja 60 cilvēkiem. Saskaņā ar esošo situāciju, tika plānots, ka nākotnē iespējamais iedzīvotāju skaita maksimums varētu būt 600 iedzīvotāji. Ņemot vērā šo prognozi, projektam tika piemēroti 1989.gadā izstrādājamā projekta projektēšanas nosacījumi. Apbūves blīvums komunālā apbūvē tika noteikts 17% apmērā, savukārt individuālās apbūves zemes gabali nedrīkstēja būt lielāki kā 2500 m².

Par ciemata arhitektonisko kodolu tika izvēlēts Zantes muižas ansamblis, bet par ainaviski bagātāko tika atzīta ciemata centrālā daļa, skolas parks, dīķu kaskāde ar stāvo nogāzi dīķu virzienā. Jaunās apbūves ēkas aiz muižas izvietotas rindā gar galveno ielu, kurai pieslēdzas arī komunālās dzīvojamās mājas. Šajā projektā netika ielānāts administratīvi sabiedriskais laukums, savukārt, lai iespējami uzlabotu skatu, kas pavērās iebraucot ciematā, brīvajā teritorijā pirms bēnudārza tika paredzēts uzcelt 3-4 rindu ēkas, bet neizteiksmīgo 8-dzīvokļu māju aizstāt ar vismaz vienu komunālo māju (vēlams 103.sēriju), tādējādi pabeidzot komunālās būvniecības procesu.

Baznīcas vēsturiskajā atrašanās vietā tika rezervēta vieta baznīcas celtniecībai. Lai akcentētu un neaizsegtu muižas ēku, tika nolemts aizliegt apbūvēt brīvo teritoriju pretim skolai, bet esošo klubu plānoja izmantot kā sporta zāli. Pie dīķa atradās vecas laukakmens dzirnavu drupas. Projektā tika sniegts priekšlikums, izmantojot šo drupu pamatus un iespējams arī 1.stāva sienas, izbūvēt estrādi, bet nogāzē skatītāju tribīni.

Ražošanas objekti bija veiksmīgi izkārtoti ārpus ciemata dzīvojamās zonas, tādējādi arī saimnieciskais ceļš ziemeļos no ciemata ļāva labvēlīgi novirzīt saimniecisko transportu, neskarot dzīvojamo zonu. Visas ražošanas ēkas tika celtas pēc 70-tajiem gadiem un plānoja saglabāt arī perspektīvē.

Lauku apdzīvotās vietas Zemīte un Grenči

Pēc materiālu izpētes Latvijas Valsts arhīvā (2010.gada oktobrī), konstatējams, ka 1990.gadā tika izstrādāts projekts Latvijas PSR Tukuma rajona „Zemītes” kopsaimniecības ciemata Zemīte plānojumam un apbūvei¹².

Tika paredzēts, ka saimniecības teritorijā būs šāds iedzīvotāju skaits: otrās kategorijas ciematā Zemīte - 600, palīgsaimniecībā Grenči - 200, teritorijā - 500 iedzīvotāji, pavisam kopā 1300.

Iepriekšējais Zemītes ciemata plānojuma un apbūves projekts bija izstrādāts institūtā „Kolhozprojekts” 1971.gadā (autore: arhitekte I.Janele). Ņemot vērā normatīvo prasību un iedzīvotāju skaita izmaiņas, bija nepieciešama jauna projekta izstrāde. Ministru Padomes 1980.gada 6.augusta lēmums Nr.452 vairs neatbilda lauksaimniecības pārkārtošanas perspektīvajām idejām, kurās līdzās lielražošanas kopuzņēmumiem kā galvenās pārtikas produktu ražotājas tika paredzētas individuālās vai rentes saimniecības. Zemītes saimniecības teritorijā ārpus ciemata atradās 152 lauku mājas, kā arī vēl 10 perspektīvās celtniecības vai māju atjaunošanas vietas - personīgajām saimniecībām. Saimniecības teritorijā jau bija izdalītas 11 individuālo saimniecību teritorijas.

1971.gada projektā tika paredzēts izvietot 1960 iedzīvotājus galvenajā ciematā, palīgciematā Grenči - 190. 50% iedzīvotāju dzīvoja komunālajās, bet 50% individuālajās dzīvojamās ēkās. Ciematā bija paredzētas visas nomenklatūrā šīs kategorijas ciematiem nepieciešamās sabiedriskās ēkas, teritorijas komunālās apgādes, ražošanas objektiem, mehāniskajam sektoram un rekreācijas objektiem.

Līdz 1989.gadam realizēti šādi projekti:

1. ciemata iela paralēli Kandavas ceļam,
2. ciemata kanalizācijas attīrīšanas iekārtas,

¹² Latvijas Valsts arhīva fonda 2554 / apraksta nr.1 / lietas nr.1351

3. viena daudzstāvu māja,
4. daļēji realizēta individuālo māju būvniecība,
5. centrālapkures katlu māja, daļa piebrauktuvju īstenotas, atkāpjoties no projekta.

1990.gada projektā tika paredzēts esošās daudzstāvu vairākdzīvokļu ēkas papildināt ar vienu 12 dzīvokļu ēku, kurai bija jānoslēdz esošais kvartāls. Tāpat tika paredzēta vieta individuālai apbūvei. 60% komunālajā apbūvē, 40% individuālajām ēkām. Pēc pasūtītāja ierosinājuma, tika palielināta individuālā sektora paredzētās parces platība (0,25 ha), pievienojot tām platības piemējas zemei - dārzam (0,25 ha). Tāpat projektā noteikts, ka individuālo lopu ganībām paredzētajām teritorijām jāatrodas ne tālāk par 0,5 km no novietnēm ciema teritorijā vai blakus tai.

Tuvāk ceļam paredzēja vietu veikala - ēdnīcas celtniecībai, Grenčos tika projektēta ēdnīcas celtniecība un administratīvā un kultūras centra rekonstrukcija, kā arī attīrīšanas iekārtu paplašināšana, uzstādot notekūdeņu bioloģiskās attīrīšanas ierīces. Jaunas plānošanas iekārtas plānota uzstādīt pie Rojas strauta. No ražošanas sektora nolēma saglabāt mehānisko sektoru ar degvielas bāzi, jauno graudu kaltes - klēts apjomu. Tika palielināta parka un sabiedriskai lietošanai paredzētā zaļā teritorija, jo bija nepieciešams ievērot Vēdzeles upes saudzējamo stādījumu un mežu saglabāšanas 300 m robežu. Zaļumi gar Vēdzeles upes krastu, kuri savienoja Zemītes pils parku ar mežaudzi ciemata ziemeļu daļā, kalpoja par ciemata savienojamo elementu.

1990.gada projektā institūta „Zemesprojekts” noteiktās administratīvās robežas tika koriģētas, līdz ar to noteiktā teritorijas platība tika pārsniegta. Tam par iemeslu bija jaunas nostādnes lauku dzīvojamās vides izveidē, mainījās iedzīvotāju skaita prognoze ciematā. Tika paredzēts, ka ciemata „Zemīte” iespējamā attīstība pļestos uz ziemeļiem no esošās ciemata teritorijas.

Izstrādātajā projektā norādīts, ka ir ticis izstrādāts arī ciemata centrālās daļas makets, kurš bija iesniegts ekspertīzei.

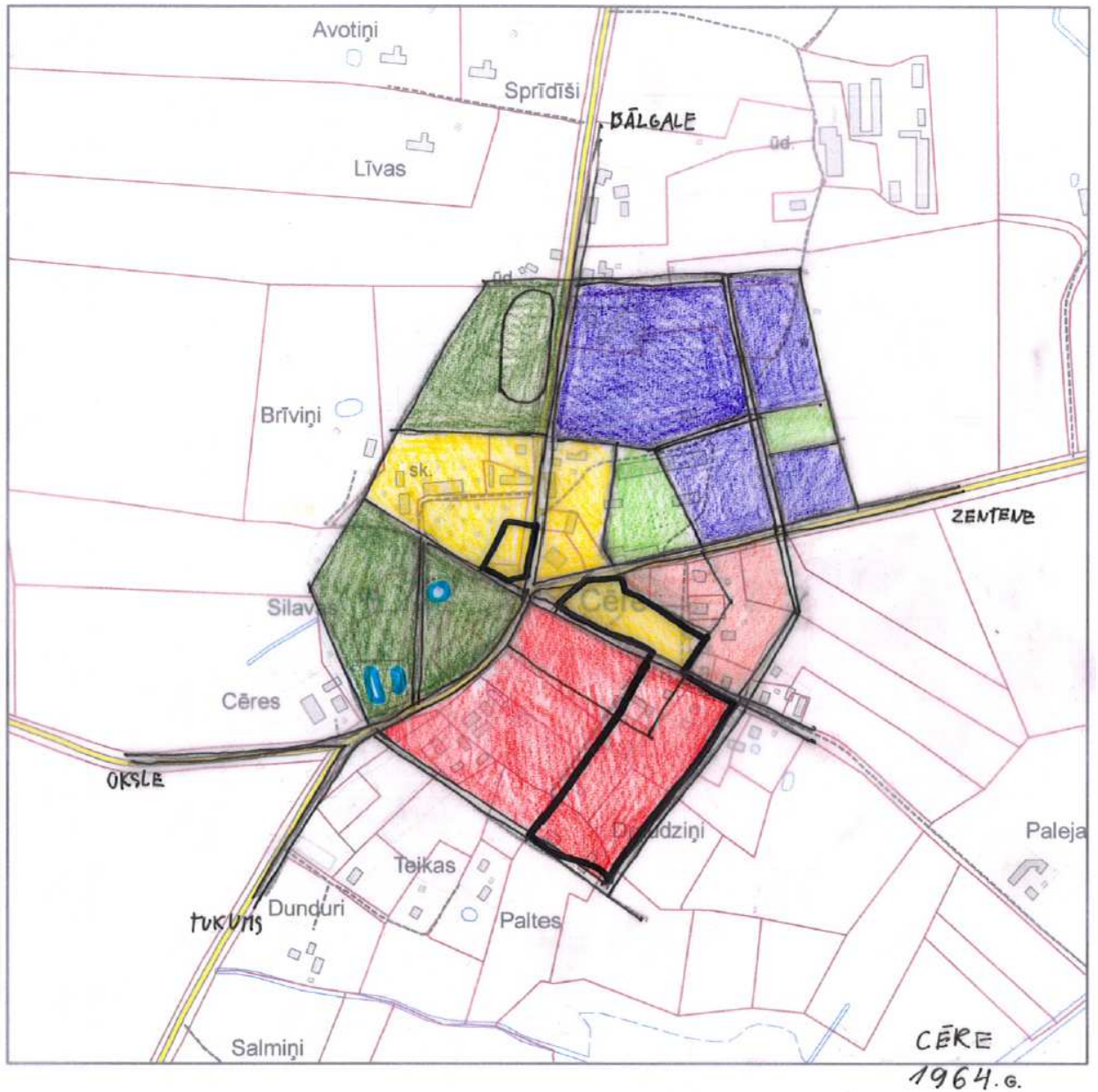
Lauku apdzīvotā vieta Valdeķi

Pēc materiālu izpētes Latvijas Valsts arhīvā (2010.gada oktobrī), konstatējams, ka 1963.gadā tika izstrādāts projekts - Latvijas PSR Tukuma rajona perspektīvās saimniecības „Valdeķi” ciemata plānojuma un apbūves shēma, kas papildināta 1980.gadā.¹³ Projekta autore A.Lēnerte. Ciemata plānojumā tika paredzēts būvēt vairākas daudzdzīvokļu mājas, kuras līdz mūsdienām nav tikušas uzbūvētas, kā arī ciemata dienvidu daļā atvēlēta vieta skolas būvniecībai (skatīt 10.attēlu).

10.attēls. Fragments no ciemata „Valdeķi” plānojuma un apbūves 1980.gada shēmas

¹³ Latvijas Valsts arhīva fonda 2554 / apraksta nr.1 / lietas nr.142

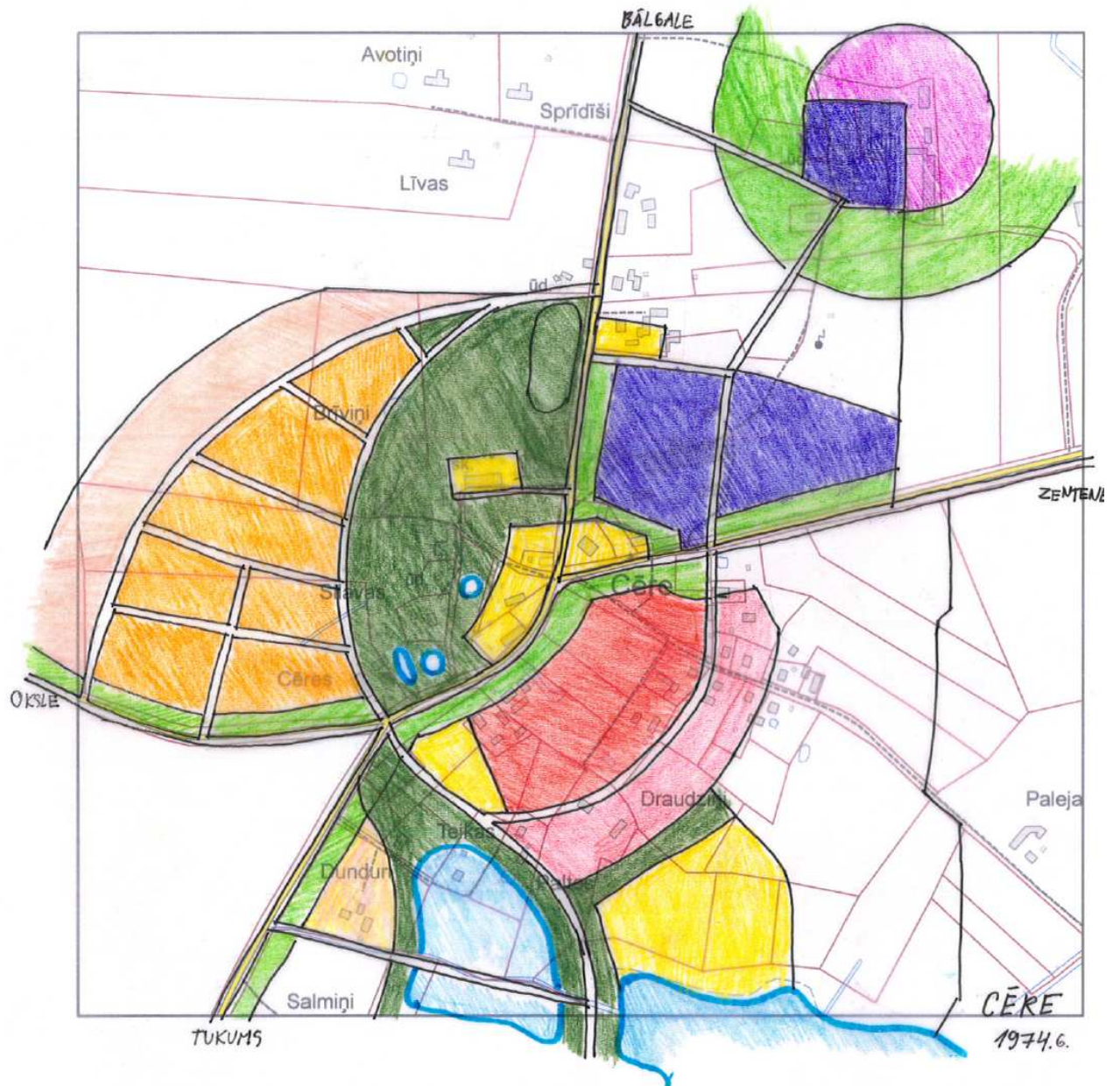

APZĪMĒJUMI

- KOMUNĀLĀ APBŪVE
- SABIEDRISKĀ APBŪVE
- INDIVIDUĀLĀ APBŪVE
- PIRMĀS KĀRTAS APBŪVE
- SABIEDRISKIE APSTĀDĪJUMI
- SANITĀRIE UN AIZSARGSTĀBĪJUMI
- RAŽOŠANAS ZONA

11.attēls. Plānošanas idejas Cēres ciema attīstībai 1964.gadā

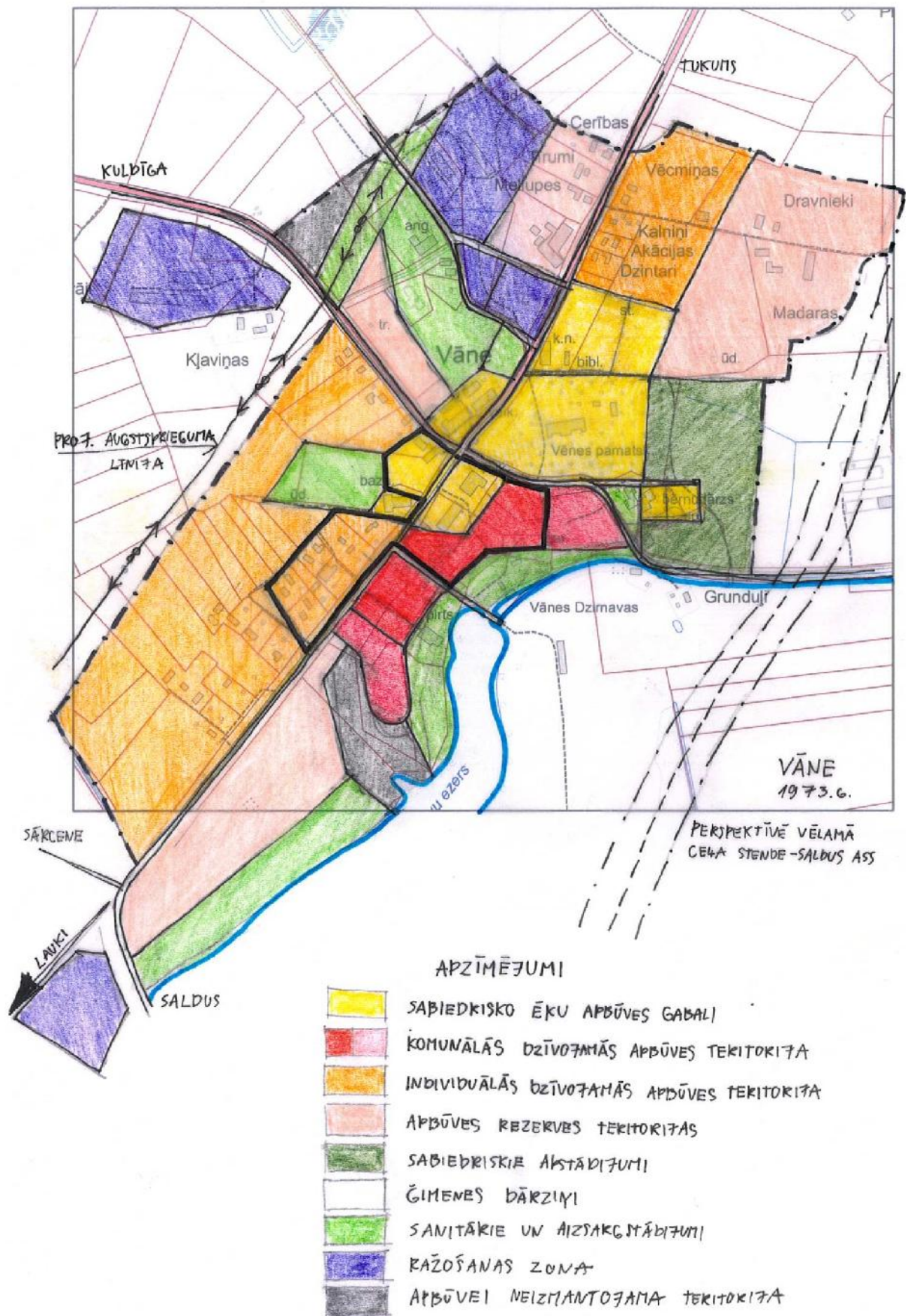
Sagatavoja SIA „Metrum” pēc Latvijas Valsts arhīva materiāla „Tukuma rajona kolhoza „Iļiņš” galvenā ciemata Cēre plānojums un apbūves shēma” izpētes

APZĪMĒJUMI

- SABIEDRISKO ĒKU APBŪVES GABALI
- KOMUNĀLĀS DZĪVOTĀMĀS APBŪVES TERITORIJĀ
- INDIVIDUĀLĀS DZĪVOTĀMĀS APBŪVES TERITORIJĀ
- APBŪVES REZERVES TERITORIJĀ
- SABIEDRISKĀS/KOMUNĀLĀS/INDIVIDUĀLĀS APB.
- SABIEDRISKIE APSTĀBĪJUMI
- SANITĀRIE UN AIZSAUGSTĀBĪJUMI
- RAŽOŠANAS ZONA
- APBŪVEI NEIZPILNĀTĀJAMA TER., ĢIMENES DĀRZIŅI

12.attēls. Plānošanas idejas Cēres ciema attīstībai 1974.gadā
Sagatavoja SIA „Metrum” pēc Latvijas Valsts arhīva materiāla „Tukuma rajona perspektīvās saimniecības „Cēre” galvenā ciemata Cēre plānojuma un apbūves shēma” izpētes

13.attēls. Plānošanas idejas Vānes ciema attīstībai 1973.gadā

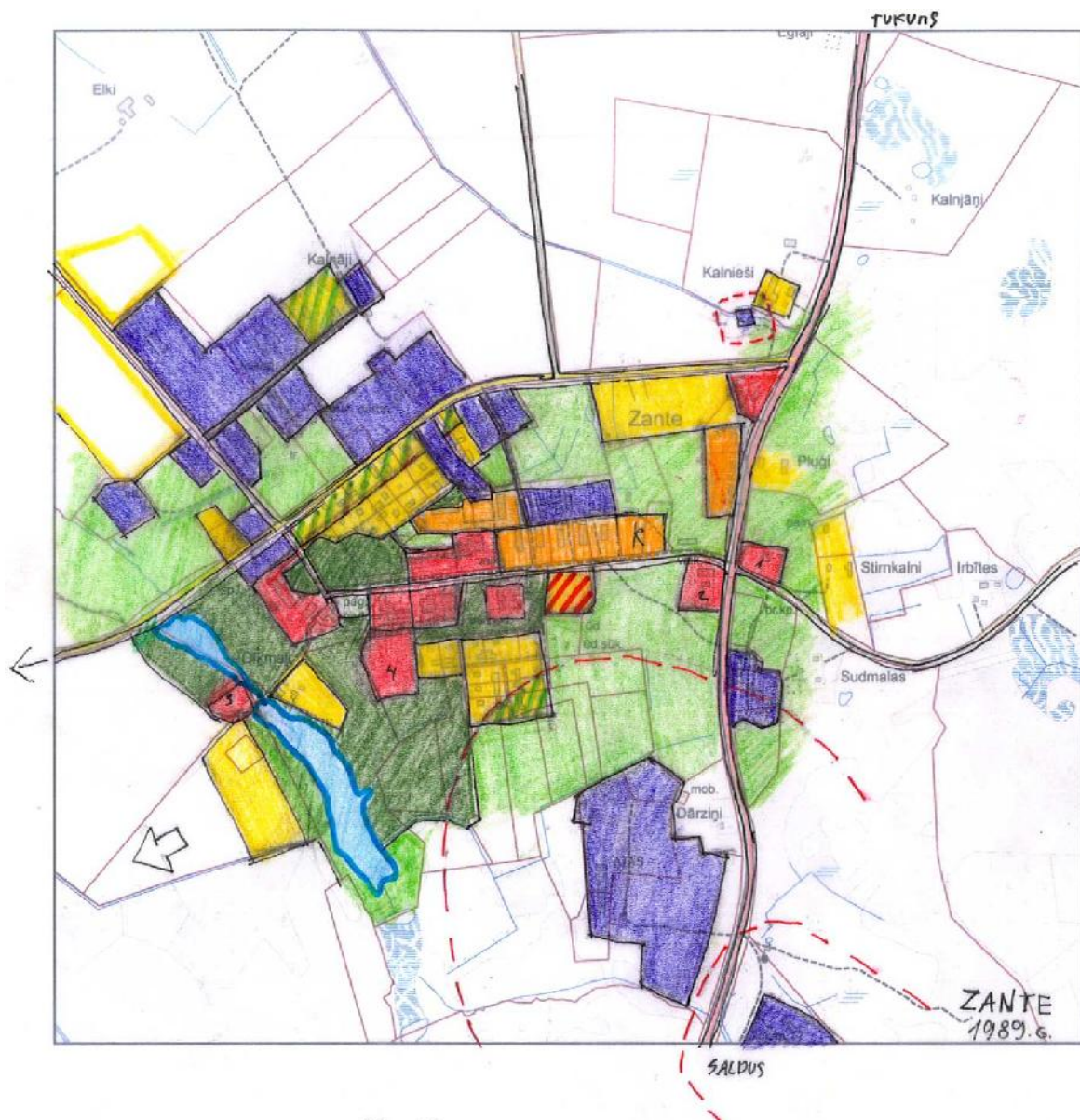
Sagatavoja SIA „Metrum” pēc Latvijas Valsts arhīva materiāla „Tukuma rajona perspektīvās saimniecības „Vāne” galvenā ciemata Vāne plānojuma un apbūves projekta pirmais etaps – zonējums” izpētes

APZĪMĒJUMI

- PIRMĀS KĀRTAS APBŪVES TERITORIJĀ
- TUKUMA RAJ. DDP IZPILDU CIEMATA ROBEŽĀ
- INDIVIDUĀLĀS APBŪVES PARCELĀCIĀ 06.05.81.
- KOMUNĀLĀS APBŪVES TERITORIJĀS
- SABIEDRISKO ĒKU APBŪVES GABALI
- INDIVIDUĀLĀS APBŪVES TERITORIJĀ
- SABIEDRISKIE APSTĀDĪJUMI
- SANITĀRIE UN AIZSAUGSTĀDĪJUMI
- RAŽOŠANAS ZONA
- CIEMATA REZERVES TERITORIJĀS
- AUGĻU DĀRZS

14.attēls. Plānošanas idejas Matkules ciema attīstībai 1974.gadā
Sagatavoja SIA „Metrum” pēc Latvijas Valsts arhīva materiāla „Latvijas PSR Tukuma rajona kolhoza „1. Maijs” galvenā ciemata Matkule plānojuma un apbūves projekta pirmais etaps” izpētes

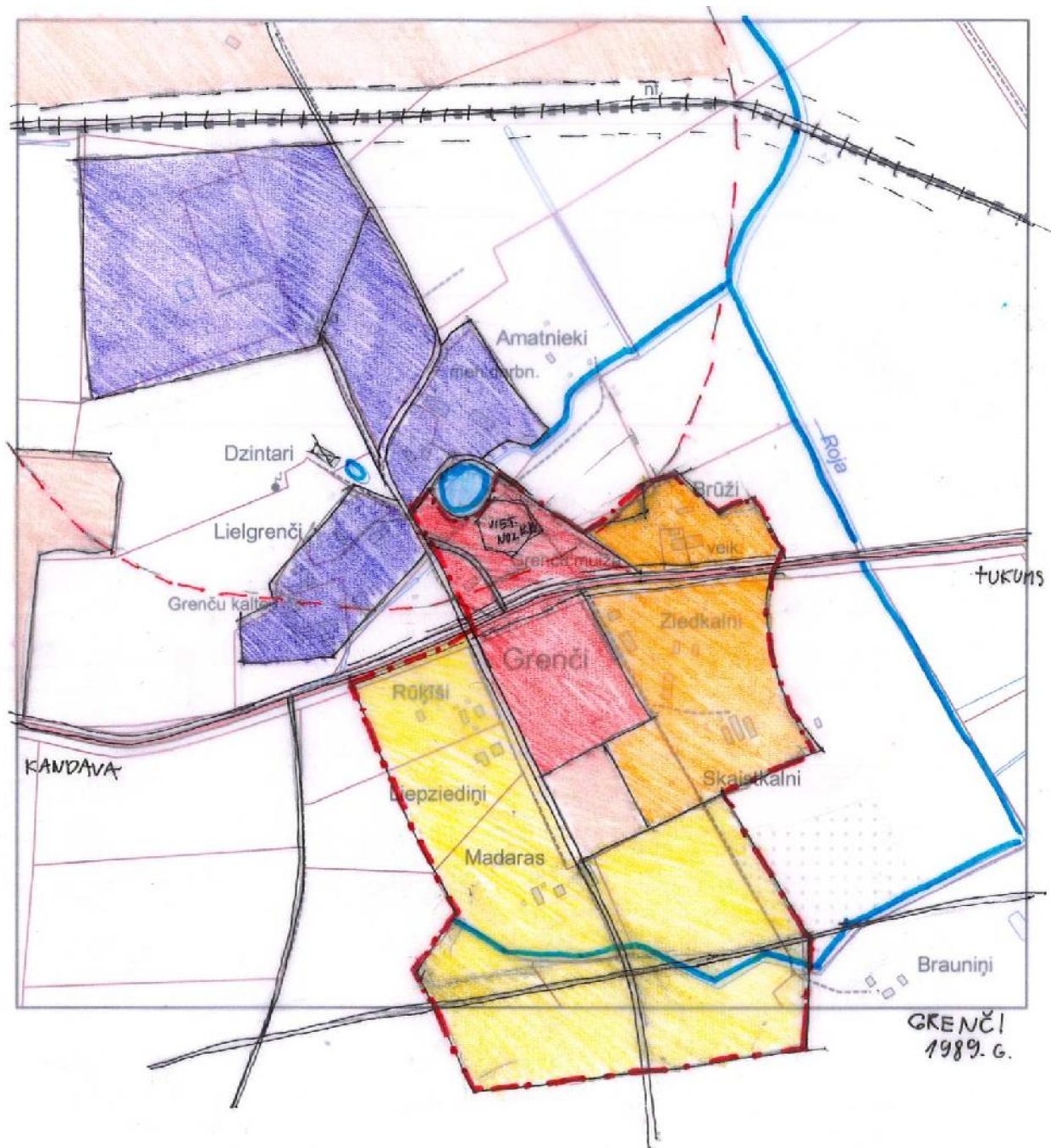
APZĪMĒJUMI

- SABIEDRISKO ĒKU APBŪVES TERITORIJAS
- VAIKĀKĀDZĪVOKĻU ĒKU APBŪVES TERITORIJAS
- INDIVIDUĀLO ĒKU APBŪVES TERITORIJAS
- RINDU ĒKU APBŪVES TERITORIJAS
- R REZERVES APBŪVES TERITORIJAS
- KAĶOŠANAS ĒKU UN BŪVU TERITORIJAS
- SABIEDRISKĀS LIETOŠANAS ZĀKUMI
- AIZSARGSTĀBĪTUMI, ĢANĪBAS, SAŅĒVU PĀRZI
- TERITORIJAS (ESOŠAS), KURAS AĪKODAS KAĶOŠANAS TER. AIZSARGZONĀ
- ESOŠĀS ŪDENSĶĀTUMS
- CIEMATA ATTĪSTĪBAS VIRZIENS

15.attēls. Plānošanas idejas Zantes ciema attīstībai 1989.gadā

Sagatavoja SIA „Metrum” pēc Latvijas Valsts arhīva materiāla „Tukuma rajona padomju saimniecības „Zante” ciemata Zante plānojuma un apbūves projekts” izpēti

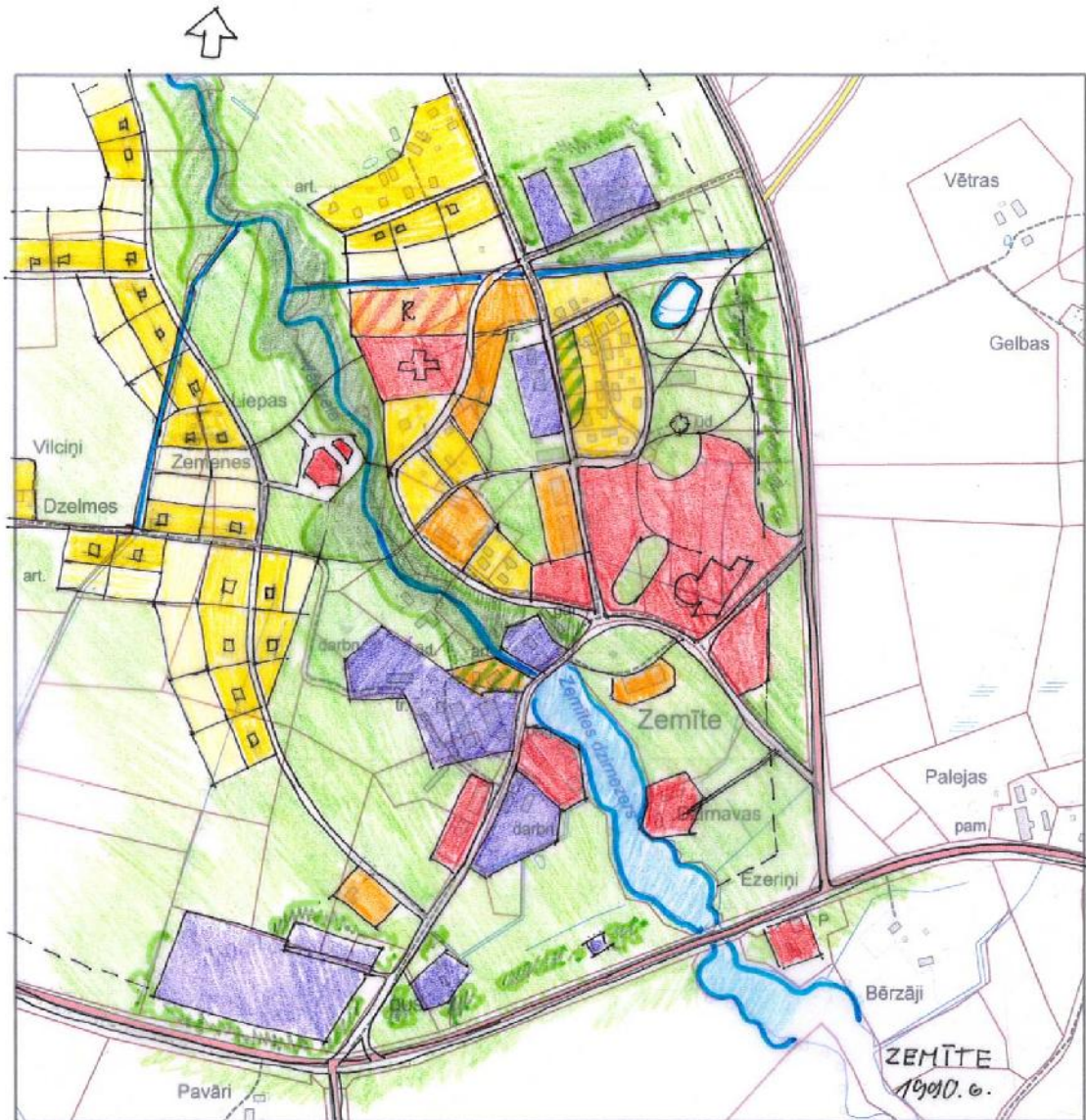

APZĪMĒJUMI

- INDIVIDUĀLO UN NĒMAS SAIMNIECĪBU TERITORIJĀ
- SABIEDRISKO ĒKV APBŪVES TERITORIJĀ
- VAIRĀKSTĪVOKĻU ĒKV APBŪVES TERITORIJĀ
- KĀZĪŠANAS OBJEKTU APBŪVES TERITORIJĀ
- VIENBĪVOKĻU ĒKV APBŪVES TERITORIJĀ
- ĢENERĀLPROJEKTĀ KORIĢĒTĀ ROBEŽĀ

16.attēls. Plānošanas idejas Grenču ciema attīstībai 1989.gadā
Sagatavoja SIA „Metrum” pēc Latvijas Valsts arhīva materiāla „Latvijas PSR Tukuma rajona „Zemītes” kopsaimniecības ciemata Zemīte plānojumam un apbūvei” izpētes

APZĪMĒJUMI

- SABIEDRISKO ĒKU APBŪVES TERITORIJAS
- R SABIEDRISKO ĒKU REZERVES APBŪVES TERITORIJAS
- VAIRĀK DZĪVOKĻU ĒKU APBŪVES TERITORIJAS
- R VAIRĀK DZĪVOKĻU ĒKU REZERVES APBŪVES TERITORIJAS
- INDIVIDUĀLO ĒKU APBŪVES TERITORIJAS
- INDIVIDUĀLO ĒKU PIEMĀJAS (DĀRZA) ZEMES
- RAŽOŠANAS ĒKU UN BŪVŅU TERITORIJAS
- R RAŽOŠANAS ĒKU UN BŪVŅU REZERVES TERITORIJAS
- SABIEDRISKĀS LIETOŠANAS ZĀHUMI
- AIZSARGSTĀBĪJUMI, GANĪBAS, SAKĻU DĀRZI
- BLĪVI KOKU UN KRŪMŅU STĀDĪJUMI
- ESOŠĀS ŪDEMSKRĀTUVES
- CIEMATA ATTĪSTĪBAS VIRZIENS

17.attēls. Plānošanas idejas Zemītes ciema attīstībai 1990.gadā
Sagatavoja SIA „Metrum” pēc Latvijas Valsts arhīva materiāla „Latvijas PSR Tukuma rajona „Zemītes” kopsaimniecības ciemata Zemīte plānojumam un apbūvei” izpētes

II DAĻA

KANDAVAS NOVADA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS, ATTĪSTĪBAS PRIEKŠNOTEIKUMI UN IESPĒJAS

2.1. Novada ģeogrāfiskais novietojums un novada apdzīvojums

2.1.1. Novada ģeogrāfiskais novietojums

Kandavas novada platība pēc Valsts zemes dienesta kadastrālās informācijas datiem aizņem 648,55 km² lielu platību (skatīt 18.attēlu). Kandavas novads atrodas Kurzemes austrumu daļā: 102 km no Ventspils, 97 km no Rīgas, 30 km no Talsiem un 28 km no Tukuma. Novads robežojas ar Tukuma, Jaunpils, Brocēnu, Saldus, Kuldīgas un Talsu novadiem (skatīt 19.attēlu). Tas ietver sevī Kandavas pilsētu, Cēres, Matkules, Kandavas, Zemītes, Zantes un Vānes pagastus.

Kandavas novads ir īpašs ar to, ka tā ir viena no pirmajām pašvaldībām Latvijā, kura jau 1996.gadā iesāka un realizēja teritoriāli administratīvo reformu Kandavas pilsētā un tās apkārtnē. Vispirms Kandavas pilsētai pievienojās Kandavas un Cēres pagasts, 1997.gadā - Zemītes un Matkules pagasts un 2009.gadā Vānes un Zantes pagasts.

2.1.2. Novada apdzīvojums

Kandavas novadā dzīvo 9826 iedzīvotāji¹⁴, tai skaitā Kandavas pilsētā - 4205¹⁵. Pēdējo trīs gadu laikā Kandavas novadā ir vērojama tendence iedzīvotāju skaitam samazināties, 2007.gadā, salīdzinot ar 2010.gadu, iedzīvotāju skaits novada teritorijā samazinājies par 399 cilvēkiem¹⁶.

Kandavas novada iedzīvotāju skaita izmaiņas ietekmējusi ne tikai iedzīvotāju dabiskā kustība, bet arī starpvalstu un iekšzemes migrācija. Kā liecina statistikas dati, Kandavas novadā ir vērojams pieaugošs negatīvs iedzīvotāju ilgtermiņa migrācijas saldo, kas nozīmē, ka iedzīvotāji pamet novadu. Kā viens no iemesliem ir iedzīvotāju došanās peļņā uz Rīgu vai ārvalstīm.

Novada apdzīvojuma struktūra telpiski veidojusies pēc 3 galvenajiem nosacījumiem: vēsturiski apdzīvotas teritorijas, dabas veidojumi, apbūvei piemērotas apbūves zemes. To mijiedarbības rezultātā izveidojās novada apdzīvojuma struktūra ar Kandavas pilsētu centrā.

Kandavas pilsēta vēsturiski veidojusies (skatīt 18.attēlu) kā apdzīvota vieta ar atbilstošu labiekārtojumu un sociālo pakalpojumu spektru atbilstoši novada mērogam. Jauna būvniecība galvenokārt koncentrēta ārpus vēsturiskā ciema, izņemot sabiedriskas nozīmes objektus. Pilsētas vēsturiskais centrs saglabājis pilsētībūvniecisku struktūru un tēlu.

2010.gadā arhitekte Vita Rinkeviča izstrādājusi „Kandavas vēsturiskā centra arhitektoniskā izpēti”. Darbā ietvertās rekomendācijas Kandavas pilsētas vēsturiskā centra daļas rekonstrukcijai un labiekārtojumam ir būtiskas detalizētai vēsturiskā centra plānošanai. Darbā tiek atzīmēts, ka raksturīgākās Kandavas pilsētas vēsturiskā centra telpiskās struktūras iezīmes ir:

- izteikts reljefs ar nozīmīgiem telpiski ainaviskiem vēsturiskiem elementiem – Kuršu pilskalns (Baznīckalns), Ordeņa pils pilskalns, Luterāņu baznīcas uzkalns, Abavas upes senkrasts;
- Luterāņu baznīcas tornis – galvenā vertikālā dominante, uz kuru vērsti skatu koridori, ugunsdzēsēju depo tornis – subdominante vai vertikālais akcents kas nodrošina Tirgus laukuma arhitektonisko vienotību;
- arhitektoniski izteiksmīga galveno ielu telpa ar mainīgām noslēdzošām perspektīvēm;
- centrālais telpiskais akcents ir Tirgus laukums;
- liels brīvu teritoriju īpatsvars.

Vēsturiskā centra telpiskā struktūra vēsturiski bija veidota no izkliedētām brīvastāvošām mazstāvu (2 stāvi) dzīvojamām ēkām un vienstāva, vēlākā periodā arī 2 stāvu saimniecības ēkām, kas izvietojās kvartāla vidusdaļā. To noteica teritorijas reljefs. Dzīvojamo māju fasādes veidoja Talsu ielas un Baznīcas ielas fronti pa kvartāla perimetru, savukārt saimnieciska rakstura apbūve koncentrējās kvartāla iekšpusē. Dzīvojamās

¹⁴ Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes 2011.gada 1.janvāra dati

¹⁵ Kandavas novada pašvaldības iedzīvotāju 2010.gada augusta reģistra dati

¹⁶ Pēc Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes 2007.gada 1.janvāra datiem Kandavas novadā bija 8449, Vānes pagastā 1177 un Zantes pagastā 670 iedzīvotāju

mājas Talsu ielā 5 un 7a ir arhitektoniski vērtīgākā apbūve no 19.gs. sākuma, kas nav zaudējusi telpiskās kvalitātes – būvapjomu, jumta konfigurāciju, izvietojumu attiecībā pret citām ēkām. Jaunu telpiskās organizācijas raksturu vietai piešķir saimnieciska rakstura apbūve – koka divstāvu malkas šķūnīši, kas raksturo reģionam raksturīgas arhitektoniski mākslinieciskas kvalitātes. Šo jauno kvalitāšu iekļaušana teritorijas renovācijā var piešķirt videi lielāku pievilcību un atbilstošu telpas mēroga izjūtu. Nozīmīga komponente projektējamās telpas uztverei ir Ūdens ielas pāra numuru apbūves fronte, kas kalpo kā ekrāns, no rietumu puses uzkalna perspektīvas skatus noslēdzošs fons, tādēļ ļoti svarīgs ir kvartāla starp Ūdens ielu un Lielo ielu apbūves siluets. Teritorijas telpiskais plānojums jāpielāgo pilsētas vēsturiskā centra galvenajām dominantēm, un tas ir luterāņu baznīcas tornis. Kopējās pilsētbūvnieciskās kvalitātes uzlabos galveno skatu koridoru fiksēšana, t.i., jaunu būvapjomu un koku stādījumu izslēgšana vai to augstumu regulēšana koridora telpā.¹⁷

Reljefs viens no būtiskākajiem pilsētvides veidošanas elementiem Kandavā. Vēsturiskā centra teritorijas reljefs ir izteiksmīgs, un ir ieteicams maksimāli saglabāt esošās zemes līmeņa atzīmes. Vēlama minimāla dabas pamatnes pārveidošana. Ūdens elementu iesaistīšana teritorijas labiekārtojumā uzskatāma par likumsakarīgu, jo vēsturiskie apraksti liecina par strautu esamību, kas pēdējo gadu desmitu laikā nonākuši pazemē. Ainaviski teritorijai nevajadzētu līdzināties pilsētas parkam ar intensīvu apstādījumu struktūru. Priekšroka būtu jādod zemiem stādījumiem ar neintroducētiem augiem un plašākām pārlūkojamām platībām. Kopējā Kandavas vēsturiskā centra pilsētbūvnieciskajā ainavā projektējamajai teritorijai jā saglabā „ieplakas” raksturs starp uzkalniem – baznīcas kalnu, Mēra uzkalniņu, skolas kalnu, Dārza ielas pacēlumu un Pils kalnu, telpiski sapludinot to ar Tirdzniecības laukumu. Stilistiski projektējamās apbūves un labiekārtojuma elementi būtu jā saskaņo ar tuvāko apbūvi, kas attiecināma uz 19.gs. – 20.gs. miju. Mazpilsētai raksturīga šī laika arhitektūra saglabājusi klasicisma iezīmes ar vienkāršotām formām un lakonisku dekoru. Arī šī „provinciāla klasicisma” kopaina būtu jāpatur kā galvenā akcentējamā vērtība un tai jāpakārto jaunās formas, kurām iederētos pārdomāts funkcionālisms, neitralitāte un kvalitatīvs materiāls.¹⁸

Rūpnieciskās teritorijas atrodas Abavas upes kreisajā krastā un nekropļo pilsētas telpisko uzbūvi. Dzīvojamās teritorijas galvenokārt ar 2 stāvu un 3-5 stāvu apbūvi atrodas pilsētas ziemeļrietumu un rietumu daļā. Pilsētas centrālā daļa nodrošināta ar centralizētām inženierkomunikācijām, individuālās apbūves teritorijas un Abavas kreisais krasts ar centralizētām inženierkomunikācijām nodrošinātas tikai daļēji. Kandavas novada pilsētai, līdz ar Kandavas novada domes 28.06.2007. sēdes lēmumu „Par Kandavas pilsētas robežu”, ir apstiprinātas jaunas pilsētas robežas, ietverot pilsētas robežās līdz šim neapbūvētas teritorijas. Uz vēsturiski veidotiem muižas kompleksiem: Matkule, Zemīte, Aizdzire, Kalnamuiža, Rūmene, Valdeķi, Cēre, Oksle, Vāne un Zante ir izveidojušās apdzīvotas vietas.

Kandavas novada spēkā esošajā teritorijas plānojumā (apstiprināts Kandavas novada domes sēdē 27.08.2009.), kas sastāv no Kandavas novada teritorijas plānojuma 2006.-2017.gadam, Vānes pagasta teritorijas plānojuma 2007.-2019.gadam un Zantes pagasta teritorijas plānojums 2006.- 2018.gadam, ciema statuss noteikts Cēres pagasta Cēres ciemam, Matkules pagasta Matkules ciemam, Zemītes pagasta Zemītes un Grenču ciemam, Zantes pagasta Zantes ciemam, Vānes pagasta Vānes ciemam un Kandavas pagasta Rūmenes ciemam.

1991.gada 6.jūnija likuma „Par Latvijas Republikas administratīvo teritoriju izveidošanu un apdzīvoto vietu statusa noteikšanu” 11.pants nosaka, ka ciemu kategorijā var ieskaitīt lauku apdzīvotās vietas, kurās ir vēsturiski radusies vai tiek plānota koncentrēta apbūve un kurās dzīvo pastāvīgie iedzīvotāji. Ciemu robežas nosaka vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā.

Kandavas novada teritorijas plānojuma 2011.–2023.gadam izstrādes laikā tiek pārskatītas plānojumā noteiktās ciemu robežas un apdzīvoto vietu ciemu statuss. Kandavas novada teritorijas plānojuma 2011.–2023.gadam ciema statuss tiek piešķirts visiem bijušajiem pagasta centriem un divām lielākajām apdzīvotajām vietām, kuras nav bijušas kā pagasta centri, bet kuros arī ir izveidojusies kompakta apbūve, un kurās iedzīvotāju skaits ir virs 100 (skatīt 3.tabulu un 21.attēlu), attiecīgi tās ir Grenči un Valdeķi.

¹⁷ V.Rinkeviča „Kandavas vēsturiskā centra arhitektoniskā izpēte”, 2010

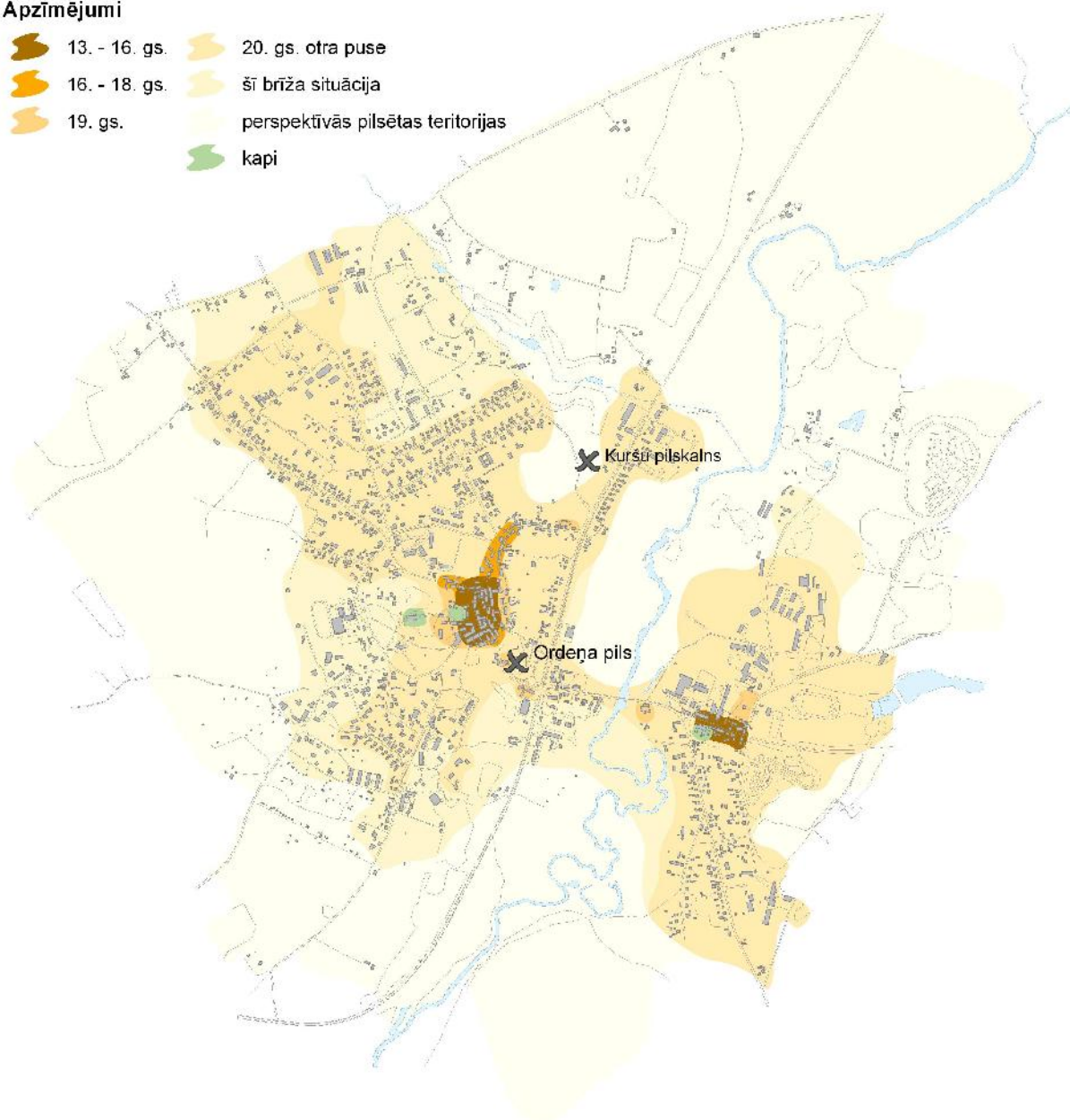
¹⁸ V.Rinkeviča „Kandavas vēsturiskā centra arhitektoniskā izpēte”, 2010

Tādējādi, pārskatot iepriekš izstrādātos teritorijas plānojumus, papildus ciema statuss noteikts Valdeķu ciemam.

Cienu administratīvajās robežās ir pietekoši daudz iekšējo resursu teritoriju turpmākai attīstībai. Pieņemtie risinājumi teritorijas plānojumā izvēlēti pēc principa plānot kompaktu dzīvojamo apbūvi, paredzot jaunas apbūves teritorijas vietās, kuras robežojas ar esošajām apbūves teritorijām, vai arī vietās, kur vēsturiski tikusi plānot apbūve.

Apzīmējumi

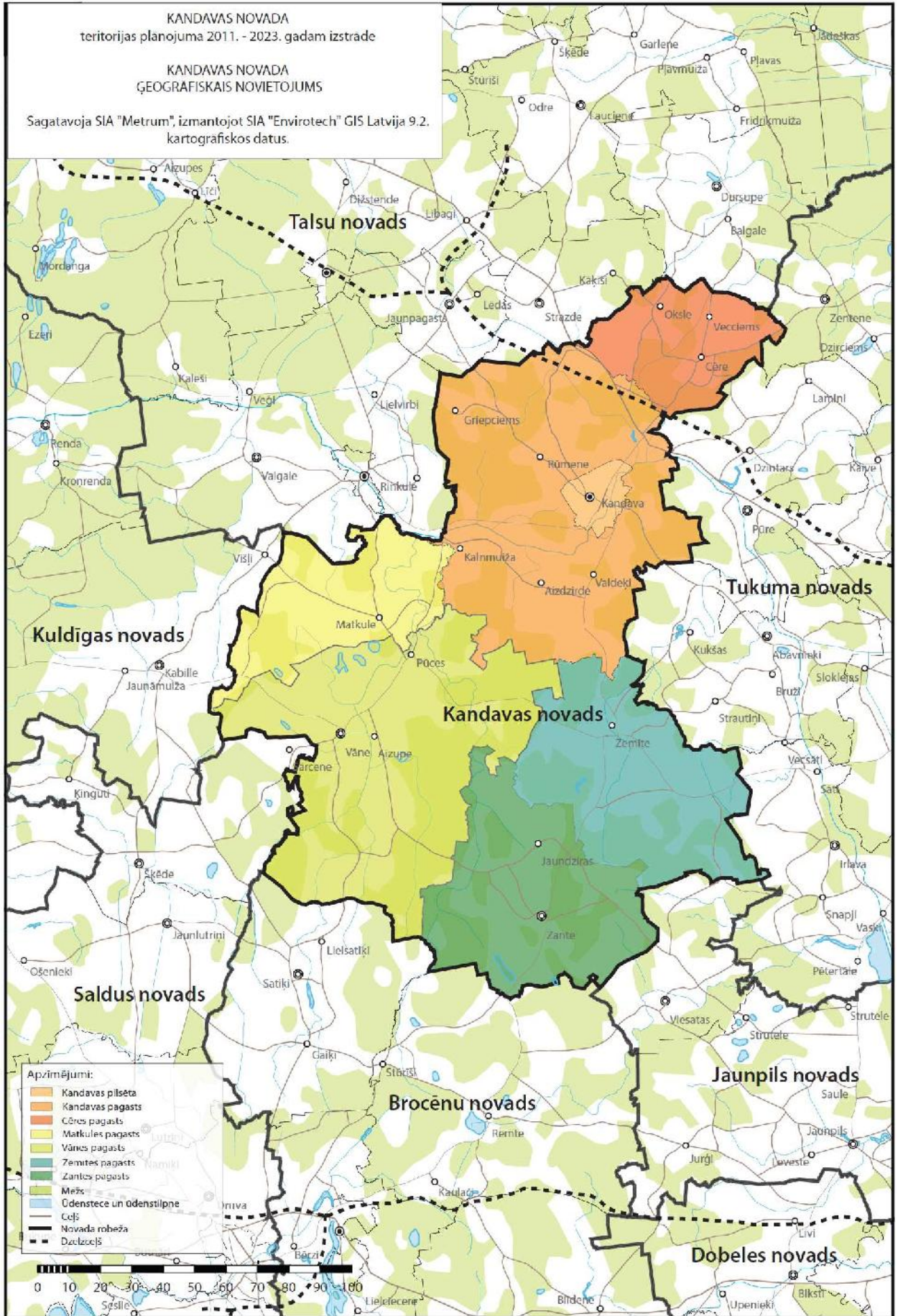
	13. - 16. gs.		20. gs. otra puse
	16. - 18. gs.		ši brīža situācija
	19. gs.		perspektīvās pilsētas teritorijas
			kapi

18.attēls. Kandavas pilsētas attīstība cauri gadsimtiem

Sagatavoja SIA "Metrum", izmantojot Kandavas novada muzeja materiālus, 1975.gadā institūtā "ЛАТГИПРОГОРСТРОЙ", izstrādāto "ГЕНЕРАЛЬНЫЙ ПЛАН Kandava", M 1:5000, arhitekta I.Millera vadībā, SIA "Metrum" 2010.gada topogrāfiju un Valsts zemes dienesta datus par Kandavas pilsētas apstiprināto robežu 2007.gadā

19.attēls

Iedzīvotāju skaits Kandavas novada blīvi apdzīvotajās vietās

Pagasta teritorija	Apdzīvotās vietas nosaukums	Iedzīvotāju skaits
	Kandavas pilsēta	4205
Cēres pagasts:	Cēre	156
Kandavas pagasts:	Rūmene	59
	Valdeķi	194
Matkules pagasts:	Matkule	205
Vānes pagasts:	Aizupe	73
	Jaunvarieba	18
	Mežmuiža	29
	Pūces	41
	Varieba	91
	Vāne	373
Zantes pagasts:	Jaundziras	13
	Mazplāņi	9
	Mazzante	20
	Zante	342
Zemītes pagasts:	Grenči	137
	Zemīte	263

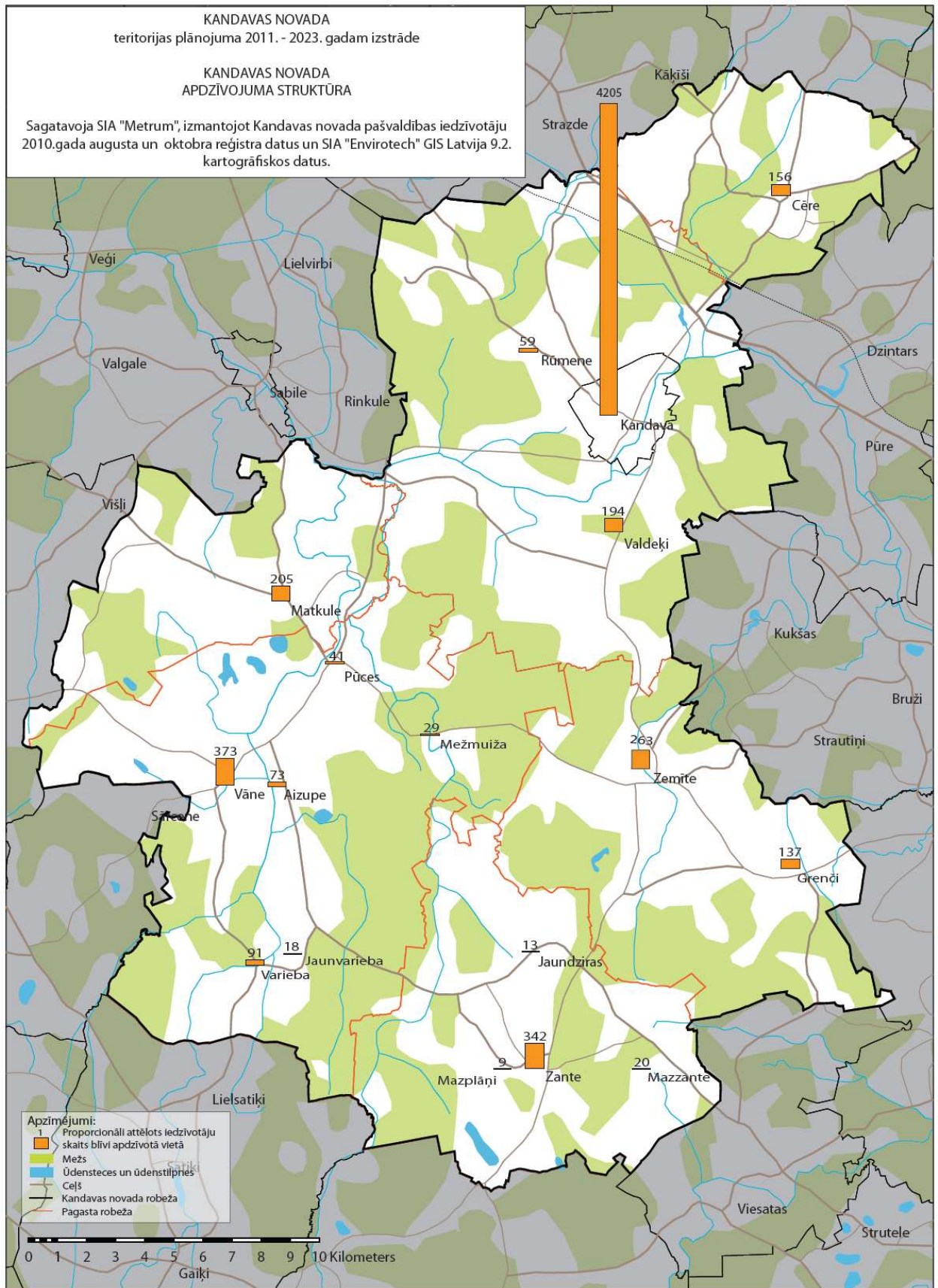
Avots: Kandavas novada pašvaldības iedzīvotāju 2010.gada augusta reģistra dati

20.attēls. Ceļš uz Kandavas novada otru lielāko apdzīvoto vietu pēc iedzīvotāju skaita – Vāni.

21.attēls

2.2. Dabas apstākļi

2.2.1. Reljefs un ģeoloģiskā uzbūve

Kandavas novada reljefs ir daudzveidīgs, jo teritorijā ietilpst divu ģeomorfoloģisko rajonu daļas: Ziemeļkursas augstiene un Austrumkursas augstiene. Katram no šiem rajoniem ir atšķirīgi reljefa veidošanās apstākļi un, atkarībā no dažādām ģeoloģiskām īpatnībām un dabas faktoriem, šajos rajonos ir izdalīti vairāki dabas apvidi.

2005.gadā Valsts ģeoloģijas dienests ir izstrādājis "Pārskatu par Kandavas novada ģeoloģisko uzbūvi, zemes dzīļu resursiem, pazemes ūdeņiem un to izmantošanu", kas pieejams pašvaldībā, un no kura dati (par Kandavas novada teritoriju, kas novadā ietilpa līdz 2009.gada administratīvi teritoriālai reformai) izmantoti arī teritorijas plānojuma izstrādei. Nedublējot šajā pārskatā pieejamo informāciju, šajā sadaļā atzīmētas tikai būtiskākās lietas, kas tieši saistās ar teritorijas plānojuma izstrādi un tajā ietvertajiem risinājumiem.

Kopumā atzīmējams, ka Kandavas novada teritorijā apzinātas salīdzinoši liels skaits derīgo izrakteņu atradņu - smilts- grants, smilts, saldūdens kaļķieža, dolomīta, sapropeļa un kūdras atradnes. Vienai – Cēres smilts- grants atradnei (izpētītajiem krājumiem) ar 21.06.2005. Ministru kabineta noteikumiem Nr.448 "Noteikumi par valsts nozīmes derīgo izrakteņu atradnēm un to izmantošanas kārtību, valsts nozīmes derīgo izrakteņu izmantošanas kārtību, kā arī zemes dzīļu izmantošanas atļauju vai licenču izsniegšanas konkursa vai izsoles kārtību" noteikts valsts nozīmes derīgo izrakteņu atradnes statuss (skatīt 22.attēlu un 23.attēlu).

Cēres atradne smilts - grants ir attēlota teritorijas plānojuma grafiskās daļas kartē „Kandavas novada teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana” M 1:15 000 (mēroga noteiktība 1:10 000), un tā atrodas Kandavas novada Cēres pagastā, 9 km uz ziemeļu austrumiem no Kandavas, Ziemeļkursas augstienes dienvidu nogāzē. Šī atradne ir liela smilts un grants iegula, kura veidojusies ledāja kušanas rezultātā (fluvioglaciālie nogulumi). Šo granti var izmantot betona ražošanā, ceļu būvē un remontā.

22.attēls. Viena no lielākajām un nozīmīgākajām smilts - grants atradnēm valstī – Cēres atradne

Par Zantes un Vānes pagastu informācija tematiskajā kartē (skatīt 23.attēlu) sagatavota pēc SIA „Metrum” materiālu izpētes VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra” arhīvā 2010.gada decembrī.

Zantes pagasts nav bagāts ar derīgajiem izrakteņiem. Pagasta teritorijā pārsvarā ir kvartāra perioda radušies izrakteņi – celtniecības smilts un māls. Smiltis un grants tiek iegūtas vienā karjerā – „Lasītes”. Sistemātiski pētījumi par izrakteņiem pagastā pēdējo reizi ir notikuši 80.gadu vidū. Purvos sastopama kūdra, taču purvi ir salīdzinoši mazi, lai tajos veiktu kūdras ieguvi. 70 gadu beigās veikts kontrolurbums un konstatēts, ka ir naftas atradnes, bet tālāk nekas nav veikts.

Vānes pagasta teritorijā atrodas smilts atradne „Bullji” un māla atradne „Amula”.

No Kandavas novada teritorijas plānojuma 2011. – 2023.gadam izstrādes uzsākšanas (2009.gada 30.jūlijā) līdz 1.redakcijas izstrādei tika saņemti 16 rakstiski iesniegumi pašvaldībā ar priekšlikumiem teritorijas plānojuma izstrādei, no kuriem neviens ierosinājums nebija saistībā ar vēlmi veidot zemes īpašumā derīgo izrakteņu ieguves vietas. Izskatot tos priekšlikumus, kas saņemti pašvaldībā līdz lēmuma par Kandavas novada teritorijas plānojuma 2011. – 2023.gadam izstrādes uzsākšanai, attiecīgi tie, kas bija rakstījuši iesniegumus par priekšlikumiem teritorijas plānojumam pēc Kandavas novada teritorijas plānojuma 2005.–2017.gadam, Vānes pagasta teritorijas plānojuma 2007.-2019.gadam un Zantes pagasta teritorijas plānojums 2006.-2018.gadam apstiprināšanas (kopā 13), redzams, ka lielākā daļa iedzīvotāju aktivitātes un vēlmes saistībā ar zemes izmantošanu, bija saistītas tieši ar karjeru izveidi dažādās novada teritorijās. Tas norāda, ka 2006., 2007. un 2008.gads bija raksturīgs ar salīdzinoši lielu aktivitāti karjeru izstrādes jautājumos, turpretī 2009.gadā, 2010.gadā un 2011.gadā šī aktualitāte, vērtējot izteikto iedzīvotāju ierosinājumu kontekstā, mazinājusies.

2010.gada 29.jūlijā Kandavas novada domē apstiprinātajā Kandavas novada attīstības programmā 2010.-2016.gadam norādīts, ka pašreiz novadā dominējošās tautsaimniecības nozares – lauksaimniecība, mezsaimniecība, apstrādes rūpniecība, būvniecība un tūrisms – būtu jāpapildina ar ieguves rūpniecību un jebkuru citu videi draudzīgu komercdarbības formu, kas rada ne tikai augstu pievienoto vērtību, bet arī maksimāli spēj radīt jaunas darba vietas novada iedzīvotājiem.

Nemot to vērā, 2010.gada 7.decembrī Kandavas novada teritorijas plānojuma darba grupā tika izskatīts jautājums par risinājumiem attiecībā uz derīgo izrakteņu ieguvi novada teritorijā, kas regulējami teritorijas plānojuma ietvaros. Darba grupā tika rasts priekšlikums, aprakstot prasības teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos, atļaut veidot karjerus novada teritorijā saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, nenosakot speciālus ierobežojumus teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos. Tādejādi teritorijas plānojuma grafiskās daļas kartē „Kandavas novada teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana” attēlotas tikai lielākās derīgo izrakteņu vietas novadā - esošā smilts - grants Cēres atradne un tās robeža, kurā atrodas valsts nozīmes zemes dzīļu nogabals, Vānes pagasta Vānes purva kūdras atradne, kurā tiek iegūta kūdra, kā arī smilts – grants un smilts atradne „Šķērskalēji”, par kuru teritorijas plānojuma 1.redakcijas izstrādē iesniegta 2008.gada 4.jūnijā VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras” atradnes pase.

2.2.2. Ūdeņi

Novadā atrodas lielākā dabas parka „Abavas senleja” iekšējā ūdenskrātuve Abavas upe (skatīt 24.attēlu), kurā ietek Imulas, Amulas un Vēdzeles upes. Bez šīm ūdenstecēm novadā ir plaša gravu un avotu sistēma, kurām bieži sastopami mākslīgi veidoti dīķi.

Kandavas novada teritorijā atrodas Ventas labā pieteka Abava. Tās kopējais garums 129 km. Baseina platība 2042 km². Gada notece ~ 0,66 km³. Kritums 47 m (0,36 m/km). Abava sākas Spārnenes viļņotajā līdzenumā, Lestenes-Ēnavas purvā, kurā ir vairāki ezeri, piemēram, Bautēhs, Brandavu ezers, Lestenes ezers. Pēdējo (54 metri vjl.) var uzskatīt par Abava teces sākumu. Purvaini krasti un iztaisnota gultne upei ir vēl aiz Irlavas. Gar Vecsātiem un Jaunsātiem Abava tek pa dziļāku ieleju. Pie Pūres, pagriežoties uz rietumiem, Abava sāk stipri līkumot un turpina tecējumu pa Abavas senleju. Vietām ieleja paplašinās līdz 2,5 km, upes krastos plašas palieņu pļavas. 20 metru un vietām 30 metru augstie ielejas krasti turpinās gar Sabili un Rendu. Šajā posmā bieži vērojamas terases. Vairākās vietās krastos ir nobrukumi, kur atsedzas devona smilšakmeņi un dolomīti: Amulas, Elejas, Ogres, Stipinu u.c. svītas. Krastu nogāzēs daudzviet ir avoti, kas nereti izgrauzuši dziļas gravas, kurās izveidojušās alas, piemēram, Abavas Velnala, Māras kambari. Augštecē Abava ir 10—20 metru plata un 0,5-1 metru dziļa (Jaunsātu posmā vietām līdz 4 metriem).

24.attēls. Abava Kandavas pilsētā

Krāšņo ainavu un īpatnējās floras dēļ Abavas senlejai posmā no Kandavas līdz ietekai Ventā (t.s. Kurzemes „Šveicei”), iekļaujot arī kreisā krasta pieteku Amulas, Imulas un Ivandes lejteces, noteikts aizsargājamā dabas objekta statuss. Abavas krastos ir vairāki pilskalni.

Abavas lielākā pieteka Kandavas novadā ir Amula. Amula ir Abavas kreisā pieteka. Tās garums ir 55 km, baseina platība - 198km², gada notece - 0,05 km³, kritums - 76 m (1,4 m/km). Amula sākas Austrumkursas augstienes Saldus paugurainē, netālu no Remtes ezera. Augštecē un vidustecē Amulas kritums ir neliels (0,4-0,6 m/km), bet ~10 km garajā lejtecē, kur Amula pa augstienes nogāzi ieplūst Abavas senlejšā, kritums ir liels (vid. ~2 m/km, vietām 3—5 m/km). Visā garumā Amula līkumo pa dziļu ieleju. Tās augštecē atrodas mitras palienes, krastu kraujas apaugušas ar krūmiem un kokiem. Amula krastos ir dziļas un avotainas sāngravas, dažās no tām ierīkotas ūdenskrātuves un dzirnavezeri. Amulai ir 21 pieteka un to kopējais garums ir 60 km. Uz rietumiem no Amulas paralēli tek Imula, ko lejtecē no Amulas šķir tikai dažu simtu metru attālums. Amulas lejtecē ir ļoti stāvi, 25 metru augsti krasti ar dolomītu un smilšakmeņu atsegumiem, galvenokārt Kalnamuižas apkaimē (Kalnamuižas kraujas), kur kreisā krasta nobrukumos atsedzas augšdevonam raksturīga slāņkopa - Amulas svīta; augstāk pie Cimmermaņiem ir Elejas svītas atsegums. Šajā posmā upe ir sekla, straumes ātrums liels (2 - 3m/s), gultnē izskalotas dolomīta atlūzas un granīta laukakmeņi.

Imula - Abavas kreisā pieteka. Tās garums ir 52 km, baseina platība - 263km², gada notece 0,06 km³,kritums 74,8 m (1,44 m/km). Imula iztek no Melnezera (107,1 m vjl.) Saldus apkaimē un tālāk pa

Austrumkursas augstienes Saldus pauguraini. Jau sākumā Imula mežainā apvidū tek samērā augstos (~20 m) krastos pa šauru ieleju. No Gaiķiem līdz Variebai upei labajā pusē ir 15 km garš atzars, kas veido it kā 1-1,5 km platu, samērā blīvi apdzīvotu salu, pa kuru iet Vānes- Saldus ceļš. Imula un atteka tek pa dziļu gravu, to krastos ir tīrumi. Posmā no Variebas līdz Vānei Imulas ieleja paplašinās līdz 1km, upe līkumo pa plašām palienu plāvām. Lejpus Vānes Imulas ieleja atkal sašaurinās, krasti ir augsti. Matkules posmā Imula pietuvojas Amulai dažu simtu metru attālumā, un abas pietekas pa krāšņām un dziļām gravām ieplūst Abavas senlejā. Pie ietekas Abavā augšpus Sabiles tās ir tikai nepilna puskilometra attālumā viena no otras. Imulas relatīvais kritums augštecē ir 1,6m/km, vidustecē - 0,6 m/km, lejtecē - līdz 2,5 m/km, bet pēdējā kilometrā pat 7m/km. Imulas augštecē un lejtecē ir dzirnavezeri.

Lielākās pietekas: kreisā krastā - Dzīvene (Gaiķu upe; 6 km), Bullupe (30 km), Sārcene (Kulpju upe; 9km), Briežupīte (12 km); labā krastā - Dimžava (17 km). Upi šķērso Sabiles - Vānes un Vānes - Saldus ceļš. Imulas lejtece iekļauta dabas parkā „Abavas senleja”, lejpus Matkules (Buses) pilskalna Imulas ielejas krastā ir aizsargājamo kalnietu masīvs Kauka kalns.

Kandavas novada teritorijā šobrīd nav un nav arī plānots veikt intensīvu zivsaimniecību, motorizēto ūdens braucamrīku izmantošanu ūdenstilpnēs un ūdenstecēs.

Lai sekmētu virszemes un pazemes ūdeņu kvalitātes uzlabošanu, tai skaitā arī Kandavas novada teritorijā, 2009.gadā ir izstrādāts Ventas upju baseina apgabala apsaimniekošanas plāns 2010. – 2015.gadam.

Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos, kā arī grafiskās daļas kartē „Kandavas novada teritorijas plānotās (atļautās) izmantošana ar mērogu 1:15 000”, noteiktas upju un ezeru aizsargjoslas atbilstoši Aizsargjoslu likumam (1997.), kā arī grafiski atzīmētas applūstošās teritorijas (par applūstošajām teritorijām papildus skatīt sadaļu 2.6.2. „Būvniecībai nelabvēlīgās teritorijas”).

2.2.3. Meži

No Kandavas novada kopējās platības 648,61 km², mežu zemju īpatsvars sastāda 44%. Vānes pagastā mežu zemju īpatsvars ir vislielākais – 47,8% no pagasta kopējās platības. 40-50% meža zemju platības ir vēl Zemītes, Kandavas un Cēres pagastos, bet 30-40% no pagasta kopplatības – Matkules un Zantes pagastos.

Lielākajā daļā teritorijas mežs tiek izmantots saimnieciskām vajadzībām, tomēr salīdzinoši daudz Kandavas novada mežos ir noteiktas mikroliegumu teritorijas – Kandavas novada teritorijā līdz 2011.gada 24.martam (teritorijas plānojuma 1.redakcijas izstrādei) izveidoti 11 mikroliegumi, un tie ir attēloti grafiskās daļas kartēs „Kandavas novada teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana” M 1:15 000 (mēroga noteiktība 1:10 000) un „Kandavas pilsētas teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana” M 1:5000 (mēroga noteiktība 1:2000). Pēc Ventspils reģionālās vides pārvaldes sniegtās informācijas 2005.gadā, Latvijas Vides Aģentūras vides informācijas sistēmas īpaši aizsargājamas un retus kokus datu bāzē pieejamās informācijas un iepriekš izstrādātajos teritorijas plānojumos sniegtās informācijas, grafiskajā daļā ir atzīmēti arī novadā esošie dižkoki.

Mežaudzēs procentuāli lielāko daļu aizņem skujkoki – 60,4%, bet lapu koki – 39,6%. Procentuāli lielākā koksnes krāja ir priedei (46,9%), bērzam - (25,2%) un eglei - (16,12%).

Kandavas novada teritorijā mežus apsaimnieko divu veida apsaimniekotāji: valsts un privātpašnieki. Kandavas novada valsts mežu zemju galvenais apsaimniekotājs ir VAS „Latvijas Valsts meži”.

Mežsaimniecībā izmantojamās teritorijas izmantojamas koksnes resursu izmantošanai un aizsardzībai, gan rekreācijai, gan dabas vērtību aizsardzībai, gan meža infrastruktūras izveidošanai un uzturēšanai, lai nodrošinātu ilgtspējīgu meža resursu izmantošanu un saglabāšanu.

Kandavas novada teritorijas plānojuma 2011. – 2023.gadam iekļautie risinājumi paredz mežos no jauna veidojamas zemes vienības minimālo platību 2 hektāri ar nosacījumu, ka izstrādājot detālplānojumu un/vai zemes ierīcības projektu, ņemot vērā zemes lietderīgas izmantošanas iespējas un zemes vienības robežu struktūru, kā arī dabiskos robežu elementus (ceļus, dīķus, dabīgas ūdensteces un mākslīgi veidotas

ūdensteces, kuru dziļums lielāks par 1,5 metriem) pieļaujama noteiktās minimālās zemes vienības platības samazināšana, bet ne mazāk kā 1 ha.

2.2.4. Lauksaimniecības zemes

Pēc VSIA „Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi” Kurzemes reģiona meliorācijas nodaļas sniegtās informācijas teritorijas plānojuma izstrādei (2010.gada 19.jūlijā), Kandavas novada teritorijā ir 19 154 ha meliorētas zemes (sadalījumu pa pagastu teritorijām skatīt 4.tabulā) un 181, 498 km valsts nozīmes ūdensnotekas (skatīt 5.tabulu).

4.tabula

Meliorētas platības Kandavas novadā

Nr.p.k.	Pagasts	Meliorētā platība, ha
1.	Cēres	1523
2.	Kandavas	4403
3.	Matkules	2299
4.	Zantes	3240
5.	Zemītes	3341
6.	Vānes	4348
Kopā:		19 154

Avots: VSIA „Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi” Kurzemes reģiona meliorācijas nodaļas sniegtās informācijas teritorijas plānojuma izstrādei (2010.gada 19.jūlijā)

25.attēls. Lauksaimniecības zemes Vānes pagasta teritorijā

5.tabula

Valsts nozīmes ūdensnotekas Kandavas novadā

N.p.k.	Nosaukums	ŪSIK kods	Regulētais posms pagastā (km)
Kandavas pagastā			
1.	Abava	362	2,400
2.	Bebrupe	362732	3,235
3.	Līgupe	36272	3,277
4.	Apšenieku grāvis (N-16)	362762	5,752
5.	Teņu strauts	3627172	3,312

6.	Dumpju strauts	362716	1,920
7.	Vīkšņu purva grāvis (N-5)	362632	4,197
8.	Žuburu strauts	36222	4,539
9.	Kurzemnieku strauts	362714	6,331
		Kopā	34,963
Cēres pagastā			
1.	Līgupe	36272	1,943
2.	N-11	3627322	5,551
3.	Bebrupe	362732	7,848
4.	Liekņa	376344	3,260
		Kopā	18,602
Matkules pagastā			
1.	Celmiņu grāvis	362322	2,210
2.	Rambulis	36232	2,679
3.	N-6	3624122	5,947
4.	N-2	3624112	5,816
5.	Briežupe	362412	4,105
		Kopā	20,757
Zantes pagastā			
1.	Isvintes strauts	362822	2,574
2.	Lemešstrauts	362652	3,947
3.	Sudmaļu strauts	36266	3,097
4.	Kazukalnu grāvis	362692	5,409
5.	Ķīpa	36284	4,884
6.	Vēdzele	36276	1,111
		Kopā	21,022
Zemītes pagastā			
1.	Vēdzele	36276	5,487
2.	Dēliņstrauts (N-25)	36264	6,023
3.	N-57	3627722	5,076
4.	Roja	362772	8,356
5.	Žīdu strauts	362774	2,024
		Kopā	21,022
Vānes pagastā			
1.	Briežupe	362412	10,285
2.	Sārcene	362414	4,626
3.	Dimžava	362416	5,929
4.	Ķilpjupe	3624332	3,364
5.	Buļļupe	36242	1,702
6.	Liesupīte	36262	4,070
7.	Dēliņstrauts	36264	0,507
8.	Vīkšņu purva gr.	362632	1,165
9.	Amula	3626	6,723
10.	Imula	3624	19,032
11.	N-6	3624122	1,785
		Kopā	59,188

Avots: VSIA „Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi” Kurzemes reģiona meliorācijas nodaļas sniegtās informācijas teritorijas plānojuma izstrādei (2010.gada 19.jūlijā)

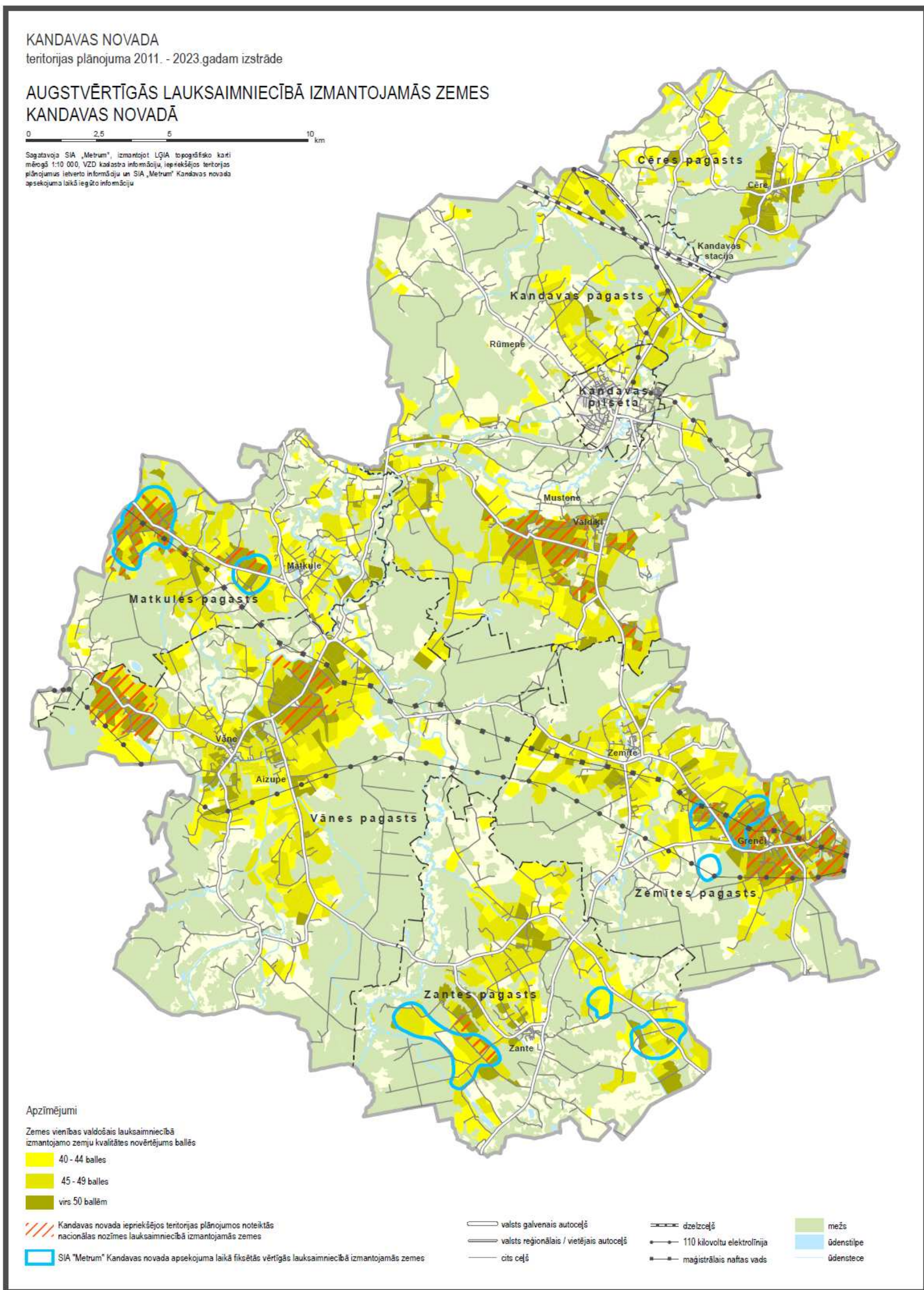

Kandavas novada teritorijā, saskaņā ar 12.10.2010. Ministru kabineta noteikumiem Nr.977 "Noteikumi par nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijām", neatrodas nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijas. Tomēr, neskatoties uz to, novada teritorijā atrodas vērtīgas lauksaimniecības zemes, kas arī atzīmēts 2010.gada 29.jūlijā Kandavas novada domē apstiprinātā Kandavas novada attīstības programmā 2010.-2016.gadam, nosakot, ka „Kandavas novada teritorijā nozīmīga ir lauksaimniecība, tūrisma un atpūtas industrija”.

Teritorijas plānojuma izstrādes laikā tika apkopota informācija par vērtīgajām lauksaimniecības teritorijām – grafiski attēlota informācija par tām lauksaimniecības zemēm, kas tika noteiktas kā nacionālas nozīmes iepriekš izstrādātajos Kandavas novada teritoriālo vienību teritorijas plānojumos (Kandavas novada, Vānes un Zantes pagasta teritorijas plānojumi), kā arī tika izmantoti Valsts zemes dienesta dati par zemes vienību valdošo lauksaimniecībā izmantojamo zemju kvalitātes novērtējumu ballēs un SIA „Metrum” Kandavas novada apsekojuma laikā fiksētās vērtīgās lauksaimniecības zemes (skatīt 26.attēlu).

Lai saglabātu vērtīgās lauksaimniecības zemes novada teritorijā, ņemot vērā apkopotos datus, Kandavas novada teritorijas plānojuma 2011. – 2023.gadam darba grupā tika nolemts saglabāt vērtīgās lauksaimniecības zemes, attēlojot teritorijas plānojumā tās grafiski. Rezultātā Kandavas novada teritorijas plānojuma kartē „Kandavas novada teritorijas plānotās (atļautās) izmantošanas kartē ar mērogu 1:15 000” tika izdalītas vietējās nozīmes augstvērtīgas lauksaimniecības teritorijas, un teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos noteikts, ka no jauna veidojamā minimālā zemes vienības platība šajās teritorijās ir 10 hektāri.

26.attēls

2.3. Satiksmes infrastruktūra un sakari

2.3.1. Ceļi un ielas

Kopējais valsts autoceļu garums Kandavas novadā ir 179,5 km, no tiem 32,5 % (58,3 km) ar asfaltbetona segumu. Kopumā autoceļu tīkls ir labi attīstīts. Kandavas novadā kopējais pašvaldības ceļu garums ir ~304 km. Novada teritoriju šķērso sekojoši valsts ceļi:

- Valsts galvenais autoceļš A10 Rīga - Ventspils;
- Reģionālie autoceļi P130 Rīga –Kuldīga, P121 Tukums – Kuldīga, P109 Kandava - Saldus;
- Vietējie autoceļi V1433 Kandava – Jaunpagasts - Mazsproģi, V1434 Pievedceļš Kandavas stacijai, V1445 Tukums - Kandava, V1474 Plosti-Pūces, V1261 Renda - Matkule, V1402 Stende – Sable - Pūces, 1463 Zemīte- Kukšas, V1462 Zemīte- Jaunsāti, V1478 Aizstrauši- Starpiņas, V1461 Grenči- Skārdi, V1431 Kandavas stac.- Oksle- Dursupe, V1393 Purmaļi – Oksle – Cēre, V1435 Līgas- Zentene- Rideļi, V1432 Cēre- Pilsarāji- Gobas, V1430 Vāne –Saldus, V1402 Stende – Sable - Pūces V1459 Aizupe – Alkšņi – Strutele - Auziņas V1447 –Cēres apvedceļš, V1487 Varieba – Aizputes mežniecība, V1486 Zante – Dziru dzirnavas.

Kandavas novada teritorijā atrodas AS „Latvijas Valsts meži” uzņēmuma ceļi (skatīt teritorijas plānojuma Grafiskās daļas kartes, kurās attēlota teritorijas pašreizējā un plānotā (atļautā) izmantošana, ceļus ar apzīmējumu „komersantu ceļš”. Esošo šo ceļu garums Kandavas novada teritorijā sastāda 91,5 km, savukārt plānoto – 30 km.

Esošais ceļu tīkls pilnīgi nodrošina nepieciešamās saites starp ciemiem un novada centru un jaunu pašvaldības ceļu ierīkošana novada teritorijā nav nepieciešama. Jaunu ceļu/ielu ierīkošana nepieciešama vienīgi līdz ar Kandavas pilsētas jauno dzīvojamo teritoriju apgūšanu.

Pēc VAS „Latvijas Valsts ceļi” sniegtās informācijas Kandavas novada teritorijas plānojuma 2011. – 2023.gadam izstrādei (16.06.2010. vēstule Nr.4.4.7-128) jaunu valsts autoceļu būvniecība Kandavas novadā nav paredzēta. Paredzēta valsts autoceļa P121 Tukums – Kuldīga rekonstrukcija posmā 41,0 – 47,0 Vāne – Kabile.

Kandavas novada teritorijas plānoja izstrādes ietvaros ir noteiktas sarkanās līnijas Kandavas pilsētas teritorijā (skatīt teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus, kā arī grafiskās daļas kartes, kurās attēlota novada plānotā (atļautā) izmantošana). Sarkanās līnijas tiek noteiktas saskaņā ar noteikto Teritorijas plānošanas likumā (2002) un Aizsargjoslu likumā (1997), kā arī saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.1148 „Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi”, ņemot vērā plānojuma mērogu. Mēroga dēļ ielu sarkanās līnijas ir precizējamās zemāka līmeņa plānojumos un projektos. Pēc saistošo noteikumu izdošanas arī plānojumā noteiktās ielu sarkanās līnijas iegūst likuma spēku, tāpēc tās ir jāņem vērā pat gadījumā, ja tās nav ierakstītas zemesgrāmatā.

Kandavas novada teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus, kā arī grafiskajā daļā noteiktas ceļu aizsargjoslas. Kandavas novada teritorijas plānojuma 1.redakcijas izstrādes laikā tika saņemts priekšlikums par iespēju paredzēt valsts autoceļam papildus V1433 līnījbūves joslu gar Rūmenes muižas teritorijas dienvidu robežu, ko tuvākā nākotnē plānots izmantot muižas apejas valsts autoceļa izvietojumam. Priekšlikums tika atbalstīts, attēlojot šo teritoriju grafiskās daļas kartē „Kandavas novada teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana” M 1:15 000”.

Saskaņā ar Rīgas plānošanas reģiona telpisko (teritorijas) plānojumu, tālākā perspektīvā paredzēts veidot jaunu starptautiskas nozīmes autoceļu, kas uzlabos sasniedzamību no Rīgas (Tukuma) uz Kuldīgu. Tā kā šis projekts ir „idejas” līmenī, teritorijas plānojuma grafiskās daļas kartē „Kandavas novada teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana” M 1:15 000” rezerves teritorijas šī projekta īstenošanai netiek noteiktas, bet šī trase ir attēlota teritorijas plānojuma izstrādes ietvaros izstrādātajā attīstības koncepcijā - Kandavas novada perspektīvā struktūra (skatīt sadaļā 3.3.1. „Kandavas novada perspektīvā struktūra (attīstības koncepcija)”.

2.3.2. Dzelzceļš

Kandavas novada teritoriju šķērso stratēģiskās nozīmes dzelzceļa līnija Rīga/ Jelgava – Ventspils. Dzelzceļa garums pašvaldības teritorijā ir 10,5 km, to pārvalda VAS „Latvijas Dzelzceļš”. Dzelzceļa līnija Rīga/ Jelgava - Ventspils tiek izmantota kravu pārvadājumiem, galvenokārt ar Ventspils ostas darbību saistītajām tranzītkravām. No 2008.gada septembra tika atjaunoti pasažieru pārvadājumi, bet 2010.gadā diemžēl tie tika pārtraukti. Dzelzceļa stacija „Kandava” atrodas 6 km no Kandavas pilsētas. Pašlaik dzelzceļa līniju izmanto tikai tranzīta kravu pārvadājumiem.

Kandavas novada teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos, kā arī grafiskajā daļā noteiktas dzelzceļa aizsargjoslas – drošības aizsargjosla 50 metri no malējās sliedes uz katru pusi lauku apvidos un ekspluatācijas aizsargjoslas 100 metri no galvenā ceļa malējās sliedes.

2.3.3. Transports un sakari

Sabiedriskā transporta pieejamība Kandavas novadā nav vienmērīga visā teritorijā. Liela daļa iedzīvotāju pārvietojas ar personīgo autotransportu. Pasažieru pārvadājumus ar autotransportu novada iedzīvotājiem nodrošina tranzīta un vietējie pārvadātāji.

Saskaņā ar pašvaldības sniegto informāciju, novadā ir laba satiksme starp Kandavas pilsētu un Tukuma pilsētu. Atsevišķos novada areālos (Matkules, Cēres un Vānes pagastos) ir nepietiekams nodrošinājums pasažieru pārvadājumiem ar transportu no pagastu centra uz Kandavas pilsētu. Sabiedriskais transports grūtāk pieejams iedzīvotājiem Zantes pagastā (ar Tukuma pilsētu) un novadā esošajiem ciemu un pārējiem pagastu iedzīvotājiem, kuri nedzīvo valsts galveno autoceļu un reģionālo autoceļu tuvumā. Visvairāk grūtības tas sagādā skolēniem, tāpēc lielākajā daļā pašvaldības tiek veikti skolēnu pārvadājumi, ko nodrošina pašvaldība, kā arī citu pakalpojuma sniedzēju autobusi.

Kandavas novadā uz valsts nozīmes autoceļiem ir 8 tilti. To kopējais brauktuves laukums ir 620,28 m². Uz vietējās pašvaldības autoceļiem ir 8 tilti ar kopējo brauktuves laukumu 906 m². No visiem 16 tiltiem 3 tilti atrodas uz reģionālajiem autoceļiem, 5 – uz vietējiem autoceļiem, 7 - uz A grupas pašvaldību autoceļiem un 1 - uz B grupas pašvaldības autoceļa.

Kandavas novadā ir 4 degvielas uzpildes stacijas (DUS): DUS un gāzes uzpildes stacija Kandavas pilsētā, Vānes pagastā pie reģionālā autoceļa P121 Tukums – Kuldīga, Zemītes pagastā pie reģionālā autoceļa P121 Tukums – Kuldīga un P109 Kandava – Saldus krustojuma, Zantes pagastā pie reģionālā autoceļa P109 Kandava – Saldus. Teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos, kā arī grafiskajā daļā ir noteiktas 25 metru liela drošības aizsargjosla ap šīm teritorijām.

Kandavas novada domes sēdē 2010.gada 28.oktobrī ir apstiprināts detālplānojums par DUS izveidi pie valsts galvenā autoceļa A10 Rīga - Ventspils un valsts reģionālā autoceļa P130 Līgas – Kandava - Veģi krustojuma „Kandavas pagrieziens”, kura risinājumi ir iekļauti arī Kandavas novada teritorijas plānojumā 2011.–2023.gadam.

Telekomunikāciju pakalpojumus Kandavas novada teritorijā sniedz SIA „Lattelekom”, SIA „Latvijas Mobilais Telefons”, SIA „TELE 2”, AS Telekom Baltija - Triatel telekomunikāciju operators, SIA „Bite Latvija”, SIA „IZZI”. Interneta pieslēgumu Kandavas novadā nodrošina SIA „Lattelekom” un vietējie Kandavas novada uzņēmumi, izmantojot radio apraides iespējas.

2.4. Apbūves teritorijas

2.4.1. Izglītības, kultūras un sporta iestādes

Novadā darbojas 5 pamatskolas, 2 vidējās mācību iestādes, 4 profesionālās ievirzes izglītības skolas, Valsts Kandavas lauksaimniecības tehnikums ar Latvijas Lauksaimniecības universitātes filiāli, pirmskolas izglītības iestāde „Vārpiņa” Vānes pagastā, kura kopš 2010.gada janvāra pievienota Vānes pamatskolai, pirmskolas izglītības iestāde „Zīlūks” Kandavā un pirmsskolas uzraudzības grupas Zantes, Zemītes, Matkules un Cēres pamatskolām.

Vānes pagastā, Aizupē, izveidots jauniešu bāreņu apmācības centrs „Dzīvesprieks”, kas piedāvā 2-4 gadu ilgu mācību programmu. Centrā piedāvā apgūt arodapmācību - šuvēja un drēbnieka arodu, traktorista, autovadītāja, celtnieka, lauksaimnieka, galdnieka, metālapstrādes speciālista, pavāra profesiju, kā arī apgūt datora un biroja programmu.

Novada teritorijā atrodas Kandavas Mūzikas skola, Kandavas novada Bērnu un Jaunatnes sporta skola un Kandavas Mākslas skola. Kandavas novadā ir 6 kultūras nami: Kandavas kultūras nams, Zemītes tautas nams, Vānes kultūras nams, Zantes kultūras nams, Valdeķu kultūras nams un Matkules kultūras nams. Kandavas pilsētā, Talsu ielā 11 kopš 1995.gada izveidots Kandavas novada muzejs.

Kandavas novadā ir nozīmīgas sporta tradīcijas un infrastruktūra, kas būtiskas gan reģionālā, gan nacionālā mērogā. Novadā ir uzbūvēta sporta halle Kandavā un sporta zāle Cērē, labiekārtoti sporta laukumi pie novada skolām, perspektīvā plānots būvēt sporta zāles arī pie citām pamatskolām. Sporta nodarbībām, treniņiem un sacensībām var izmantot arī Valsts Kandavas lauksaimniecības tehnikuma stadionu. Novada teritorijā atrodas kartinga trase un mototrāse.

2.4.2. Veselības un sociālās aprūpes iestādes

2000.gadā Kandavā tikai izveidots Kandavas novada Sociālās palīdzības dienests. Kandavas novadā veselības aprūpes pakalpojumus nodrošina:

- Kandavas pilsētā - neatliekamās medicīniskās palīdzības brigāde, sirds veselības kabinets un poliklīnika, kurā atrodas ārstu prakses;
- Vānē - zobārsta prakse un ģimenes ārsta prakse;
- Zantē, Cērē un Zemīte - ārsta palīgs;
- Matkulē – doktorāts.

2.4.3. Komercestādes un ražošanas teritorijas

Nozīmīgākās saimnieciskās darbības nozares Kandavas novadā uz 2009.gada sākumu ir lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība, apstrādes rūpniecība, būvniecība, kā arī vairumtirdzniecība, mazumtirdzniecība un automobiļu remonts. Kandavas pilsētā ir darījuma un ražošanas centrs, kas nodrošina sociālo, kultūras, sabiedrisko, komerciālo un finanšu pakalpojumu pieejamību. Pārējā Kandavas novada teritorijā nozīmīga ir lauksaimniecība, tūrisma un atpūtas industrija. 2009.gada sākumā 54% no visiem komersantiem atrodas Kandavas pilsētā, Kandavas pagastā – 21%, Zantes pagastā – 8%, Vānes pagastā – 6%, Zemītes pagastā – 5%, savukārt Matkules un Cēres pagastos 2% komercsabiedrību.

Kandavas novada teritorijas plānojuma 2011. – 2023.gadam risinājumi, vērtējot pilsētas attīstību ilgākā laika periodā, paredz tālākā perspektīvā transformēt pilsētas centrā - Jelgavas un Zemītes ielā esošās ražošanas teritorijas¹⁹ uz publisko (Jelgavas ielā) un dzīvojamo (Zemītes ielā) apbūvi. Tādējādi pilsētas teritoriju primāri atvēlot publiska un dzīvojama rakstura apbūvei, kas arī vēsturiski bijis raksturīgi Kandavai.

Kandavas ģeogrāfiskais stāvoklis un daba ir pateicīga vieta tūrisma attīstībai. Lai pilnvērtīgāk attīstītu tūrisma sektoru, 2002.gadā aprīlī pašvaldība izveidoja Kandavas Tūrisma informācijas centru. Kandavas novads ir iecienīta vieta atpūtai dabā. Iecienītākās atpūtas vietas tūrismam Kandavas novadā ir:

- pilsētas vēsturiskais centrs ar Kandavas novada muzeju, Bruņinieku, Kuršu pilskalniem, Pulvertorni;
- Valsts Kandavas lauksaimniecības tehnikuma sporta komplekss;
- Buses pilskalns Matkules pagastā;
- slēpotāju trase ar pacēlāju Zviedru cepure Matkules pagastā.

Kandavas novadā ir vairāk kā 25 apskates objekti, un to ik gadu apmeklē apmēram vidēji 1500 – 2200 tūristu. 2010.gada sākumā Kandavas novadā ir dažādi tūrisma uzņēmuma veidi – 21 izmitināšanas

¹⁹ Jelgavas ielā bijušo Rīgas radiorūpnīcas ceha teritoriju radio detaļu un radioaparātu ražošanai, kas tur izveidots 1963.gadā, un Zemītes ielā – kokapstrādes ražošanas teritoriju

pakalpojumu sniedzējs (neskaitot telšu vietas), no tiem 3 viesnīcas, 4 lauku mājas, 4 brīvdienu mājas, 3 atpūtas bāzes/kompleksi, 5 viesu nami, 1 lauku rezidence un 1 pils.

2010.gadā izstrādāts Tūrisma attīstības plāns dabas parkam „Abavas senleja” (Kandavas novada teritorijā atrodas 40,6% no dabas parka teritorijas), kurā uzsvērta Kandavas novada ainaviskā pievilcība un Kandava pilsētas kā šarmantas, rošgas mazpilsēta raksturs. Izstrādātā Kandavas novada teritorijas plānojuma 2011. – 2023.gadam 1.redakcija atbalsta Tūrisma attīstības plānā iekļautos risinājumus (veikt Kandavas pulvertorņa rekonstrukciju, pie bijušās Kandavas slimnīcas ierīkot skatu platformas vai skatu torņus u.c. risinājumus), un tas nav ar to pretrunā.

2.4.4. Dzīvojamās apbūves teritorijas

Jaunu mājokļu būvniecība pēdējo gadu laikā (skatīt 28.attēlu) notikusi gan privātajam, gan pašvaldības sektoram, kur 2009.gadā Kandavas pilsētā tika nodota ekspluatācijā 30 dzīvokļu māja.

6.tabula

Būvniecības pārskats Kandavas novadā

Būves	Pieņemts ekspluatācijā (skaits)		
	2007.gads	2008.gads	2009.gads
Ēkas kopā	24	14	15
Dzīvojamās mājas	10	7	11
Viena dzīvokļa mājas	9	7	8
Divu un vairāku dzīvokļu mājas	-	-	1
Dzīvokļu pārbūve agrāk uzceltajās divu un vairāku dzīvokļu mājās	1	-	2
Nedzīvojamās ēkas	14	7	5

Avots: Centrālās statistikas pārvalde

Aktīvāka būvniecība novadā ir bijusi 2007.gadā (skatīt 6.tabulu). 2007.gadā no 24 ekspluatācijā pieņemtajām ēkām 10 ir bijušas dzīvojamās mājas. 2007.gadā ekspluatācijā nodoto objektu kopējā platība sasniedza 5778 m² ar kopējo būvniecības izmaksu 2 213 834 Ls, no tiem valsts un pašvaldības līdzekļi – 593 097 Ls. Attiecīgi dzīvojamās mājas platības – 1893m² ar būvniecības izmaksām – 522 000Ls. Valsts un pašvaldības līdzekļi tika izlietoti nedzīvojamo ēku būvniecībai. Salīdzinoši 2009.gadā ekspluatācijā nodoto dzīvojamo māju skaits bija lielāks par 2007.gadu, tai skaitā arī kopējā platība bija lielāka – 3908m², jo Kandavas pilsētā tika uzcelta 30 dzīvokļu māja ar kopējo platību 2055m². Būvniecības kopējās izmaksas sastādīja Ls 1 691 062, no kurām lielākā daļa (Ls 1 028 562) bija izlietots 30 dzīvokļu celtniecībai.

Mājokļu un dzīvojamās vides kvalitāte, salīdzinot ar pārējo Rīgas reģionu, nav augsta. Daudzstāvu ēkas ar vairākiem dzīvokļiem atrodas Kandavas pilsētā un bijušajos saimniecību centros. Esošais dzīvojamais fonds ir samērā nolietojies (īpaši novadu ciemu teritorijās).

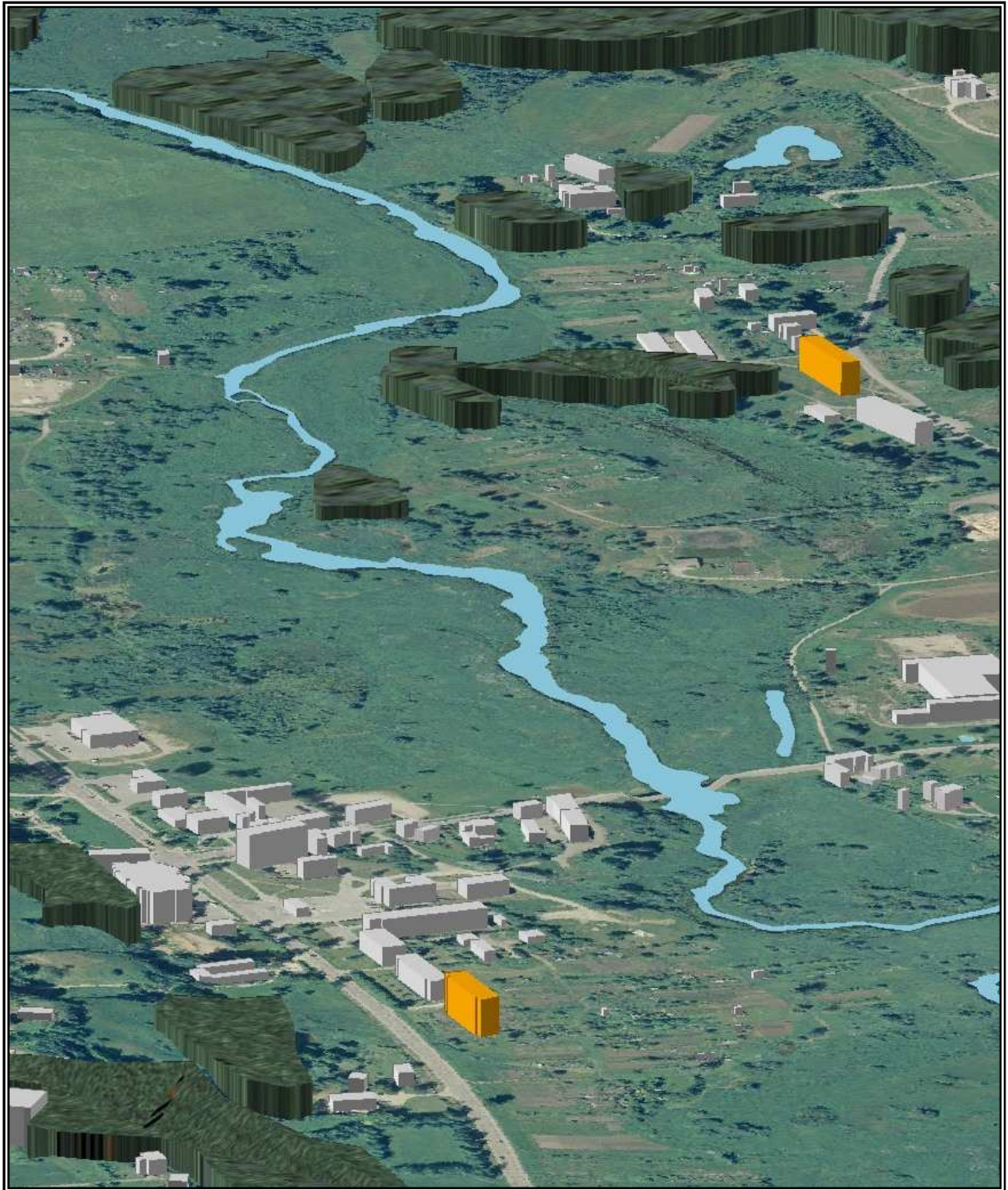
Lai veicinātu Kandavas novada teritorijai raksturīgās zemes īpašumu struktūras un apbūves īpatnību saglabāšanos un būtu iespējams objektīvāk noteikt Kandavas novada teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos nosakāmās minimālās jaunveidojamo zemes vienību platības, tika analizētas pašreizējo zemes gabalu platībām (skatīt 29., 30., 31. un 32.attēlu).

Pamatojoties uz analīzes materiāliem, kā arī ņemot vērā augstāk stāvošo plānošanas dokumentu vadlīnijas, teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos noteikts, ka no jauna veidojamās zemes vienības minimālais lielums mazstāvu dzīvojamā apbūves teritorijā Kandavas pilsētas teritorijā ir 1200 m², savukārt ciemu teritorijās - 2500 m². No jauna veidojamās zemes vienības minimālais lielums ārpus pilsētas un ciemu teritorijām lauku zemēs (izņemot vietējās nozīmes augstvērtīgās lauksaimniecības teritorijas) noteikts 2 ha. Izstrādājot detālplānojumu un/vai zemes ierīcības projektu, ņemot vērā zemes lietderīgas izmantošanas iespējas un zemes vienības robežu struktūru, kā arī dabiskos robežu elementus (ceļus, dīķus, dabīgas ūdensteces un mākslīgi veidotas ūdensteces, kuru dziļums lielāks par 1,5 metriem) pieļaujama noteiktās minimālās zemes vienības platības samazināšana, bet ne mazāk kā

1 hektārs.

Kandavas novada teritorijas plānojuma 2011. – 2023.gadam izstrādes darba grupā tika rasti priekšlikumi pilsētas teritorijas plānotajai (atļautajai) izmantošanai, atbalstot un vienojoties par principu plānot kompaktu Kandavas pilsētas dzīvojamo teritoriju attīstību, paredzot jaunas blīvas apbūves teritorijas primāri vietās, kas atrodas esošās apbūves tuvumā, un kur jau ir izbūvētas ielas, un kurās tiek radīti priekšnoteikumi komunikāciju izbūvei.

Atšķirībā no iepriekš izstrādātajiem teritorijas plānojumiem (Kandavas novada, Zantes un Vānes pagasta teritorijas plānojumiem), Kandavas novada teritorijas plānojumā 2011. – 2023.gadam tiek piedāvātas divas teritorijas jaunas daudzdzīvokļu apbūves attīstībai (skatīt 27.attēlu) – Valteru ielā un Kūrorta ielā blakus jau esošajām vairākstāvu dzīvojamām mājām.

27.attēls. Plānotās vairākstāvu dzīvojamās mājas pilsētas 3 D modelī. Sagatavoja SIA „Metrum”, izmantojot 2010.gada jūnijā veiktā lidojuma laikā iegūtos aerolāzerskenēšanas un aerofotogrāfēšanas datus

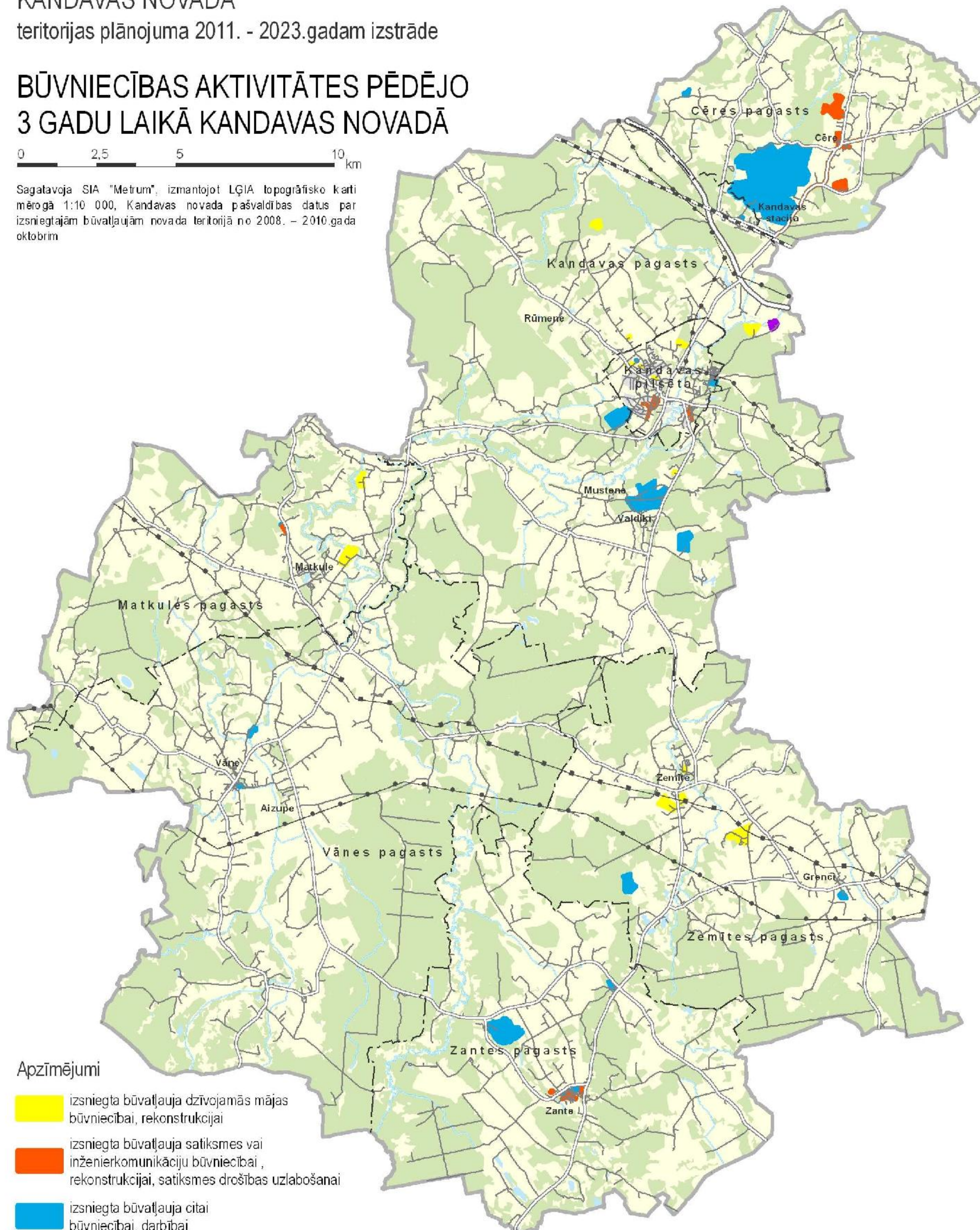
KANDAVAS NOVADA

teritorijas plānojuma 2011. - 2023.gadam izstrāde

BŪVNICĪBAS AKTIVITĀTES PĒDĒJO 3 GADU LAIKĀ KANDAVAS NOVADĀ

0 2,5 5 10 km

Sagatavoja SIA "Metrum", izmantojot LĢIA topogrāfisko karti mērogā 1:10 000, Kandavas novada pašvaldības datus par izsniegtajām būvatļaujām novada teritorijā no 2008. - 2010.gada oktobrim

Apzīmējumi

- izsniegta būvatļauja dzīvojamās mājas būvniecībai, rekonstrukcijai
- izsniegta būvatļauja satiksmes vai inženierkomunikāciju būvniecībai, rekonstrukcijai, satiksmes drošības uzlabošanai
- izsniegta būvatļauja citai būvniecībai, darbībai

apstiprināta detālplānojuma „Mālkalni” teritorija (apstiprināts Kandavas novada domes sēdē 2009.gada 26.novembrī kā Kandavas novada domes saistošie noteikumi Nr.14)

— valsts galvenais autoceļš

— valsts reģionālais / vietējais autoceļš

— cits ceļš

— dzelzceļš

— 110 kilovoltu elektrolīnija

— maģistrālais naftas vads

mežs

ūdenstilpe

ūdenstece

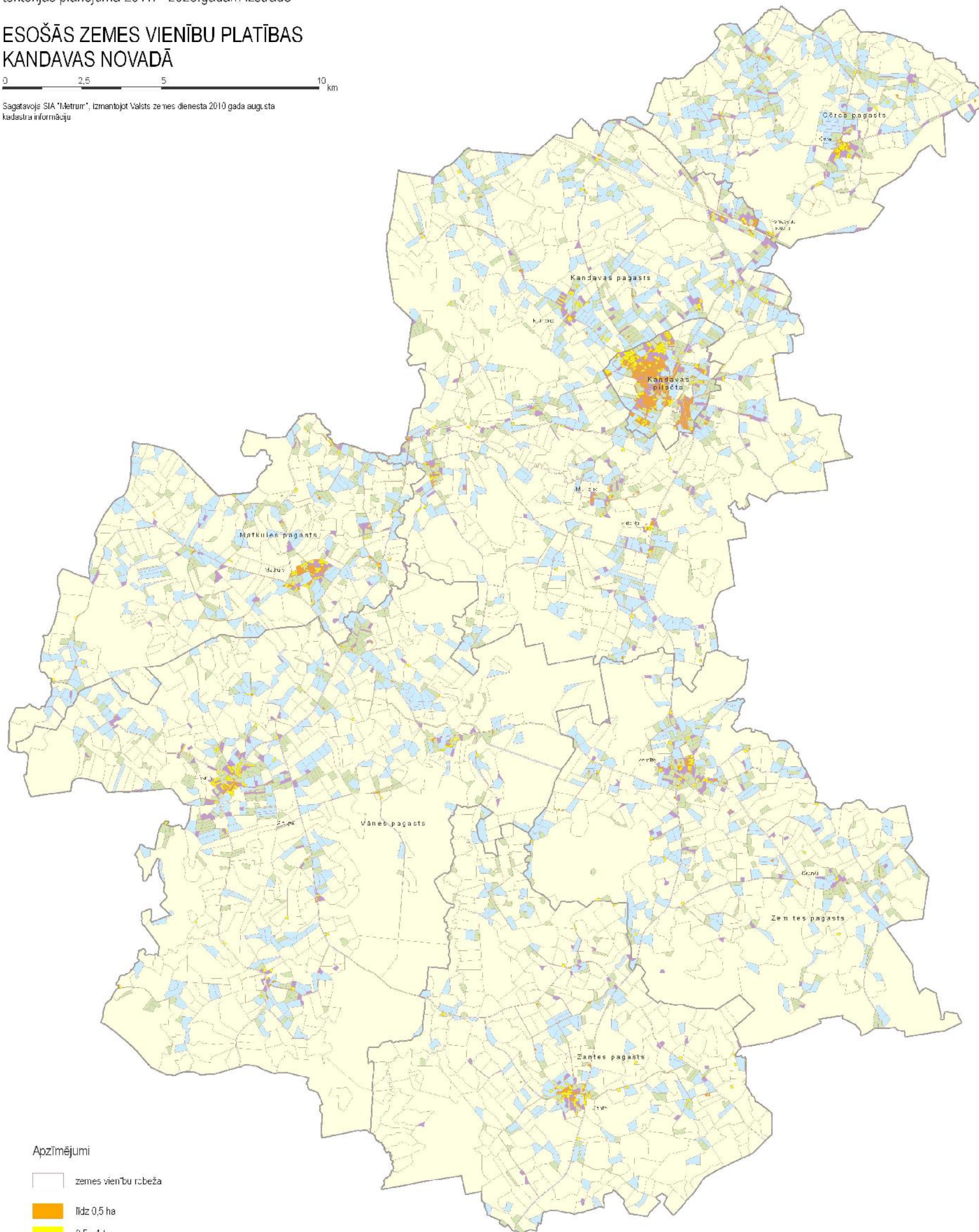

KANĀAVAS NOVADA
teritorijas plānojuma 2011. - 2023.gadam izstrāde

ESOŠĀS ZEMES VIENĪBU PLATĪBAS KANĀAVAS NOVADĀ

0 2,5 5 10 km

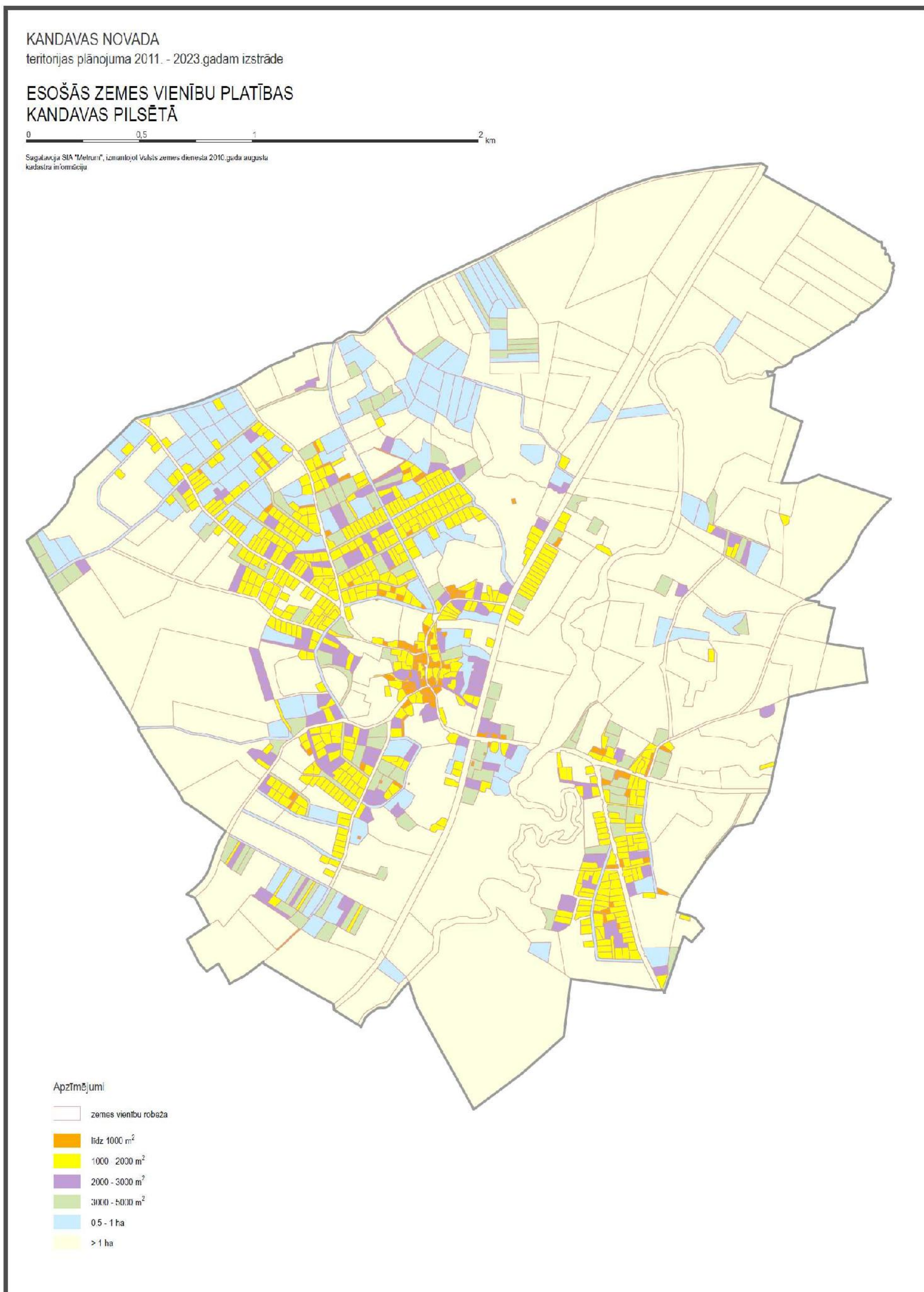
Sagatavoja SIA "Metrum", izmantojot Valsts zemes dienesta 2010.gada augusta kadastra informāciju

Apzīmējumi

- zemes vienību robeža
- līdz 0,5 ha
- 0,5 - 1 ha
- 1 - 2 ha
- 2 - 5 ha
- 5 - 10 ha
- 10 - 20 ha
- 20 - 50 ha
- 50 - 100 ha
- 100 ha un vairāk

30.attēls

31.attēls

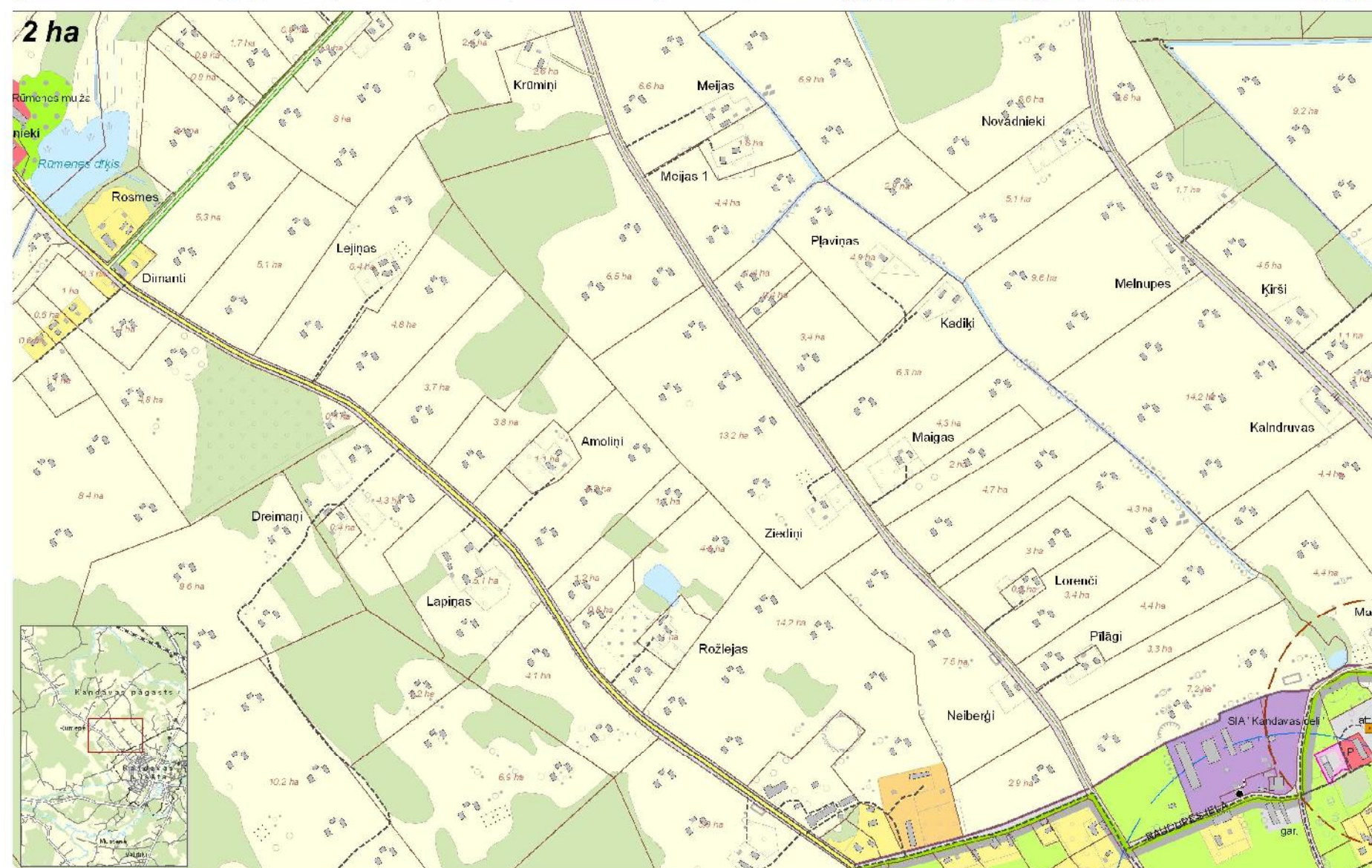
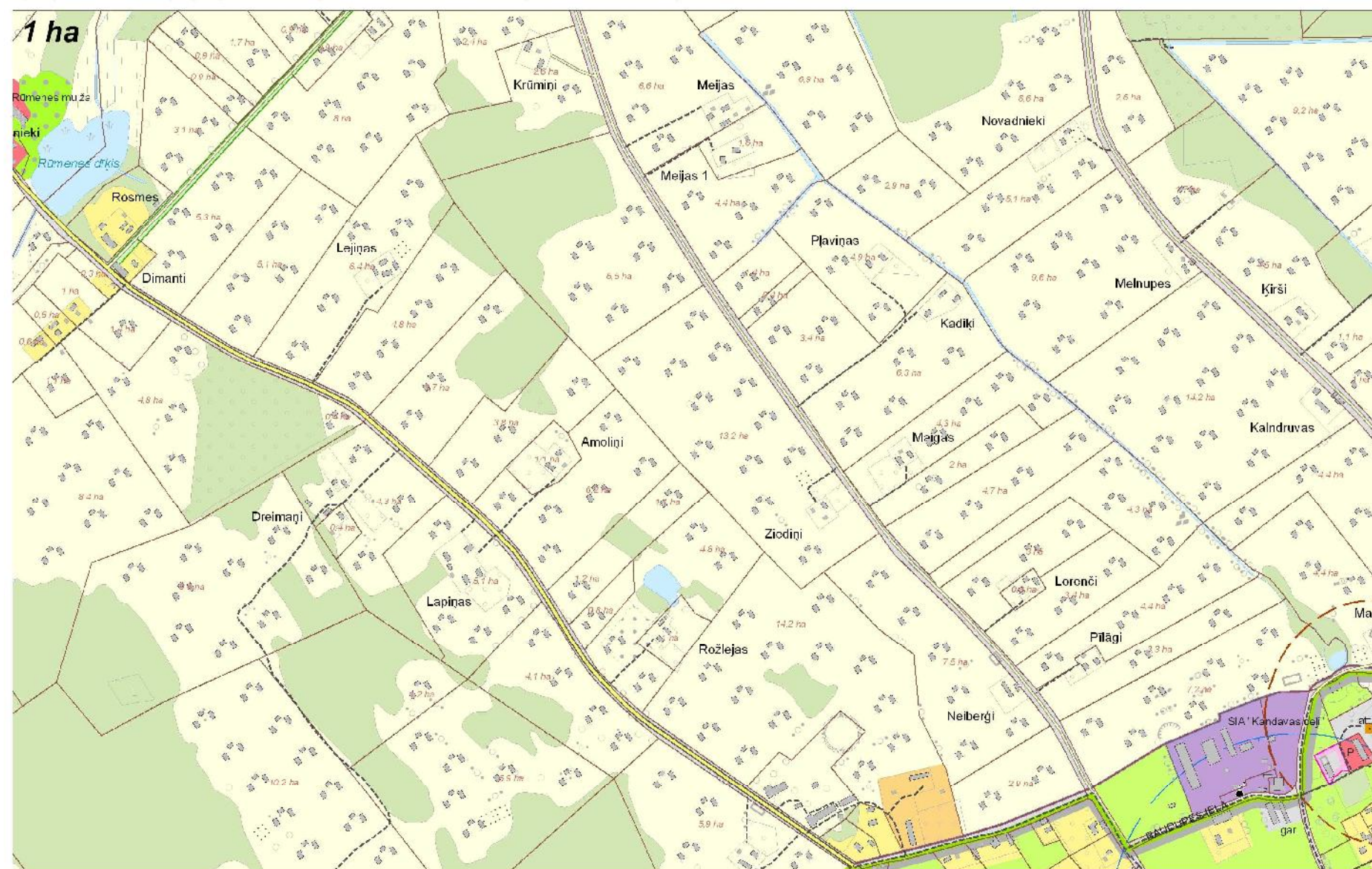
32.attēls

KANDAVAS NOVADA
teritorijas plānojuma 2011. - 2023.gadam izstrāde

TEORĒTISKI IESPĒJAMĀ APDZĪVOJUMA ATTĪSTĪBA KANDAVAS PILSĒTAS TUVUMĀ, JA TERITORIJAS PLĀNOJUMA TERITORIJAS IZMANTOŠANAS UN APBŪVES NOTEIKUMOS JAUNVEDOJAMĀ MINIMĀLĀ ZEMES VIENĪBAS PLATĪBA TIEK NOTEIKTA 1 UN 2 HEKTĀRI.

Sagatavoja SIA „Metrum”, izmantojot ĢIA topogrāfisko karti mērogā 1:10 000 un Valsts zemes dienesta 2010.gada augstas kadastra informāciju

2.5. Inženiertehniskā apgāde

2.5.1. Ūdensapgāde un kanalizācijas sistēma

Kandavas pilsētas centralizētās ūdensapgādes sistēmas apgādā ar ūdeni 3500 iedzīvotājus, izmantojot pazemes ūdeņus. Centralizētās ūdens apgādes sistēmas garums ir 27,060 km. Pakalpojumu sniedzējs ir SIA "Kandavas komunālie pakalpojumi". Dzeramā ūdens apgādei tiek izmantoti pazemes ūdeņi, ko iegūst 3 urbumos. Kandavā bez 3 komunālām ūdensapgādes sistēmām ir 2 privātas ūdensapgādes sistēmas (Valsts Kandavas lauksaimniecības tehnikums un SIA "Universe"). Piegādātajam ūdenim ir augsts dzelzs saturs no 1,18 mg/l līdz 3,8 mg/l, kas pārsniedz ES un Latvijas standartus (0,4 mg/l). Maģistrālām ūdensapgādes tīklam nepieciešama rekonstrukcija, kas arī ir paredzēta: 2010.gadā 1.kārtas, bet 2012.gadā – 2.kārtas rekonstrukcija.

Vairumā pagastu ar monocentrisku apdzīvojuma struktūru centralizēta ūdensapgāde pieejama tikai pagastu centru iedzīvotājiem (Vānes, Zantes, Matkules, Zemītes un Cēres pagastos). Kandavas novada teritorijā kopumā ierīkoti 105 ūdensapgādes urbumi. Urbumu dziļums ir atšķirīgs: no 23 līdz 340 metriem, kur dziļākais urbums (340 metri) atrodas Zantes pagastā. Daudzi urbumi, kas atrodas ārpus Kandavas, ir sliktā stāvoklī un lielu daļu no tiem arī neizmanto. Urbumu esošā statusa iedalījums ir sekojošs: 50 – darbojās, 34 – netiek izmantoti, 10 – nepieciešams tamponēt, 3- likvidēti, 2 – atrodas rezervē, 6 – statuss nav zināms.

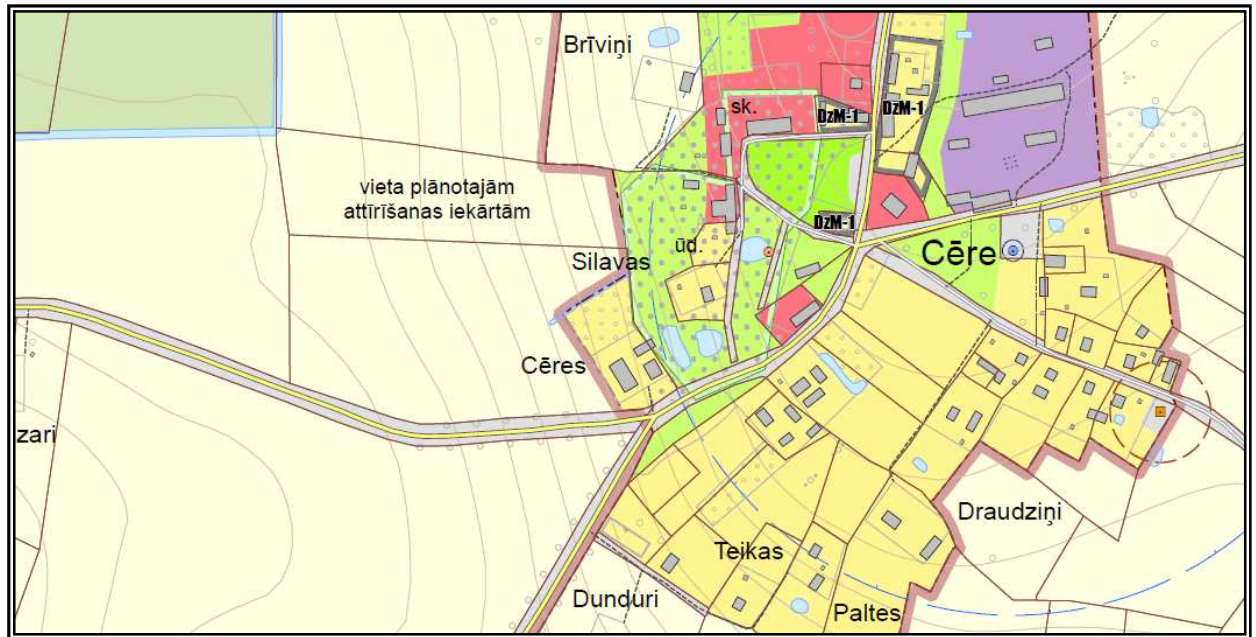
Kandavas pilsētā centralizēta kanalizācijas sistēmas tīklu kopgarums ir 9500 metri. Centralizēto kanalizācijas sistēmu izmanto apmēram 70% iedzīvotāju.

Kandavas novada teritorijas plānojuma grafiskās daļas kartēs „Kandavas novada teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana” M 1:15 000 (mēroga noteiktība 1:10 000), „Kandavas novada Kandavas pilsētas teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana” M 1:5000 (mēroga noteiktība 1:2000) ir attēlotas dzeramā ūdens attīrīšanas iekārtas, centralizētās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas un centralizētās ūdens ņemšanas vietas.

Novada teritorijā atrodas 11 attīrīšanas iekārtas, un tām grafiskās daļas plānotās (atļautās) izmantošanas kartēs, atbilstoši Aizsargjoslu likumam (1997), ir noteiktas aizsargjoslas:

1. Zantes ciemā, nekustamā īpašumā „Attīrīšanas iekārtas”;
2. Grenču ciemā, nekustamā īpašumā „Brūži”;
3. Kandavas pilsētā, Valteru iela 5B;
4. Kandavas pilsētā, nekustamā īpašumā „Attīrīšanas būves”;
5. Kandavas pilsētā, Abavas iela 38a;
6. Zemītes ciemā, nekustamā īpašumā „Attīrīšanas iekārtas”;
7. Pie Matkules ciema, nekustamā īpašumā „Seski”;
8. Vānes ciemā, nekustamā īpašumā „Attīrīšana”;
9. Cēres ciemā nekustamā īpašumā „Gundegas”;
10. Vēsturiskās apdzīvotās vietas „Kandavas stacija” teritorijā, nekustamā īpašumā „Jauda -1”;
11. Pie Valdeķu ciema nekustamā īpašumā „Valdeķi”.

Cēres ciemā esošās attīrīšanas iekārtas plānots likvidēt, tā vietā veidojot attīrīšanas iekārtas ciema austrumu daļā (skatīt 33.attēlu).

33.attēls. Izkopējums no Kandavas novada teritorijas plānojuma izstrādes ietvaros sagatavotās kartes „Kandavas novada ciemu teritoriju plānotās (aļautās) izmantošana”, attēlojot vietu, kur plānotas Cēres attīrīšanas iekārtas

2.5.2. Siltumapgāde

Kandavas novada pašvaldībām ir dažādi tehniskās siltumapgādes veidi: centralizēta siltumapgāde, lokālā apkure un individuālā apkure. No tām visplašāk pielietotas ir lokālā un individuālā apkure. Kandavas pilsētā siltumapgāde tiek nodrošināta ar katlumāju palīdzību, par kurināmo izmantojot malku vai ogles. Siltumapgādi Kandavas pilsētā nodrošina vairākas nelielas katlumājas - Dārza ielā, Ķiršu ielā, Kūrorta ielā, Valteru ielā, Jelgavas ielā un Ozolu ielā, kā arī atsevišķās daudzdzīvokļu mājās un skolās ir ierīkotas katlumājas. Novada lauku teritorijā centralizēta siltumapgāde pieejama Zantes un Vānes ciemos, kā arī atsevišķas katlumājas ir daudzdzīvokļu mājās Matkules un Zemītes ciemā. Kandavas novadā kā kurināmo materiālu izmanto šķeldu un koksni, bet mazuts un šķidrās kurināmais netiek izmantots. Maģistrālais gāzes vads nešķērso Kandavas novadu, tāpēc gāzes apkure netiek izmantota.

2.5.3. Elektroapgāde

Kandavas novada teritorijā elektroapgādes līnijas apkalpo AS „Sadales tīkls” Dienvidu reģions, kura pārziņā ir vidējā sprieguma (20kV) un zemsprieguma (0,4 kV) elektrolīnijas un 20/0,4 kV transformatoru apakšstacijas. Šiem objektiem jānodrošina iespēja brīvai piekļuvei esošo inženierkomunikāciju apkalpei un rekonstrukcijai. Kandavas novada teritoriju šķērso maģistrālā 110 kV elektrolīnija, un Kandavas pilsētas teritorijā atrodas 110/20 kV apakšstacija Nr.153 „Kandava”.

Jaunu elektroietaišu pieslēgšana un aļautās slodzes palielināšana notiek saskaņā ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2009.gada 1.aprīļa lēmumā Nr.74 apstiprinātiem „Sistēmas pieslēguma noteikumiem elektroenerģijas sistēmas dalībniekiem”. Sistēmas pieslēguma ierīkošana elektroenerģijas ražotājiem veicama saskaņā ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas Padomes 2008.gada 3.septembra lēmumu Nr.280 apstiprināto „Sistēmas pieslēguma noteikumi elektroenerģijas ražotājiem” prasībām”.

Teritorijas plānojuma grafiskās daļas kartēs, kurās noteikta teritorijas plānotā (aļautā) izmantošana, ir attēlotas elektrolīnijas, kuru spriegums ir 20 kV un 110 kv. Gaisvadu līnijām ar nominālo spriegumu 110 kV novada plānotās (aļautās) izmantošanas kartēs, saskaņā ar Aizsargjoslu likumu (1997), ir noteikta aizsargjosla – 30 metru attālumā no malējiem vadiem uz ārpusi no līnijas. Perspektīvā paredzēta 330 kV gaisvadu elektrolīnijas ierīkošana, izmantojot esošo 110 kV elektrolīniju trasi un kopējus balstus.

2.5.4. Gāzes apgāde

Kandavas novadu nešķērso neviens maģistrālais gāzes vads. Saskaņā ar AS „Latvijas Gāzes” Kandavas novada teritorijas plānojuma 2011. – 2023.gadam izstrādei sniegto informāciju (2010.gada 18.jūnijā), Kandavas novada gāzes apgāde teorētiski iespējama no maģistrālā gāzesvada lecava – Liepāja DN 350mm.

2.6. Vides stāvoklis

Kandavas novadā atrodas nacionālas nozīmes paaugstinātas bīstamības transporta riski, kas attēloti teritorijas plānojuma grafiskās daļas kartē „Kandavas novada teritorijas plānotā (aļautā) izmantošana” mērogā 1:15 000:

- Valsts galvenie autoceļš A10 Rīga – Ventspils;
- Stratēģiskās (valsts) nozīmes dzelzceļa līnija Rīga – Tukums – Ventspils;
- Naftas vads un naftas produktu vads Polocka – Ventspils.

Tā kā novada teritorijai cauri stiepjas jēlnaftas un naftas produktu cauruļvadu tehniskais koridors, par vienu no nozīmīgākajiem potenciālajiem piesārņojumiem jāuzskata grunts un gruntsūdeņu piesārņojums ar naftas produktiem vai to komponentiem tieši no naftas un naftas produktu noplūdēm no nesankcionētiem pieslēgumiem naftas produktu vadam.

Papildus kā risks novada teritorijā atzīmējama ugunsbīstamība meža un purvu teritorijās, kūdras ieguves vietās un lauksaimniecības zemēs, kam raksturīga paaugstināta ugunsgrēka izcelšanās varbūtība, kā rezultātā tiek nodarīti lieli materiālie zaudējumi un kaitējums videi. Par vietējas nozīmes vides risku tiek uzskaitītas arī piesārņotas un potenciāli piesārņotas vietas, kurās ir notikusi vai notiek saimnieciskā darbība, kas atstāj vai varētu atstāt piesārņojošu ietekmi uz vidi.

2.6.1. Piesārņotas un potenciāli piesārņotas vietas

Saskaņā ar VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra” izveidoto reģistru, novadā atrodas 1 piesārņota un 24 potenciāli piesārņotas vietas (skatīt 7.tabulu). Pēc šajā datu bāzē sniegtajām koordinātēm, šīs vietas ir attēlotas teritorijas plānojuma grafiskās daļas kartēs „Kandavas novada teritorijas plānotā (aļautā) izmantošana” M 1:15 000 (mēroga noteiktība 1:10 000) un „Kandavas pilsētas teritorijas plānotā (aļautā) izmantošana” M 1:5000 (mēroga noteiktība 1:2000).

7.tabula

Piesārņotas un potenciāli piesārņotas vietas Kandavas novadā saskaņā ar VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centru” izveidoto reģistru

Piesārņotas vietas			
Npk	Reģistrācijas numurs	Vietas nosaukums	Darbības nozares
1.	90568/3229	Z/S "Joži" teritorija, bijusī meliorācijas pārvaldes DUS	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
Potenciāli piesārņotas vietas			
Npk.	Reģistrācijas numurs	Vietas nosaukums	Darbības nozares
1.	90317/4480	AS „Jauda – koks” Kandavas ražotne	2000-Koksnes, koka un korķa izstrādājumu ražošana, izņemot mēbeles; salmu un pīto izstrādājumu ražošana
2.	90888/3292	Bijusī degvielas uzpildes stacija „Rožlejas”	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
3.	90888/3291	Mehāniskās darbnīcas	5020-Automobiļu tehniskā apkope un remonts

Kandavas novada teritorijas plānojums 2011.-2023.gadam

4.	90888/3290	Bijusī sadzīves atkritumu izgāztuve "Dzeņi"	9000-Atkritumu apsaimniekošana, teritorijas tīrīšana
5.	90928/3299	SIA "Agrokļag" mehāniskās darbnīcas	5020-Automobiļu tehniskā apkope un remonts
6.	90928/3298	SIA "Zvirgzdiņi" degvielas uzpildes stacija	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
7.	90928/3297	SIA "Vārpa" sēkļu kalte	0141-Lauksaimnieciskie pakalpojumi
8.	90928/3296	Bijusī sadzīves atkritumu izgāztuve "Alkšņos"	9000-Atkritumu apsaimniekošana, teritorijas tīrīšana
9.	90317/3302	Bijusī atkritumu izgāztuve "Ģibas"	9000-Atkritumu apsaimniekošana, teritorijas tīrīšana
10.	90317/3301	DUS "Kukaiņi"	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
11.	90317/3300	SIA "Gotika Auto" degvielas uzpildes stacija "Zemgaļi"	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
12.	90317/3254	Degvielas uzpildes stacija mehānisko darbnīcu teritorijā Matkulē	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
13.	90317/3253	Bijusī graudu kodinātava	0141-Lauksaimnieciskie pakalpojumi
14.	90317/3252	Bijusī atkritumu izgāztuve "Sūniņas"	9000-Atkritumu apsaimniekošana, teritorijas tīrīšana
14.	90115/3240	Bijusī degvielas uzpildes stacija	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
16.	90115/3238	Katlu māja pienotavā	4030-Tvaika un karstā ūdens piegāde
17.	90115/3237	Bijusī degvielas uzpildes stacija	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
18.	90317/3305	Bijusī atkritumu izgāztuve "Vārpas"	9000-Atkritumu apsaimniekošana, teritorijas tīrīšana
19.	90317/3304	Kodinātava "Cēre"	0141-Lauksaimnieciskie pakalpojumi
20.	90317/3303	Bijusī degvielas bāze "Cēre"	5151-Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
21.	90317/3244	Bijusī atkritumu izgāztuve "Pitriķi"	9000-Atkritumu apsaimniekošana, teritorijas tīrīšana
22.	90317/3243	Bijusī graudu kodinātava "Valdeķi"	0141-Lauksaimnieciskie pakalpojumi
23.	90317/3242	Bijusī degvielas bāze "Valdeķi"	5151-Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
24.	90318/3241	Bijusī atkritumu izgāztuve Sabiles ielas galā	9000-Atkritumu apsaimniekošana, teritorijas tīrīšana

2.6.2. Būvniecībai nelabvēlīgās teritorijas

Kandavas novada teritorijas plānojumā 2011.–2023.gadam kā būvniecībai nelabvēlīgas teritorijas atzīmējamas applūstošās teritorijas (skatīt grafiskās daļas kartes „Kandavas novada teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana” mērogā 1:15 000 un „Kandavas pilsētas teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana” mērogā 1:5000). Applūstošās teritorijas attēlotas, ievērojot virszemes ūdensobjektu aizsargjoslu noteikšanu saskaņā ar Aizsargjoslu likuma (1997) 2008.gada 6.aprīļa grozījumiem. Applūstošās teritorijas noteiktas saskaņā ar VSIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra” 2010.gada 10.decembrī sniegto informāciju pēc Kandavas novada domes pasūtījuma. Kā informēja VSIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”, ūdens līmeņa novērojumi Kandavas novada teritorijā tiek veikti Imulas upē, novērojumu stacijā „Pilskalni” no 1949.gada (1949.-1993., 2008.-2010.g.). Abavas upē VSIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” veica ūdens līmeņa novērojumus stacijā „Kandava” laika periodā no 1920. līdz 1964.gadam. Abavas un Imulas upju maksimālā ūdens līmeņa ar 10% pārsniegšanas varbūtību atzīmes Kandavas novada robežās VSIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” ieguva, veicot teorētiskos aprēķinus, kas balstīti uz iepriekš minēto novērojumu staciju datiem. Kandavas novada teritorijā Amulas upes maksimālais ūdens līmenis ar 10% pārsniegšanas varbūtību mainās no 35,63 metriem Baltijas jūras sistēmā (m BS) rietumu robežā līdz 38,58 m BS pie austrumu robežas. Imulas upes maksimālais ūdens līmenis ar 10% pārsniegšanas varbūtību mainās no 83,77 metriem BS pie robežas ar Vānes pagastu līdz 35,77 m BS Imulas un Abavas upju satekas posmā.

2.6.3. Atkritumu apsaimniekošana

Atkritumu centralizētu savākšanu un nogādāšanu uz sadzīves atkritumu poligonu novada teritorijā nodrošina licenzēts uzņēmums SIA „Kurzemes ainava”. Izstrādātie pašvaldības saistošie noteikumi Nr.16 „Par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu” (apstiprināti ar 23.12.2009.) reglamentē sadzīves atkritumu apsaimniekošanu novadā, un tajos ir atrunātas sadzīves atkritumu savākšanas un transportēšanas prasības.

2.6.4. Civilā aizsardzība

2010.gadā ir apstiprināts Kandavas novada civilās aizsardzības plāns (ar pēdējām korekcijām 2011.gada 18.maijā), kurā ir apzināti ārējie un iekšējie riski un paredzēti civilās aizsardzības pasākumi, lai novērstu vai mazinātu pastāvošos draudus riska zonā esošajiem iedzīvotājiem, objektiem, mājdzīvniekiem, iespējamo kaitējumu materiālajām vērtībām un videi.

Kandavas novadā atrodas 1 Valsts ugunsdzēsības dienesta postenis Kandavas pilsētā (VUGD Kandavas depo). Depo ir 2 ugunsdzēsības mašīnas, un regulāri dežūrē cilvēki. Zantē, Matkulē un Zemītē ir brīvprātīgo ugunsdzēsēju komandas, kuru rīcībā ir nodotas ugunsdzēsēju mašīnas. No 2012.gada līdz 2014.gadam ir plānota jauna VUGD depo būvniecība Kandavas pilsētā, jo esošās ēkas augstums ir zemāks par nepieciešamo jaunajām ugunsdzēsības mašīnām.

Kandavas novada teritorijas plānojuma Grafiskās daļas kartēs (ar apzīmējumu „VUGD ūdens ņemšanas vieta”) ir attēlotas ugunsdzēsības ūdens ņemšanas vietas novada teritorijā.

2.7. Kandavas novada ainavas

Kopš Latvijas Republikas Saeima ir pieņēmusi likumu Par Eiropas ainavu konvenciju (2007.g. 29.marts), ainavu politikas, tajā skaitā ainavu plānošanas, jautājumi risināmi saskaņā ar Konvencijā paustajām atziņām. Vispirms, Latvijas situācijā īpašu nozīmi iegūst Konvencijā paustie atzinumi, ka ainava ir visur - gan pilsētās, gan laukos, gan degradētās teritorijās, gan izcili skaistās vietās, gan ikdienišķās teritorijās. Būtisks ir Konvencijā paustais atzinums, ka cilvēks ir ainavas daļa, tās aktīvs elements. Ainava ir gan mantojums no iepriekšējām paaudzēm, gan dzīves un darbības vieta pašreiz dzīvojošajām paaudzēm. Tādējādi Kandavas novadā var runāt par katra cilvēka, zemes īpašnieka vai apsaimniekotāja reālu

pieidalīšanos ainavu aizsardzībā, kopšanā, veidošanā. Ainava ir dzīves kvalitātes nozīmīgs nosacījums. Novada ainaviskā attīstība ir plānotāju, arhitektu un iedzīvotāju kopdarbības produkts.

Kandavas novadā vērojama liela ainavu daudzveidība, ko nosaka teritorijas ģeogrāfiskais novietojums (novads ietilpst divos ģeomorfoloģiskajos rajonos) un teritorijas vēsturiskā attīstība. Abavas ainavām piemīt izcila estētiskā vērtība, bioloģiskā un zinātniskā daudzveidība, kas saistītas ar civilizācijas vēsturi.

Galvenie Kandavas novada ainavas veidojošie elementi ir reljefs, mežu masīvi, lauksaimniecībā izmantojamās zemes (tīrumi, pļavas, ganības u.c.), purvi, un pārmitrās teritorijas, kultūrvēsturiskie un dabas aizsardzības objekti, lineārie ainavu elementi (ceļi, dzelzceļš, gaisvadu elektrolinijas, meliorācijas grāvji u.c.) un apdzīvotās vietas (pilsēta, novada ciemi un viensētas). Ekoloģiskā struktūra veido integrētu dabisko un antropogēnās ietekmes teritoriju sistēmu, kas nodrošina gan tipisko, gan unikālo ainavu saglabāšanu, kā arī sekmē dabas elementu aizsardzību.

No dabas faktoriem kā spēcīgākais jāatzīmē reljefs, tā formas un nogulumu sastāvs, kas kopumā nosaka galveno ainavu morfoloģisko tipu veidošanos un teritoriālo izplatību. Kandavas novadā pēc Latvijas ainavu rajonēšanas shēmas (izstrādājis K.Ramans, 1990.g.) izdalāmi pieci ainavapvidi, kas ietekmē novada ainavas dažādību:

- Talsu – Tukuma pauguraine,
- Viduslatvijas ielieces āraines ar Abavas senleju,
- Saldus-Variebas dziļleju un mežāru apvidus,
- Austrumkursas (Lielauces – Zantes) pauguraine,
- Augšabavas apvidus.

2005.gadā ir izstrādāts dabas parka "Abavas senleja" aizsardzības plāns, kurā ir vērtēta dabas parka (no kura 40,6 % atrodas Kandavas novada teritorijā) ainavas telpiskā struktūra, ainavu pārvērtības, kā arī noteikti ainavas veidošanas un skatu vietu ierīkošanas pamatprincipi. Dabas aizsardzības plāna darbības termiņš dabas parkam „Abavas senleja” ir pagarināts līdz 2013.gada 31.decembrim. Tā kā aizsardzības plānā ainavu jautājumiem tiek pievērsta būtiska nozīme, Kandavas novada teritorijas plānojuma ietvaros netiek sniegts detalizēts ainavu apraksts, bet ainavu saglabāšana jautājumi tiek risināta caur citiem instrumentiem, no kuriem kā galvenie atzīmējami:

- Kandavas novada teritorijas plānojuma 2011. – 2023.gadam izstrādes ietvaros ir noteiktas vietējās nozīmes augstvērtīgas lauksaimniecības teritorijas, tādējādi sekmējot lauku tradicionālās ainavas saglabāšanu (teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos nosakot, ka no jauna veidojamā minimālā zemes vienības platība šajās teritorijās ir 10 hektāri);
- Kandavas novada teritorijas plānojuma 2011. – 2023.gadam izstrādes ietvaros ir izstrādāts Kandavas pilsētas 3D modelis, ar kura palīdzību plānojuma izstrādes ietvaros tika vērtēta atsevišķu objektu iespējamā telpiskā attīstība, un tā ietekme uz telpu, uz kā pamata pieņemti atsevišķi risinājumi, kas iekļauti teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos. Izstrādāto Kandavas pilsētas 3D modeli tālākā plānošanas procesā iespējams izmantot, projicējot atsevišķu plānoto objektu iedzīvotāju esošajā pilsētas ainavā, vērtējot tā uztveramību un vizuālo ietekmi no dažādām pilsētas vietām (par piemēru skatīt 27.attēlu).

2.8. Dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma objekti

2.8.1. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un mikroliegumi

Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas Latvijā tiek iedalītas sekojošās kategorijās:

- Dabas rezervāti;
- Nacionālie parki;
- Biosfēras rezervāti;
- Dabas parki;
- Dabas pieminekļi (aizsargājami koki, dendroloģiskie stādījumi, alejas, ģeoloģiskie un ģeomorfoloģiskie dabas pieminekļi un citi dabas retumi, kam ir zinātniska, kultūrvēsturiska, estētiska vai ekoloģiska vērtība);

- Dabas liegumi;
- Aizsargājamās jūras teritorijas;
- Aizsargājamo ainavu apvidi.

No tām Kandavas novada teritorijā atrodas:

1. **Dabas parks** "Abavas senleja", Natura 2000 teritorija²⁰;
2. **Dabas liegumi** – "Čužu pruvs" un "Matkules meži", Natura 2000 teritorijas;
3. **Dabas pieminekļi**:
  - a. **dendroloģiskie stādījumi** – Cēres parks²¹;
  - b. **aleja** - Rūmenes aleja²²;
  - c. **ģeoloģiskie un ģeomorfoloģiskie dabas pieminekļi**:
    - Abavas Velnala (Kandavas pagasta teritorija);
    - Velna acs avots (Kandavas pagasta teritorija)
    - Imulas dolomīta klintis (Matkules pagasta teritorija);
    - Kalnamuižas kraujas (Matkules pagasta teritorija);
    - Langsēdes klintis (Matkules pagasts) un Cimmermaņu krauja (Vānes pagasta teritorija, Amulas labajā krastā pie Cimmermaņiem).

34.attēls. Īpaši aizsargājamās dabas teritorija - Rūmenes aleja

Pēc Ventspils reģionālās vides pārvaldes sniegtās informācijas 2005.gadā, Latvijas Vides Aģentūras vides informācijas sistēmas īpaši aizsargājamās un retus kokus datu bāzē pieejamās informācijas un iepriekš izstrādātajos teritorijas plānojumos sniegtās informācijas Kandavas novadā atrodas sekojošie **īpaši aizsargājami koki (esošie un potenciālie dižkoki)**:

Kandavas pilsētā:

1. parastais osis, pēdējais fiksētais apsekojums 2002.gadā, apkārtmērs 1,3 m augstums 4,36 m, atrašanās vieta - uz pašvaldības zemes Abavas ielā 32A;
2. parastā priede, pēdējais fiksētais apsekojums 2003.gadā, apkārtmērs 3,04 m, atrašanās vieta - Jelgavas ielā 18, atrodas īpašuma austrumu malā pie ceļa, 4 koku saaugums.

Kandavas pagasta teritorijā:

3. 3 dižkoki – parastie ozoli, pēdējais fiksētais apsekojums 2004.gadā, apkārtmērs 5,80, 5,40 un 5,37 m, atrašanās vieta - Aizdzires parkā, uz ziemeļiem no muižas ēkas;

²⁰ Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju

²¹ 20.03.2001. MK noteikumi Nr.131 "Noteikumi par aizsargājamiem dendroloģiskajiem stādījumiem"

²² 22.11.2005. MK noteikumi Nr.888 "Noteikumi par aizsargājamām alejām"

4. parastā priede (pēdējais apsekojums 1996.gadā, apkārtmērs 4,86 m). 3 koku saaugums, sliktā stāvoklī. Atrodas "Remešu" mežā, 12 m no Rīgas – Ventspils autoceļa, kreisajā pusē, 1,250 km no dzelzceļa pārbrauktuves Ventspils virzienā.
5. parastais ozols (1995.g. 6,65 m). Tūristu mītne "Plosti", Abavas senkrasta nogāze.
6. parastais osis (pēdējais apsekojums 1999.g. 4,05 m) – Kalnmuīžas alejā;
7. parastais osis (pēdējais apsekojums 1999.g. 4,15 m) – Kalnmuīžas alejā;
8. parastā liepa (pēdējais apsekojums 1999.g. 4,33 m) – aug "Mācītājmājas" D galā;

Matkules pagasta teritorijā:

9. parastais ozols (pēdējais apsekojums 1999.g. 5,40 m) – 200 m uz A no "Krīvu" mājām – Amulas senlejā, nogāzes pašā apakšā.

Cēres pagasta teritorijā:

10. parastais osis (pēdējais apsekojums 2004.g. 1,1 m augstumā apkārtmērs 4,1 m). Aug dabas pieminekļa "Cēres parks" teritorijā.(6329909, 431452) LKS – 92 koord. sist.;
11. parastais dižskābardis, purpurlapu (pēdējais apsekojums 2004.g. 3,30 m). Aug dabas pieminekļa "Cēres parks" teritorijā.(6329801, 431393) LKS – 92 koord. sist.

Zemītes pagasta teritorijā:

12. Eiropas lapegle (3,46 m). 40 m uz ZR no pils;
13. parastais ozols (5,33 m). Zemītes parks, 50 m SE no pils;
14. parastais ozols (5,60 m). Zemītes parks, 70 m no pils;
15. parastais ozols (6,16 m). Zemītes pils parks, 70 m uz D no pils, dīķmalā;
16. parastais ozols (5,20 m). Zemīte, Vēdzeles upes kr. krastā, sānu gravā, 500 m uz A no Zaķiem;
17. parastais ozols (5,68 m). Zemīte, Vēdzeles gravā, kr. krastā, 500 m uz A no Zaķiem;
18. parastais ozols (5,82 m). 300 m uz R no Āpšeniekiem, ceļa Zemīte – Kandava labajā pusē 100 m uz A no autobusa pieturas Āpšenieki;
19. parastais ozols (5,45 m). 300 m uz DR no Ēvaļām;
20. parastais ozols (6,60 m). "Aizpuru" pagalmā;
21. parastais ozols (5,67 m). Ceļa Burtņieki – Ciemati labajā pusē, 150 m no ceļa, 500 m no Burtņiekiem;
22. parastais ozols (5,15 m). Grenči, Kanduru kapi, DA stūrī;
23. parastais skābardis (3,65 m). Zemīte, 10 m uz ZR no pils;
24. parastā egļe (3,13 m) Grenči, 200 m uz Z no Lapsām, 15 m krūmājā, gravas malā.
25. parastā liepa (apk m 2,73 m, augstums 33 m). Zemītes mācītājmuīza, 15 m S no centrālās ēkas.
26. parastā liepa (4,5 m). Zemīte, Vēdzeles gravas augšmalā, kr. krastā, 500 m uz AZA no Zaķiem;
27. parastā liepa (6,35 m). Grenči, Lielī (Ata Kēniņa liepa);
28. parastā priede (4,32 m). Brīvkalni, 700 m uz D no mājām;
29. parastā priede (4,30 m). Kraučī, 550 m uz DR no Ciematiem;
30. parastā zirgkastaņa (3,88 m). Zemīte, 20 m uz DR no dzirnavu dambja tilta.
31. melnalksnis (pēdējais apsekojums 1999.g. 3,80 m). 500 m uz A no "Lejasrojas" mājām, tīrumā.

Zantes pagasta teritorijā:

Daudzus dižkokus un potenciālo dižkokus ir skārusi 2005.gada janvāra vētra. Ventspils reģionālās vides pārvaldes darbinieki, veicot dižkoku apsekojumu (~2006.gadu), konstatēja, ka Zantes pagastā aug šādi dižkoki:

32. Plāņu muīžas parkā: goba (apkārtmērs 5,9 m, LVA datu bāzē reģistrēts ar Nr.ID2051);
33. Alejā pie Plāņu muīžas: osis (apkārtmērs 4,87 m, atrašanās vieta - pie Dzirņu dzirnavām, Strautnieku strauta kreisajā krastā priedes (apkārtmērs 3,55 m, datu bāzē reģistrēts ar ID 2824);
34. Pie Pulku mājām: liepa (apkārtmērs 4,68 m, LVA datu bāzē reģistrēts ar Nr.ID2837) un ozols (apkārtmērs 5,40m, LVA datu bāzē reģistrēts ar Nr.ID2838);
35. 300 m no „Irbītēm”: vīksna (apkārtmēru nav iespējams nomērīt, LVA datu bāzē reģistrēts ar Nr.ID2842).

Vānes pagasta teritorijā:

36. apse, apkārtmērs 4,75 m, Aizupes parks, atrašanās vieta - pie vecā sporta laukuma;
37. parastais osis, apkārtmērs 3,78 m, augstums 27 m, atrašanās vieta - Vānes parks, 50m DA no pils, parka stūrī, Aizupes ceļmalā;
38. Parastais osis, apkārtmērs 3,9 m, augstums 30 m, atrašanās vieta - Vāne, parks, 75m DA no centrālās ēkas, parka D malā;
39. Parastais osis, apkārtmērs 4,52 m, atrašanās vieta - Variebas skola, 14m uz Z no saimniecības ēkas;
40. Parastais ozols, apkārtmērs 4,2 m, augstums 29 m, atrašanās vieta - Vāne, parks, 100m A no centrālās ēkas;
41. Parastais skābardis, apkārtmērs 3,35 m, atrašanās vieta - Aizupes muižas (pils) A pusē;
42. Parastā egle, apkārtmērs 2,98 m, augstums 38 m, atrašanās vieta - Vānes mežaparks, 200-300m E no aptiekas parka ZR malā, dīķmalā;
43. Parastā kļava, apkārtmērs 3,5 m, augstums 29 m, atrašanās vieta - Vānes parks, 50m S no centrālās ēkas R stūra;
44. Parastā liepa, apkārtmērs 4,3 m, atrašanās vieta - Aizupes parks, ZA stūrī.
45. Parastā liepa, apkārtmērs 4,2 m, atrašanās vieta - Parkā, 50 m uz DA no pils.
46. Zirgkastaņa, parastā, apkārtmērs 3,35 m, atrašanās vieta - Parka DA malā.
47. Melnalksnis, apkārtmērs 2,73 m, atrašanās vieta - Variebas skola, 50 m uz Z no dzīvojamās ēkas.
48. Parastais osis, apkārtmērs 3,18 m, atrašanās vieta - Aizupes parkā, parka ZA stūrī.
49. Parastais osis, apkārtmērs 3,87 m, atrašanās vieta - Parkā, DAD no pils (~50m).
50. Parastais osis, apkārtmērs 3,5 m, atrašanās vieta - Varieba, skolas iebraucamajās alejas kr. pusē.
51. Parastais osis, apkārtmērs 3,78 m, atrašanās vieta - Variebas skola, pie dzīv. ēkas.
52. Parastais ozols, apkārtmērs 3,94 m, atrašanās vieta - Aizpute, parkā, 1,55 km no krustojuma Vāne - Pūces, 50 m no A malas.
53. Parastais ozols, apkārtmērs 4,08 m, atrašanās vieta - Pils parkā, parka A malā.
54. Parastais ozols, apkārtmērs 4,32 m, atrašanās vieta - Vānes mācītājmājas dārzā, 40m uz DR no ēkas.
55. Parastais ozols, apkārtmērs 4,2 m, atrašanās vieta - Vānes mācītājmāja, 62 m uz DR no ēkas.
56. Parastais ozols, apkārtmērs 3,92 m, atrašanās vieta - Varieba, 15m uz R no dzīvojamās ēkas (vecās skolas)
57. Parastais ozols, apkārtmērs 4,4 m, atrašanās vieta - Variebas skola, 20 m uz ZR no dzīvojamās ēkas.
58. Parastā egle, apkārtmērs 2,92 m, atrašanās vieta - 140m uz ZA no estrādes (pie vecās aptiekas).
59. Parastā egle, apkārtmērs 2,78 m, atrašanās vieta - 140m uz ZA no estrādes (pie aptiekas).
60. Parastā liepa, apkārtmērs 3,55 m, atrašanās vieta - Pils parkā, 50 m uz D no pils.

Atbilstoši Dabas aizsardzības pārvaldes rīcībā esošajai informācijai, Kandavas novadā uz 2011.gada 7.oktobra ir 22 mikroliegumi (skatīt 8.tabulu).

Mikroliegumi Kandavas novada teritorijā
(atbilstoši Dabas aizsardzības pārvaldes rīcībā esošajai informācijai uz 28.09.2011.)

	Pagasts	Tips	Suga	Biotops	Platība (ha)
1.	Zemītes pagasts	Putni	Melnais stārķis		13.7
2.	Matkules pagasts	Putni	Melnais stārķis		18.4
3.	Vānes pagasts	Putni	Melnais stārķis		20.0
4.	Vānes pagasts	Putni	Melnais stārķis		11.6
5.	Kandavas pagasts	Putni	Melnais stārķis		12.2
6.	Kandavas pagasts	Putni	Mazais ērglis		14.1
7.	Zantes pagasts	Citi		Ar kaļķi bagāti (kalcifili) avoksnāji	0.8
8.	Zantes pagasts	Citi		Ar kaļķi bagāti (kalcifili) avoksnāji	0.8
9.	Zemītes pagasts	Citi		Citu lapu koku meža biotops	0.3
10.	Zemītes pagasts	Citi		Avotains meža biotops	0.4
11.	Zantes pagasts	Citi		Nogāzes meža biotops	2.
12.	Zantes pagasts	Citi		Platlapju meža biotops	5.0
13.	Zantes pagasts	Citi		Nogāzes meža biotops	1.4
14.	Zantes pagasts	Citi		Citu lapu koku meža biotops	1.3
15.	Vānes pagasts	Citi		Apšu meža biotops	1.9
16.	Vānes pagasts	Citi		Apšu meža biotops	0.5
17.	Zemītes pagasts	Putni	Zivju ērglis		6.9
18.	Kandavas pagasts	Citi		Platlapju meža biotops	8.8
19.	Vānes pagasts	Putni	Melnais stārķis		16.8
20.	Cēres pagasts Pūres pagasts	Putni	Melnais stārķis		26.4
21.	Kandavas pagasts	Putni	Jūras ērglis		26.9
22.	Zantes pagasts Gaiķu pagasts Remtes pagasts	Putni	Jūras ērglis		10.6

2.8.2. Aizsargājamās kultūrvēsturiskās teritorijas un objekti

Novadā atrodas 37 arheoloģijas, vēstures un arhitektūras pieminekļi (skatīt 9.tabulu un 35.attēlu), no tiem 21 – valsts nozīmes. Saskaņā ar 2011.gada 28.jūnijā Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas vēstulē nr.04-10.2/1372 minēto, ar 2011.gada 9.jūnija Kultūras ministrijas rīkojumu valsts nozīmes arhitektūras piemineklim ar valsts aizsardzības Nr.6819 „Dzīvojamā ēka un saimniecības ēka” Kandavā Lielajā ielā 14 veikts sekojošs grozījums – nosaukums „Dzīvojamā ēka un saimniecības ēka aizstāts ar nosaukumu „Dzīvojamā ēka”. Līdz ar šīm izmaiņām, papildinot teritorijas plānojuma 1.redakciju, veiktas arī izmaiņas teritorijas plānojuma galīgajā redakcijā.

Kandavas vecpilsētā, kas ir valsts nozīmes pilsētībūvniecības piemineklis, atrodas ap 90 ēku, kas būvētas 18.-20.gs. Vairums arhitektūras pieminekļu atrodas sliktā tehniskā stāvoklī, to apsaimniekošana nenotiek atbilstoši kultūras pieminekļu saglabāšanas noteikumiem, neizdodas risināt konstruktīvu dialogu par ēku apsaimniekošanu starp pašvaldību un ēku īpašniekiem. Kultūras mantojuma objekti kā liecinieki par vietas attīstību laika ritējumā, apdzīvojumu, citiem vārdiem - par cilvēka dzīvi un darbību, atrodas ainavās un organiska to sastāvdaļas.

Vēsturiskā centra nozīmīgas un saglabājamas īpašās vērtības ir vēsturiskais raksturs, ko veido pilsētas plānojums un ielu tīkls, kas izveidojies ap galveno ielu, pilsētas ainava un tās mērogs, reljefs, apbūves telpiskā organizācija. Raksturīga un saglabājama ir vēsturiskā fona mazstāvu apbūve, tradicionālie

būvniecības un apdares materiāli - koks, apmests laukakmeņu mūris, ķieģeļi, ēku dekoratīvie elementi, dakstiņu jumta klājumi. Vērtīgi ir arī labiekārtojuma elementi - ielu un ceļu ieseguma materiāli u.c.

Kandavas novada teritorijas plānojuma 2011. – 2023.gadam izstrādes laikā, sadarbībā ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju, tika precizēta vēsturiskā centra robeža. Tā kā gala risinājums vēl līdz 1.redakcijas izstrādei netika pieņemts, teritorijas plānojuma grafiskās daļas plānotās (atļautās) izmantošanas kartēs 1.redakcijā tika attēlota gan esošā vēsturiskā centra robeža, gan arī ierosinātā vēsturiskā centra robeža. Pēc 1.redakcijas sabiedriskās apspriešanas, 2011.gada 21.jūlija vēstulē „Par izmaiņām Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā” Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija pauda viedokli neatbalstīt robežas izmaiņas, līdz ar to Kandavas novada teritorijas plānojuma gala redakcijā tiek attēlota tikai esošā vēsturiskā centra robeža, neparedzot vairs ierosināto vēsturiskā centra robežu.

Valsts aizsardzībā esošie kultūras pieminekļi Kandavas novadā

Nr.	Valsts aizsardzības Nr.	Pieminekļa nosaukums	Atrašanās vieta	Pieminekļa veids, fotogrāfija
1.	2297	Čāpuļu pilskalns	Kandavas pagasts, pie Čāpuļiem	Arheoloģija
2.	2298	Čāpuļu upurkalns (Lūgšanu kalns) – kulta vieta	Kandavas pagasts, pie Čāpuļiem	Arheoloģija
3.	2299	Melderu Velna akmens – kulta vieta	Kandavas pagasts, zemes īpašumā „Plostkrogs”	Arheoloģija
4.	2300	Melderu Velna ala – kulta vieta	Kandavas pagasts, pie Melderiem	Arheoloģija
5.	2308	Matkules Baznīcas kalns – kulta vieta	Matkules pagasts, Imulas kreisajā krastā pret Matkules pilskalnu (pie Busēm)	Arheoloģija
6.	2309	Lanksēdes senkapi	Matkules pagasts, pie Arājiem	Arheoloģija
7.	2310	Matkules pilskalns ar apmetni	Matkules pagasts, pie Busēm	Arheoloģija
8.	2311	Ķempju Piltiņkalns – kulta vieta	Matkules pagasts, pie Ķempjiem	Arheoloģija
9.	2313	Matkules senkapi	Matkules pagasts, pie Matkules kapsētas	Arheoloģija
10.	2312	Lanksēdes Velna pēdas akmens	Matkules pagasts, pie Lanksēdes ūdensdzirnavām	Arheoloģija

Kandavas novada teritorijas plānojums 2011.-2023.gadam

11.	2335	Lauciņu Elka kalns – senkapi un kulta vieta	Zemītes pagasts, pie Lauciņiem	Arheoloģija
12.	2336	Oļu (Ūļu) viduslaiku kapsēta (Zviedru kapi)	Zemītes pagasts, pie Ūjām	Arheoloģija
13.	2340	Raibāju viduslaiku kapsēta	Cēres pagasts, pie Raibājiem	Arheoloģija
14.	4451	Kancele (17.gs.)	Zemītes pagasts, Zemītes luterāņu baznīcā	Māksla
15.	6817	Kandavas mācītājmuižas dzīvojamā ēka (19.gs.)	Kandavas pagasts, Lazdās	Arhitektūra
16.	6855	Zemītes luterāņu baznīca	Zemītes pagasts	Arhitektūra
17.	2296	Kandavas senkapi	Kandavas pilsēta, pie Abavas ielas	Arheoloģija
18.	2301	Mēra kalniņš - senkapi	Kandavas pilsēta, Vecpilsēta, pie vecā tirgus laukuma	Arheoloģija
19.	7452	Kandavas pilsētas vēsturiskais centrs (15.-19.gs.)	Kandavas pilsēta, Abavas iela no 21.nama līdz Lielajai ielai, Lielās ielas apbūve no 9.-13.namam,	Pilsēt būvniecības

			Sabiles ielas nepāra numuru puses apbūve līdz 10.namam, luterāņu baznīca ar kapsētu, Talsu ielas pāra numuru puses apbūve no 16.nama, Lielās ielas nepāra numuru puses apbūve līdz 57.namam, pilskalna R robeža līdz Raiņa ielai, Z robeža līdz paugura pakājei, A robeža līdz Abavas R puses apbūvei	
20.	2303	Kandavas pilskalns (Baznīckalns)	Kandavas pilsēta, Abavas iela	Arheoloģija
21.	4415	Kancele un biktssols (18.gs. 30.g.)	Kandavas pilsēta, Baznīcas iela 7, Kandavas luterāņu baznīcā	Māksla
22.	4414	Ērģeles	Kandavas pilsēta, Baznīcas iela 7, Kandavas luterāņu baznīcā	Māksla
23.	6818	Kandavas luterāņu baznīca (1736., 1889.)	Kandavas pilsēta, Baznīcas iela 7	Arhitektūra
24.	6819	Dzīvojamā ēka (18.gs., 19.s.)	Kandavas pilsēta, Lielā iela 14	Arhitektūra
25.	2304	Kandavas viduslaiku pils un Pulvertornis	Kandavas pilsēta, Pils iela	Arheoloģija

				
26.	6820	Kandavas pilsdrupas un Pulvertornis (1254., 14.gs.s.)	Kandavas pilsēta, Pils iela	Arhitektūra
27.	2302	Zāģeru Velna akmens – kulta vieta	Vānes pagasts, pie Kandavas pagasta Zāģeriem	Arheoloģija
28.	6850	Aizupes muižas apbūve (19.gs)	Vānes pagasts, Aizupe, Aizupes muižā	Arhitektūra
29.	6851	Pils (1820.-1823.)	Vānes pagasts, Aizupe, Aizupes muižā	Arhitektūra

Kandavas novada teritorijas plānojums 2011.-2023.gadam

30.	6853	Pagrabs (19.gs. 2.p.)	Vānes pagasts, Aizupe, Aizupes muižā	Arhitektūra
31.	6852	Stallis (19.gs. 2.p.)	Vānes pagasts, Aizupe, Aizupes muižā	Arhitektūra
32.	4450	Sienu gleznojumu fragmenti	Vānes pagasts, Vāne, Vānes luterāņu baznīca	Māksla
33.	6849	Vānes luterāņu baznīca	Vānes pagasts, Vāne	Arhitektūra
34.	2333	Venteru pilskalns	Zantes pagasts, pie Venteriem	Arheoloģija
35.	2334	Venteru senkapi (Kapu, Upuru kalns)	Zantes pagasts, pie Venteriem	Arheoloģija
36.	2332	Dārziņu senkapi (Zviedru kapi)	Zantes pagasts, pie Dārziņiem	Arheoloģija
37.	6854	Zantes vējdzirnavas (19.gs.s.)	Zantes pagasts, Zante	Arhitektūra

Avots: Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas sniegtā informācija Kandavas novada teritorijas plānojuma 2011.–2023.gadam izstrādei, SIA „Metrum” 2010.gadā uzņemtie fotoattēli un M..Zeltiņš (Zāģeru Velna akmens bilde)

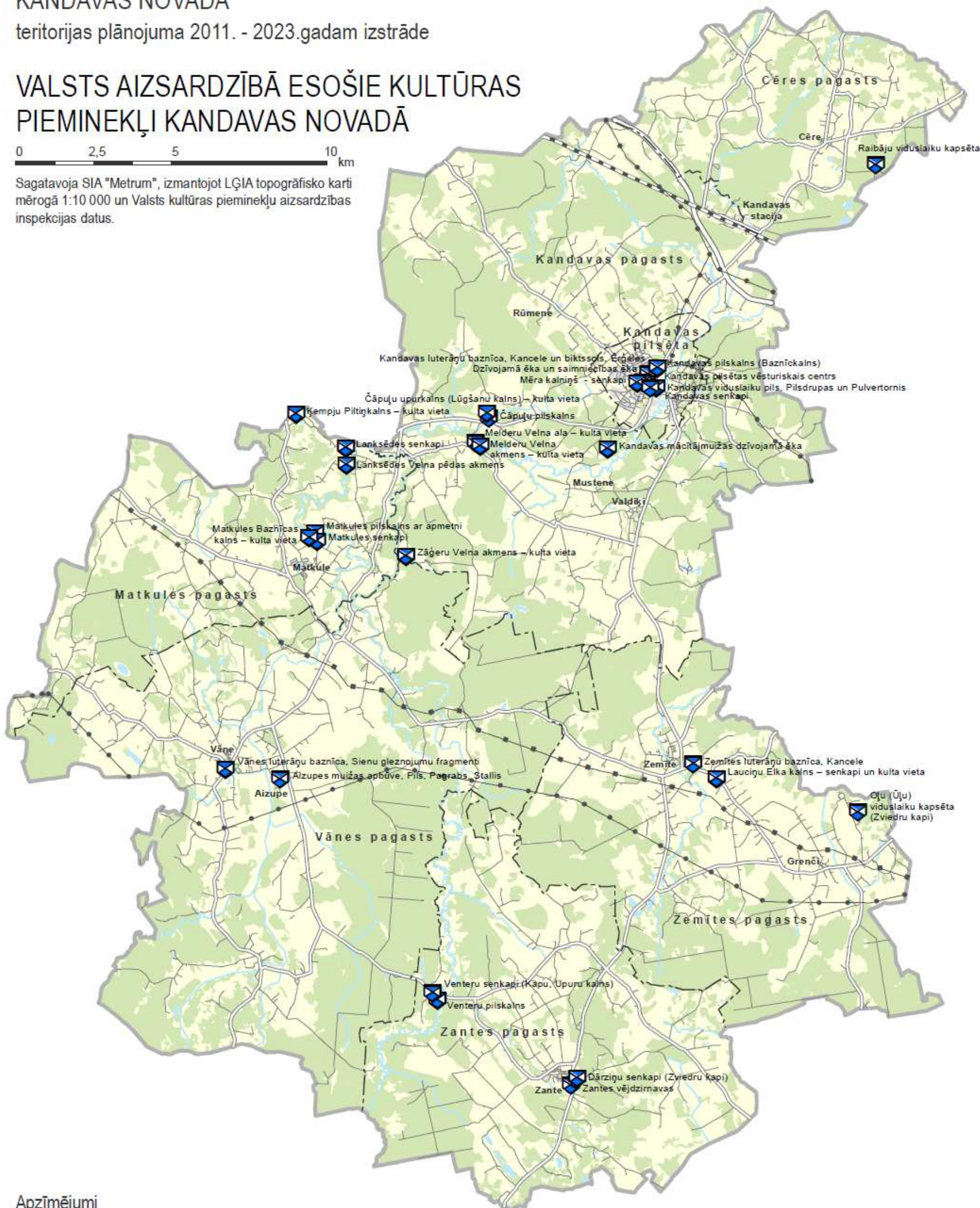
KANĀVAS NOVADA

teritorijas plānojuma 2011. - 2023.gadam izstrāde

VALSTS AIZSARDZĪBĀ ESOŠIE KULTŪRAS PIEMINEKĻI KANDAVAS NOVADĀ

0 2,5 5 10 km

Sagatavoja SIA "Metrum", izmantojot LĢIA topogrāfisko karti mērogā 1:10 000 un Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas datus.

Apzīmējumi

Valsts aizsardzībā esošs kultūras piemineklis

valsts galvenais autoceļš

valsts reģionālais / vietējais autoceļš

cits ceļš

dzelzceļš

110 kilovoltu elektroliņija

maģistrālais naftas vads

mežs

ūdenstilpe

ūdenstece

2.9. Zemes izmantošana un īpašuma struktūra

2.9.1. Zemes sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām

No Kandavas novada kopējās teritorijas platības (648,61 km²) lielāko daļu teritorijas aizņem zemes, kurām nekustamā īpašumu mērķis ir noteikts kā lauksaimniecības zeme, mežsaimniecības zeme un īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kurās saimnieciskā darbība tiek regulēta ar normatīvajiem aktiem. Kandavas novada teritorijas plānojuma 2011. – 2023.gadam izstrāde ietvaros ģeogrāfisko datu informācijas datu bāzē, balstoties uz Valsts zemes dienesta 2010.gada augusta kadastra informāciju, tika uzkrāta informācija par katra zemes gabala noteikto nekustamo īpašuma lietošanas mērķi, un gala rezultātā sagatavotas divas kartes - „Noteiktie nekustamā īpašuma lietošanas mērķi Kandavas novadā” un „Noteiktie nekustamā īpašuma lietošanas mērķi blīvi apdzīvotajās vietās” (skatīt 36. un 37.attēlu). Šī informācija kalpoja par papildus argumentu plānoto risinājumu pieņemšanā.

2.9.2. Zemes sadalījums pēc īpašuma piederības

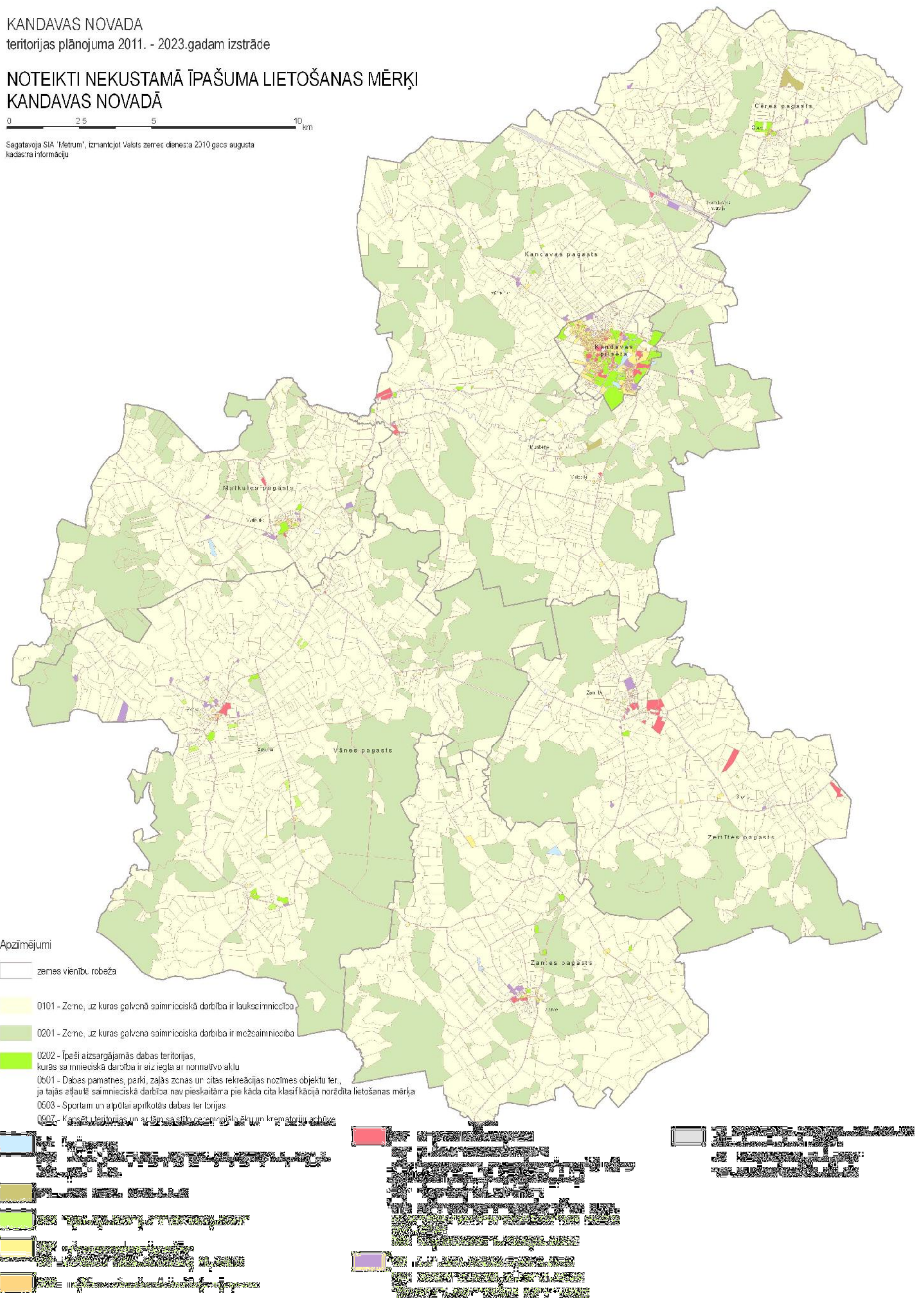
Kandavas novada teritorijas plānojumā 2011. – 2023.gadam pēc Valsts zemes dienesta sniegtās informācijas (2010.gada augustā), tika apkopota informācija par īpašnieka, tiesiskā valdītāja, lietotāja statusu Kandavas pilsētā (skatīt 38.attēlu). Šī informācija primāri tika izmantota nosakot plānoto (aļūauto) izmantošanu ielu un inženierkomunikāciju (sarkano līniju), izglītības un kultūras, atpūtas teritoriju, zaļumu teritoriju attīstībai un tml., kuru nodrošināšanai ir būtiski tieši tās zemes, kas ir pašvaldības rīcībā.

KANDAVAS NOVADA
teritorijas plānojuma 2011. - 2023.gadam izstrāde

**NOTEIKTI NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA LIETOŠANAS MĒRĶI
KANDAVAS NOVADĀ**

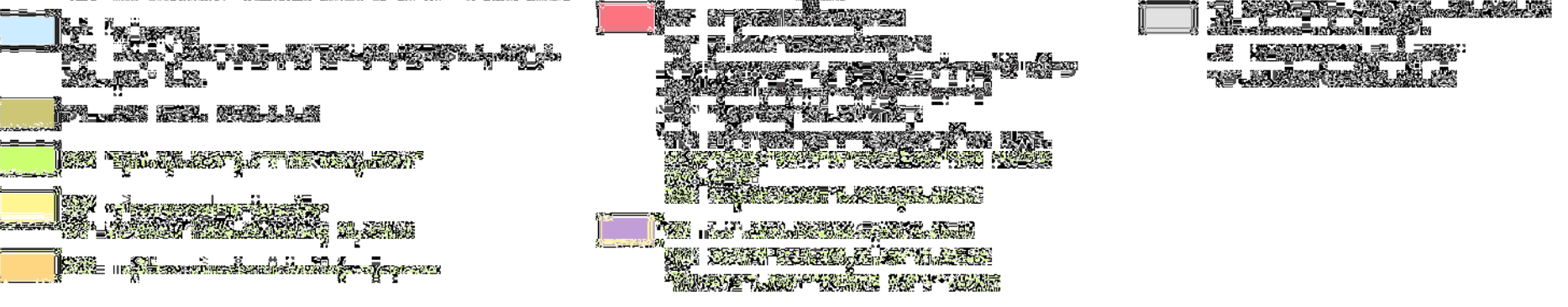
0 2.5 5 10 km

Sagatavoja SIA "Metrum", izmantojot Valsts zemes dienesta 2010.gada augusta kadastra informāciju

Apzīmējumi

- zemes vienību robeža
- 0101 - Zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība
- 0201 - Zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir mežsaimniecība
- 0202 - Īpaši aizsargājamas dabas teritorijas, kurās saimnieciskā darbība ir aizliegta ar normatīvo aktu
- 0b01 - Dabas pamatnes, parki, zaļās zonas un citas rekreācijas nozīmes objektu ter., ja tajās atļautā saimnieciskā darbība nav pieskaitāma pie kāda cita klasifikācijā norādīta lietošanas mērķa
- 0503 - Sportam un atpūtai apīkotas dabas teritorijas
- 0607 - Kapaņģeļu teritorijas un ar tām saistīto ceļveidmācību un krematoriju celtnes

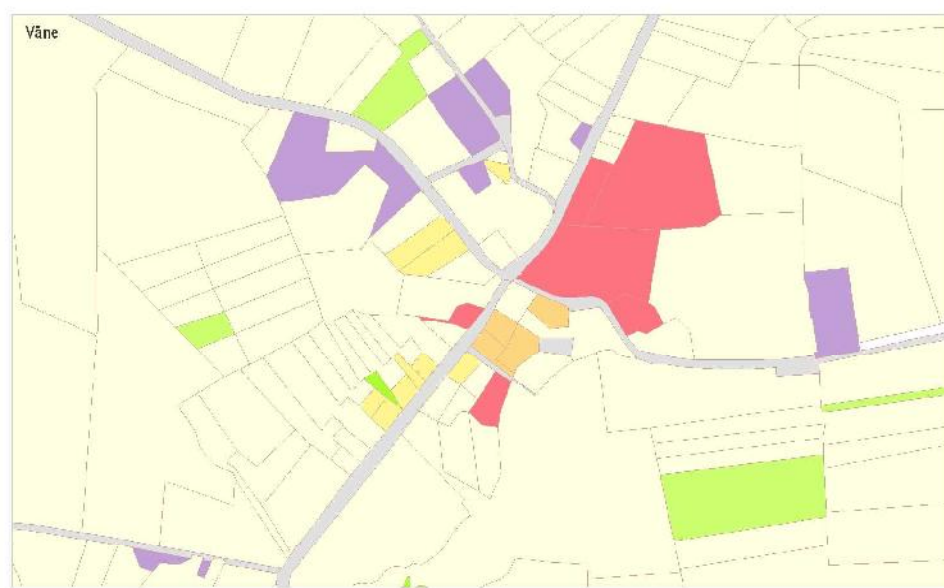
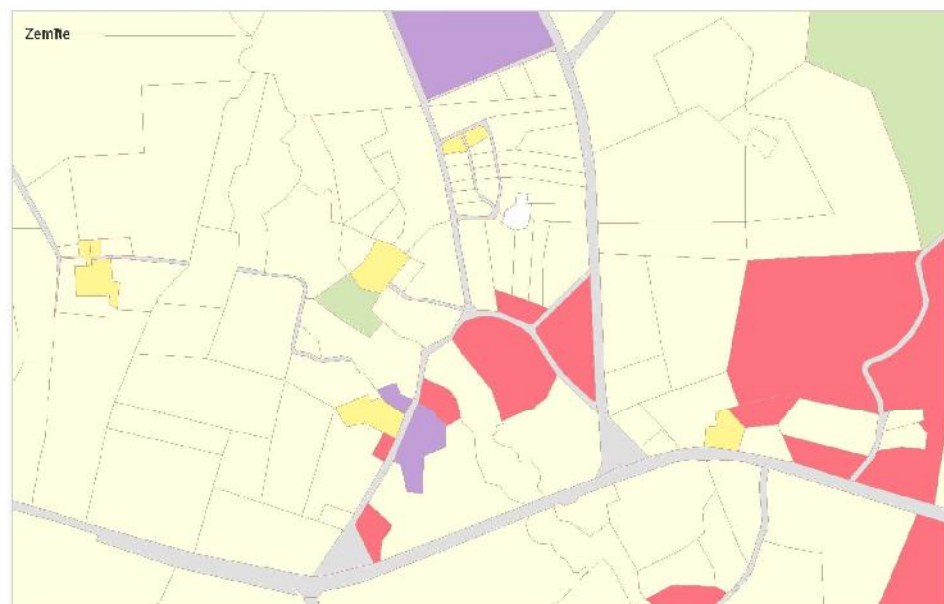
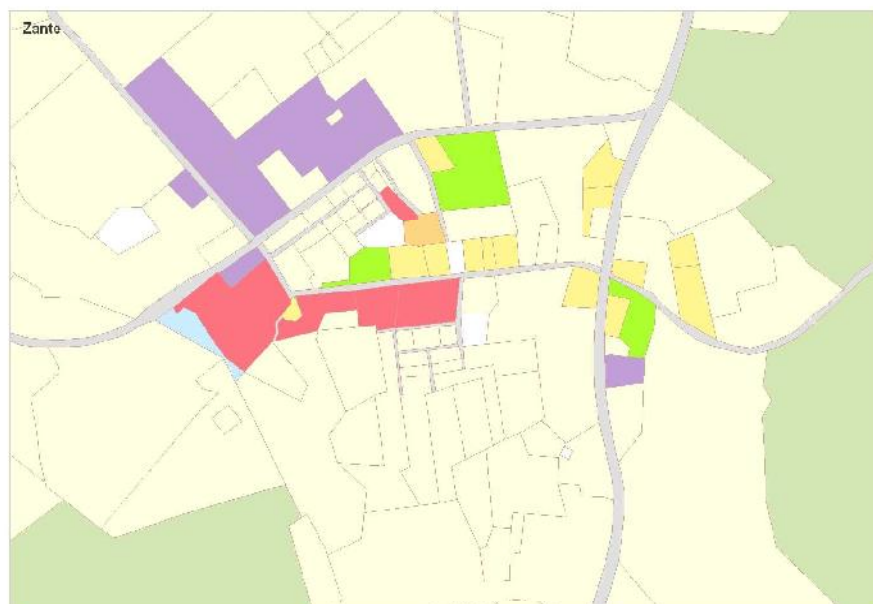
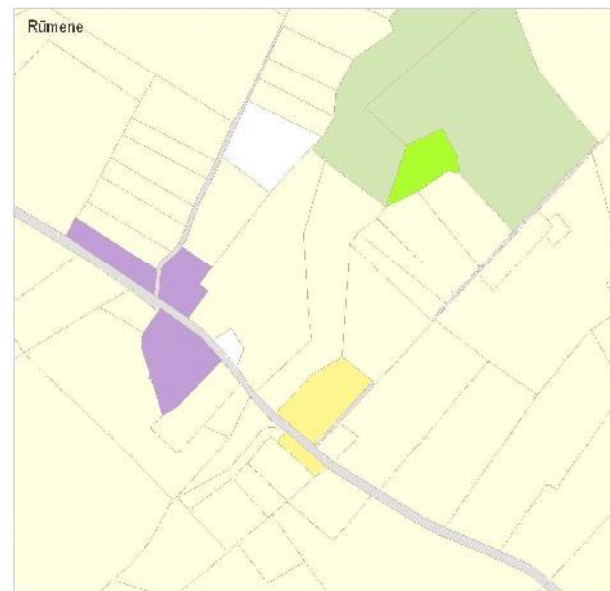
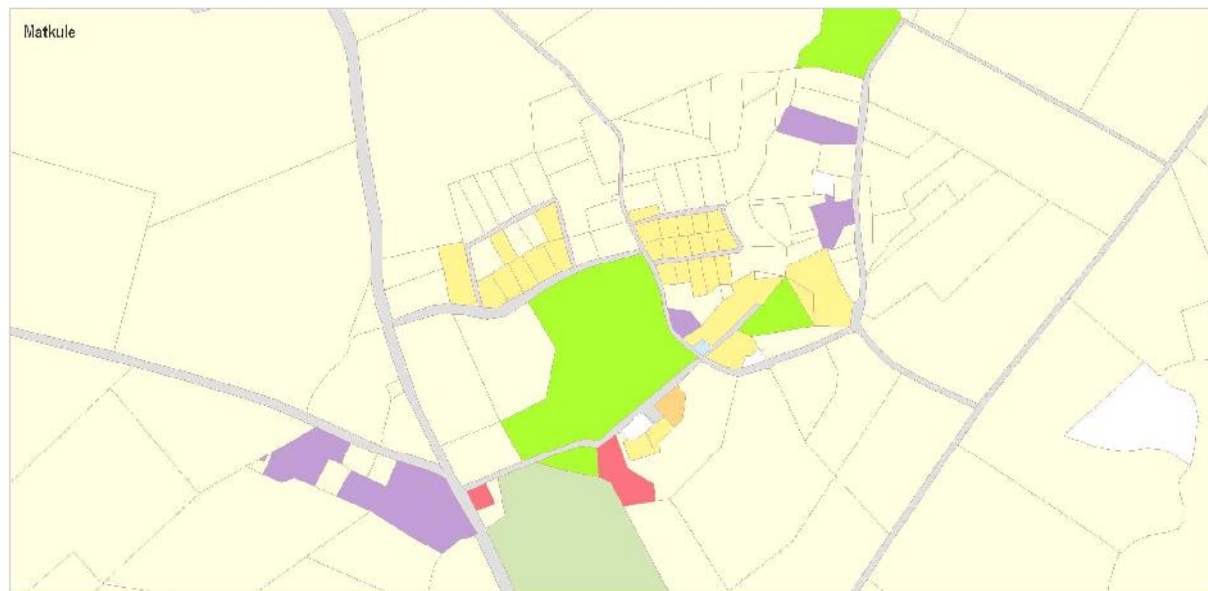
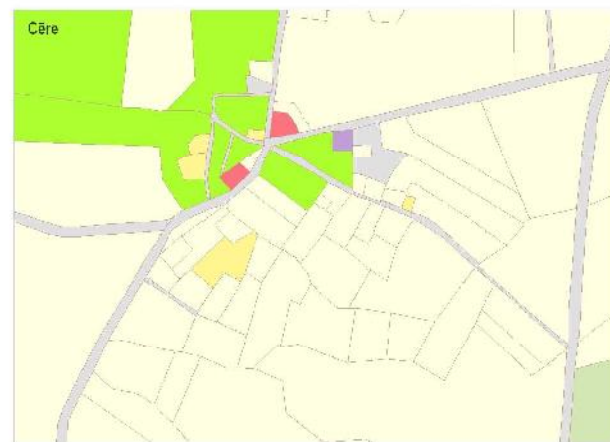
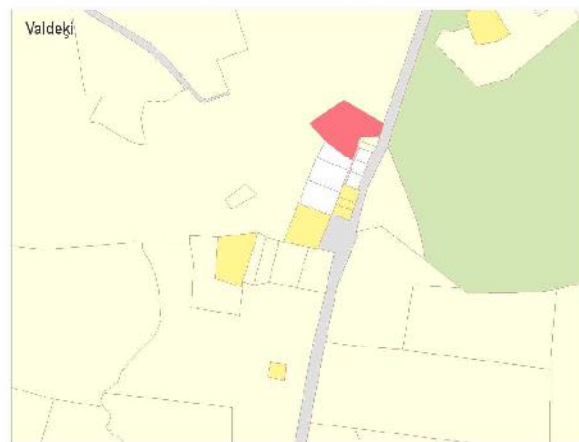

KANDAVAS NOVADA
teritorijas plānojuma 2011. - 2023.gadam izstrāde

**NOTEIKTI NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA
LIETOŠANAS MĒRĶI
BLĪVI APDZĪVOTAJĀS VIETĀS**

0 0,25 0,5 1 km

Sagatavojis SIA "Metrum" izmantojot Valsts zemes dienesta 2010.gada augusta kartešu informāciju

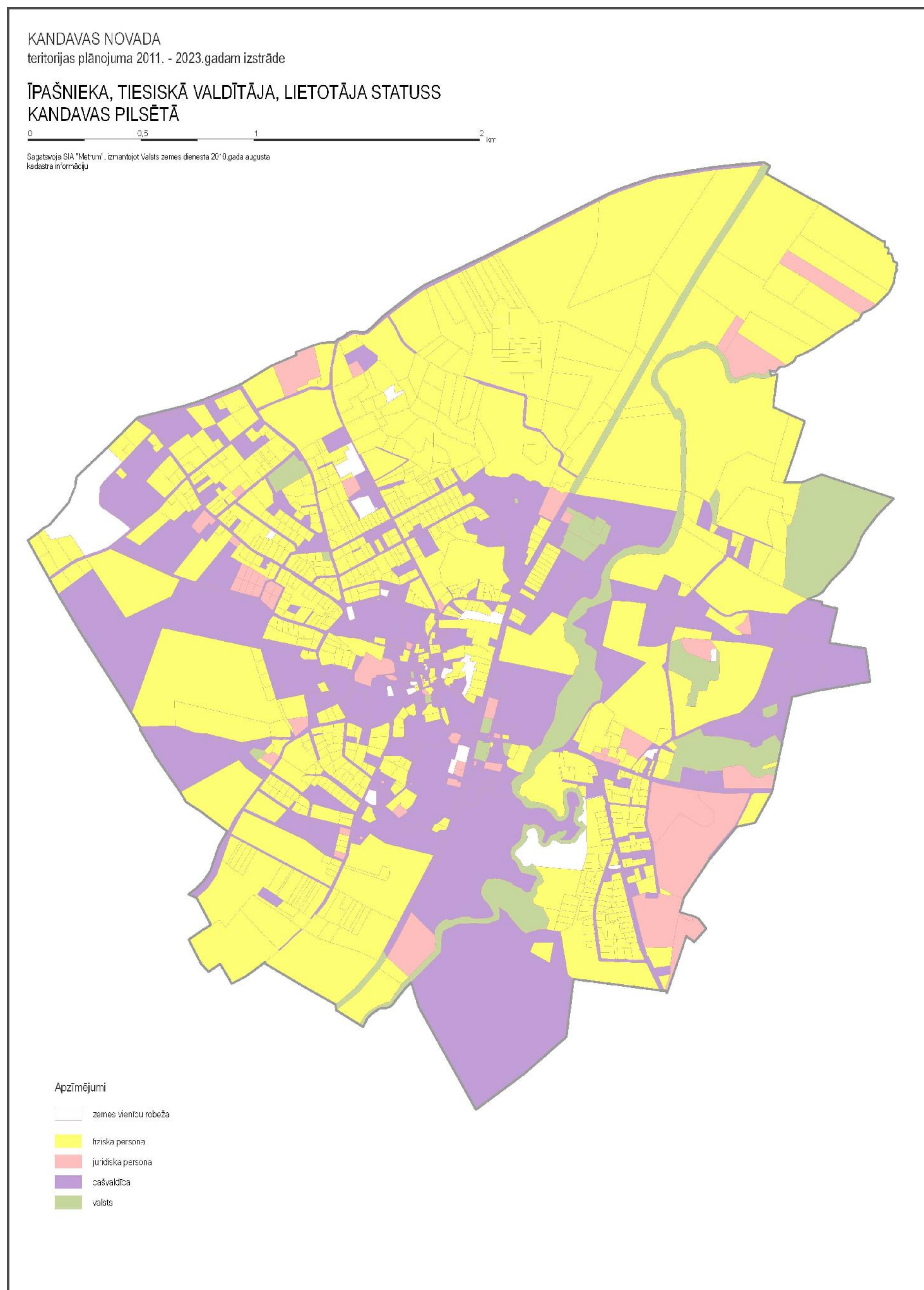
Apzīmējumi

- zemes vienību robeža
- 0101 - Zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība
- 0201 - Zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir mežsaimniecība
- 0202 - Īpaši aizsargājamas dabas teritorijas, kurās saimnieciskā darbība ir aizliegta ar normatīvo aktu
- 0501 - Dabas pamatnes, parki, zaļās zonas un citas rekreācijas nozīmes objektu teritorijas, ja tajās atļautē saimnieciskā darbība nav pieskaitāma pie kāda cita klasifikācijā norādīta lietošanas mērķa
- 0503 - Sportam un atpūtai apīkotas dabas teritorijas
- 0907 - Kapsētu teritorijas un arī tām saistīto ceremoniālo ēku un krematoriju apbūve
- 0301 - Publiskie ūdeņi
- 0302 - Fizisko un juridisko personu īpašumā vai lietošanē esošo ūdeņu teritorijas
- 0303 - Dīķsaimniecība
- 0401 - Deroģo izrakteņu ieguves teritorijas

- 0801 - Komerddarbtības objektu apbūve
- 0901 - Izglītības un zinātnes iestāžu apbūve
- 0902 - Ārsto ēdificas, veselības un sociālās aprūpes iestāžu apbūve
- 0903 - Kultūras, sporta un rekreācijas iestāžu apbūve
- 0904 - Kultūras, sporta un rekreācijas iestāžu apbūve
- 0905 - Kultūras, sporta un rekreācijas iestāžu apbūve
- 0906 - Kultūras, sporta un rekreācijas iestāžu apbūve
- 0907 - Kultūras, sporta un rekreācijas iestāžu apbūve
- 0908 - Kultūras, sporta un rekreācijas iestāžu apbūve
- 0909 - Kultūras, sporta un rekreācijas iestāžu apbūve
- 0910 - Kultūras, sporta un rekreācijas iestāžu apbūve
- 0911 - Kultūras, sporta un rekreācijas iestāžu apbūve
- 0912 - Kultūras, sporta un rekreācijas iestāžu apbūve
- 0913 - Kultūras, sporta un rekreācijas iestāžu apbūve
- 0914 - Kultūras, sporta un rekreācijas iestāžu apbūve
- 0915 - Kultūras, sporta un rekreācijas iestāžu apbūve
- 0916 - Kultūras, sporta un rekreācijas iestāžu apbūve
- 0917 - Kultūras, sporta un rekreācijas iestāžu apbūve
- 0918 - Kultūras, sporta un rekreācijas iestāžu apbūve
- 0919 - Kultūras, sporta un rekreācijas iestāžu apbūve
- 0920 - Kultūras, sporta un rekreācijas iestāžu apbūve

- 1001 - Rūpnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve
- 1003 - Lauksaimniecības ražošanas uzņēmumu apbūve
- 1005 - Rūpnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve
- 1006 - Rūpnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve
- 1007 - Rūpnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve
- 1008 - Rūpnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve
- 1009 - Rūpnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve
- 1010 - Rūpnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve
- 1011 - Rūpnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve
- 1012 - Rūpnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve
- 1013 - Rūpnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve
- 1014 - Rūpnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve
- 1015 - Rūpnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve
- 1016 - Rūpnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve
- 1017 - Rūpnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve
- 1018 - Rūpnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve
- 1019 - Rūpnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve
- 1020 - Rūpnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve

III DAĻA

KANDAVAS NOVADA PERSPEKTĪVĀ ATTĪSTĪBA

3.1. Teritoriālais konteksts

3.1.1. Nacionālais konteksts

2010.gada 10.jūnijā Saeimā tika apstiprināts Latvijas ilgtermiņa attīstības plānošanas dokuments - Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam (Latvija2030). Atbilstoši šai stratēģijai tiek izstrādāti jauni vai izvērtēti un aktualizēti jau esošie nacionāla, reģionāla un vietēja līmeņa teritorijas attīstības, kā arī nozaru politiku plānošanas dokumenti, kas vienlaikus ir arī „Latvija2030” īstenošanas instrumenti.

“Latvija 2030” dokumentā attiecībā uz zemāku plānošanas līmeni tiek noteikts, ka:

1. Teritorijas attīstības plānošanas dokumentos ir jāiekļauj tās teritorijas, kas nepieciešamas nacionālas nozīmes transporta infrastruktūras attīstībai, kā arī jānosaka reģionālas un vietējas nozīmes transporta infrastruktūras attīstībai rezervējamās teritorijas. / 38.punkts/
2. Novada nozīmes attīstības centrus nosaka reģionālā un vietējā līmeņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentos (“Latvija 2030” tiek noteikti nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centri). /330.punkts/
3. Pilsētu attīstības plānošanā ir jānovērš pilsētu turpmākās izplešanās tendences, saglabājot piepilsētas dabas resursu, kā arī piemērojot “kompaktas” pilsētas modeli ar jauktu zonējumu, dažādotu zemes izmantošanu, blīvāki apbūvi / 353.punkts/
4. Īstenojot Eiropas ainavu konvenciju, nodrošināt ainavu plānošanas un dabas aizsardzības jautājumu integrēšanu nozaru politikās, likumdošanā un teritorijas attīstības plānošanā. /420.punkts/

Vērtējot šo punktu izpildi Kandavas novada teritorijas plānojuma izstrādē, jāatzīmē, ka Kandavas novada teritorijā neatrodas teritorijas, kas nepieciešamas nacionālas nozīmes transporta infrastruktūras attīstībai (saskaņā ar Satiksmes ministrija 2009.gadā izstrādāto projektu “Nacionālas nozīmes transporta infrastruktūras attīstībai nepieciešamo teritoriju izpēte”).

Attiecībā uz novada nozīmes centru noteikšanu, Kandavas novada teritorijas plānojuma 2011.-2023.gadam izstrādes ietvaros ir noteikts pilsētas statuss Kandavai (kas jau izsenis ir bijis), un kas arī atzīmējams kā novada nozīmes centrs. Pārējām blīvi apdzīvotajām vietām, tās katru izvērtējot atsevišķi un pārskatot iepriekš izstrādātajos teritorijas plānojumos noteikto attiecībā un apdzīvojamā attīstību Kandavas novadā, Zantes un Vānes pagastā, ir noteikts ciema statuss 7 apdzīvotajām vietām.

Ievērojot Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030.gadam noteikto attiecībā uz pilsētu attīstības plānošanu (353.punkts), būtiski ir uzsvērt, ka Kandavas novada teritorijas plānojuma 2011. – 2023.gadam izstrādes ietvaros ir krasi pārskatīti pilsētu plānošanas principi, kas tika piemēroti iepriekš izstrādātajā Kandavas novada teritorijas plānojumā, un pilsēta ir plānota, ievērojot kompaktuma principu, paredzot jaunas blīvas apbūves teritorijas Kandavas pilsētā primāri vietās, kas atrodas esošās apbūves tuvumā, un kur jau ir izbūvētas ielas, un kurās tiek radīti priekšnoteikumi komunikāciju izbūvei.

Kandavas novada teritorijas plānojumā 2011. – 2023.gadam ir integrēti ainavu plānošanas un dabas aizsardzības jautājumi, par kuriem plašāk skatīt sadaļās 2.7. „Kandavas novada ainavas” un 2.8. „Dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma objekti”.

Papildus jāatzīmē, ka Kandavas novada teritorijā, saskaņā ar saskaņā ar 12.10.2010. Ministru kabineta noteikumiem Nr.977 "Noteikumi par nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijām", neatrodas nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijas. Tomēr, neskatoties uz to, novada teritorijā atrodas vērtīgas lauksaimniecības zemes, un to saglabāšanai Kandavas novada teritorijas plānojumā 2011. – 2023.gadam tiek grafiski izdalītas vietējās nozīmes augstvērtīgas lauksaimniecības teritorijas, un teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos noteikts, ka no jauna veidojamā minimālā zemes vienības platība šajās teritorijās ir 10 hektāri.

3.1.2. Reģionālais konteksts

Ar 2007.gada 02.februāra Rīgas reģiona attīstības padomes lēmumu Nr.9 "Par Rīgas plānošanas reģiona teritorijas (telpisko) plānojumu 2005.-2025.gadam" apstiprināts *Rīgas plānošanas reģiona telpiskais (teritorijas) plānojums 2005.-2025.gadam*.

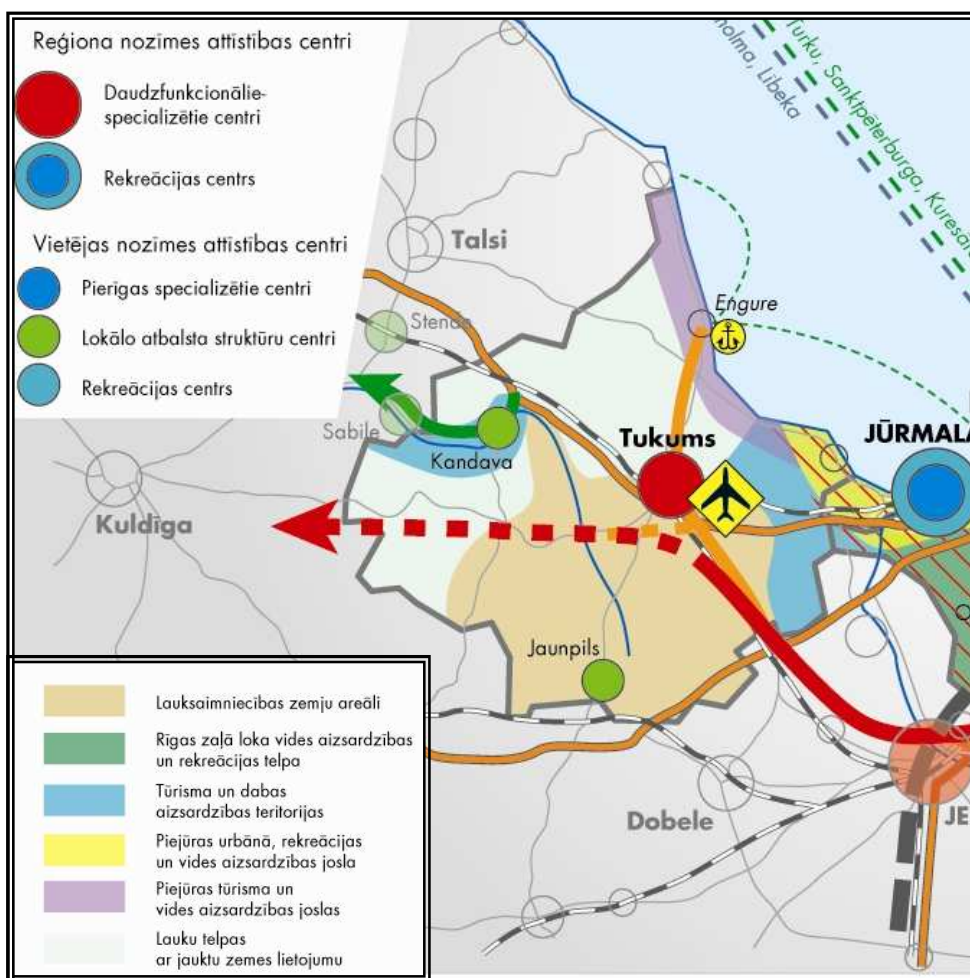
Balstoties uz Rīgas plānošanas reģiona teritorijas (telpiskajā) plānojumā noteikto, ir izstrādāta Kandavas novada perspektīvā struktūra (skatīt sadaļu 3.3.1. „Kandavas novada perspektīvā struktūra (attīstības koncepcija)”.

Rīgas reģiona plānojumā izdalīti funkcionāli un reģiona attīstībai telpiski nozīmīgākie lauku (atvērtās telpas) telpas areālu veidi. Šo dažādo lauku (atvērto) areālu veidu noteikšana pamatojas uz attīstības resursiem, teritoriju raksturu un perspektīvā optimālāko saimniecisko darbību. Lauku (atvērtās telpas) areālu plānojuma ietvaros paredzētās funkcijas būs prioritāras, bet pārējās pakārtotas, tā, lai pakārtotās nekonektētu un neapdraudētu prioritāro funkciju īstenošanu.

Kandavas novada teritorijā Rīgas plānošanas reģiona teritorijas (telpiskajā) plānojumā lauku (atvērta) telpa tiek iedalīta sekojošās telpās/areālos (skatīt 34.attēlu):

- ☞ Lauksaimniecības zemju areāls;
- ☞ Lauku telpa ar jauktu mozaikveida zemes lietojumu un dažādu saimniecisko darbību;
- ☞ Rekreācijas/tūrisma un dabas vides aizsardzības areāls.

Saskaņā ar Rīgas plānošanas reģiona telpisko (teritorijas) plānojumu, tālākā perspektīvā paredzēts veidot jaunu starptautiskas nozīmes autoceļu, kas uzlabos sasniegjamību no Rīgas (Tukuma) uz Kuldīgu (skatīt 34.attēlā ar sarkano krāsu atzīmēto trasi). Tā kā šis projekts ir tikai „idejas” līmenī, un zināma pat aptuvena vieta šīs trases izveidei, teritorijas plānojuma grafiskās daļas kartē „Kandavas novada teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana” M 1:15 000” rezerves teritorijas šī projekta

34.attēls. Izkopējums no Rīgas plānošanas reģiona teritorijas (telpisko) plānojumu 2005.-2025.gadam kartes „Telpiskās struktūras perspektīve”.

Istenošanai netiek noteiktas, bet šī trase ir attēlota teritorijas plānojuma izstrādes ietvaros izstrādātajā attīstības koncepcijā - Kandavas novada perspektīvā struktūra (skatīt sadaļā 3.3.1. „Kandavas novada perspektīvā struktūra (attīstības koncepcija)”.

3.1.3. Kopīgās interešu teritorijas

Ar Kandavas novada un kaimiņu pašvaldību kopīgo interešu teritorijām tiek saprastas ar novadu funkcionāli saistītas teritorijas, kas administratīvi atrodas ārpus Kandavas novada robežas. Faktiski dabā lielākoties to robežas nav pasakāmas. Blakus esošās teritorijas ietekmē viena otru, un plānošanas procesā apkārtējās teritorijas konteksts ir ļoti svarīgs.

Vairāku pašvaldību kopējās intereses veidojas, balstoties uz pašvaldību specializāciju noteiktu pakalpojumu, atsevišķu resursu sniegšanā. Bieži pašvaldībai trūkst atbilstošu teritoriju ar likumu noteikto funkciju veikšanai un tādēļ tiek izmantota blakus esošo pašvaldību teritorija un pakalpojumi, par to savstarpēji vienojoties. Ja vienošanās nav iespējama, pašvaldība deleģē šo jautājumu risināšanu augstāka līmeņa plānojumos. Tas notiek arī gadījumos, kad intereses skar vairākas pašvaldības vai plānojama objekts ir svarīgs pašvaldības teritorijai, tomēr tā realizācija ir saistīta ar lieliem kapitālieguldījumiem. Daudzus jautājumus var atrisināt pašvaldībām sadarbojoties.

Kandavas novada teritorija robežojas ar Tukuma, Jaunpils, Brocēnu, Saldus, Kuldīgas un Talsu novadiem. Lai noskaidrotu kaimiņu pašvaldību viedokli par teritoriju attīstību, kas robežojas ar Kandavas novadu vai ir saistīti ar Kandavas novada teritoriju un tajā esošajiem objektiem, vietām un tml., 2010.gada 3.jūnijā Kandavas novada dome nosūtīja vēstuli visām 6 kaimiņu pašvaldībām, informējot par Kandavas novada teritorijas plānojuma 2011. – 2023.gadam izstrādes uzsākšanu un aicinot izteikt savu viedokli par iespējamo kopīgo interešu teritorijām, un to tālāko attīstību Atbildot uz Kandavas novada nosūtīto informāciju, Saldus novada dome informēja, ka Kandavas novads robežojas ar Saldus novada Šķēdes pagastu, tāpēc nosacījumi un priekšlikumi sagatavoti, ņemot vērā šī pagasta teritorijas plānojumu – teritorijas, kas atrodas tuvāk robežai un kam varētu būt lielāka pārobežu ietekme. Brocēnu novada dome lūdza informēt par sabiedriskās apspriešana sanāksmēm, savukārt Kuldīgas novada dome lūdza ievērot Kabiles pagasta Gatviņu kapu aizsargjosla, kas robežojas ar Matkules pagastu. Talsu novada pašvaldība neizvirzīja nosacījumus plānojuma risinājumam teritorijām, kas robežojas ar Talsu novadu. Tomēr, ja Talsu novada attīstības programmas un Strazdes pagasta teritorijas plānojuma izstrādes procesā radīsies jautājumi, kas saistīti ar mūsu pašvaldību robežojamo teritoriju attīstību, par to Talsu novada dome informēs. Tāpat arī Jaunpils novada dome neizvirzīja speciālus nosacījumus Kandavas novada teritorijas plānojuma izstrādei, jo pierobežas teritorijā nav paredzētas darbības, kas būtiski ietekmētu Kandavas novada teritoriju.

Kandavas novada teritorijas plānojuma 2011. – 2023.gadam izstrādes laikā tika izskatīti visi kaimiņu pašvaldību teritoriju plānojumi, un gala rezultātā atzīmētas visas tās aizsargjoslas, kas iekļaujas Kandavas novada teritorijā no kaimiņu pašvaldību teritorijā esošajiem objektiem.

3.2. Kandavas novada attīstības programma 2010.–2016.gadam

2010.gadā Kandavas novada attīstības programma, sadarbībā ar SIA „NK konsultāciju birojs”, tika izstrādāta un 2010.gada 29.jūlijā Kandavas novada attīstības programma 2010.-2016.gadam Kandavas novada domē apstiprināta.

Attīstības programmā ir noteikti atsevišķi rezultatīvie rādītāji. Tostarp tiek noteikts, ka iedzīvotāju skaits Kandavas novada teritorijā gan vidējā, gan arī ilgtermiņā samazināsies. Tiek prognozēts, ka iedzīvotāju skaits 2016.gadā Kandavas novada teritorijā samazināsies līdz 10 000, savukārt 2022.gadā – līdz 9 950. Ievērojot to, Kandavas novada teritorijas plānojumā 2011. – 2023.gadam tiek paredzēts veidojot kompaktu apdzīvojumu, nepalielinot noteiktās apdzīvoto vietu robežas, un, plānojot jaunas dzīvojamās apbūves teritorijas, ievērojot principu plānot dzīvojamās apbūves teritorijas primāri vietās, kur jau ir izbūvētas ielas.

Attīstības programmā tiek norādīts, ka pašreiz novadā dominējošās tautsaimniecības nozares – lauksaimniecība, mežsaimniecība, apstrādes rūpniecība, būvniecība un tūrisms – būtu jāpapildina ar

ieguves rūpniecību un jebkuru citu videi draudzīgu komercdarbības formu, kas rada ne tikai augstu pievienoto vērtību, bet arī maksimāli spēj radīt jaunas darba vietas novada iedzīvotājiem. Ņemot to vērā, 2010.gada 7.decembrī Kandavas novada teritorijas plānojuma darba grupā tika izskatīts jautājums par risinājumiem attiecībā uz derīgo izrakteņu iegūvi novada teritorijā, kas regulējami teritorijas plānojuma ietvaros. Darba grupā tika rasts priekšlikums, nosakot prasības teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos, atļaut veidot karjerus novada teritorijā saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, nenosakot speciālus ierobežojumus teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos.

Attīstības programmā noteikts, ka „Kandavas novada teritorijā nozīmīga ir lauksaimniecība, tūrisma un atpūtas industrija”. Teritorijas plānojuma izstrādes laikā tika apkopota informācija par vērtīgajām lauksaimniecības teritorijām – grafiski attēlota informācija par tām lauksaimniecības zemēm, kas tika noteiktas kā nacionālas nozīmes iepriekš izstrādātajos Kandavas novada teritoriālo vienību teritorijas plāņos (Kandavas novada, Vānes un Zantes pagasta teritorijas plāņos), kā arī tika izmantoti Valsts zemes dienesta dati par zemes vienību valdošo lauksaimniecībā izmantojamo zemju kvalitātes novērtējumu ballēs un SIA „Metrum” Kandavas novada apsekojuma laikā fiksētās vērtīgās lauksaimniecības zemes. Lai saglabātu vērtīgās lauksaimniecības zemes novada teritorijā, ņemot vērā apkopotos datus, Kandavas novada teritorijas plānojuma 2011. – 2023.gadam darba grupā tika nolemts saglabāt vērtīgās lauksaimniecības zemes, tādējādi arī radot praktisku rīcību attīstības programmā noteiktajam. Rezultātā Kandavas novada teritorijas plānojuma kartē „Kandavas novada teritorijas plānotās (atļautās) izmantošanas kartē ar mērogu 1:15 000” tika izdalītas vietējās nozīmes augstvērtīgas lauksaimniecības teritorijas, teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos nosakot, ka no jauna veidojamā minimālā zemes vienības platība šajās teritorijās ir 10 hektāri.

3.3. Teritorijas plānojuma 2011. – 2023.gadam risinājumi

3.3.1. Kandavas novada perspektīvā struktūra (attīstības koncepcija)

Kandavas novada perspektīvā struktūra (attīstības koncepcija) konceptuāli parāda vēlamo Kandavas novada telpisko attīstību, un ar tās palīdzību tika panākta vienošanās (vienota izpratne) par novada attīstības galvenajiem telpiskās attīstības virzieniem. Vēlamie attīstības virzieni tika pārrunāti, un par tiem panākta vienošanās Kandavas novada darba grupā 2010.gada 7.decembrī²³.

Izstrādātā Kandavas novada perspektīvā struktūra (attīstības koncepcija) ir balstīta uz Rīgas plānošanas reģiona teritorijas (telpisko) plānojumu 2005.-2025.gadam, un uz tās pamata tika rasti risinājumi, nosakot Kandavas novada plānoto (atļauto) izmantošanu un izvirzot prasības teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos.

Izstrādātajā attīstības koncepcijā tiek noteikti apdzīvotuma centri - urbānās attīstības teritorijas. Uz šo noteikto vietu, teritoriju pamata, Kandavas novada teritorijas plāņos 2011. – 2023.gadam tiek noteiktas ciemu teritorijas, un to robežas, kā arī blīvas apbūves attīstības teritorijas Kandavas pilsētā, attiecīgi tie ir virzieni no pilsētas centra uz rietumiem un dienvidiem.

Attīstības koncepcijā, vērtējot Kandavas pilsētas attīstību ilgākā laika periodā, tiek paredzēts tālākā perspektīvā transformēt pilsētas centrā - Jelgavas un Zemītes ielā esošās ražošanas teritorijas²⁴ uz publisko (Jelgavas ielā) un dzīvojamo (Zemītes ielā) apbūvi. Jaunas ražošanas vietas, kuras tiek precizētas novada plānotās (atļautās) izmantošanas kartēs, tiek plānotas ārpus pilsētas robežas – pilsētas ziemeļos.

Balstoties uz koncepcijā atzīmētajiem lauksaimniecības zemju areāliem, Kandavas novada teritorijas plānojuma kartē „Kandavas novada teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana” mērogā 1:15 000 ir noteiktas vietējās nozīmes augstvērtīgas lauksaimniecības teritorijas, teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos nosakot, ka no jauna veidojamā minimālā zemes vienības platība šajās teritorijās ir 10 hektāri.

²³ Darba grupā piedaloties Normundam Štofertam, Viesturam Valdim Dreimanim, Antrai Apinei, Gundai Cīrulei, Lolitai Brucei, Armīnam Skudram, Ilzei Circenei, Agrim Dzenim un Leonārijai Gudakovskai

²⁴ Jelgavas ielā bijušo Rīgas radiorūpnīcas ceha teritoriju radio detaļu un radioaparātu ražošanai, kas tur izveidots 1963.gadā, un Zemītes ielā – kokapstrādes ražošanas teritoriju

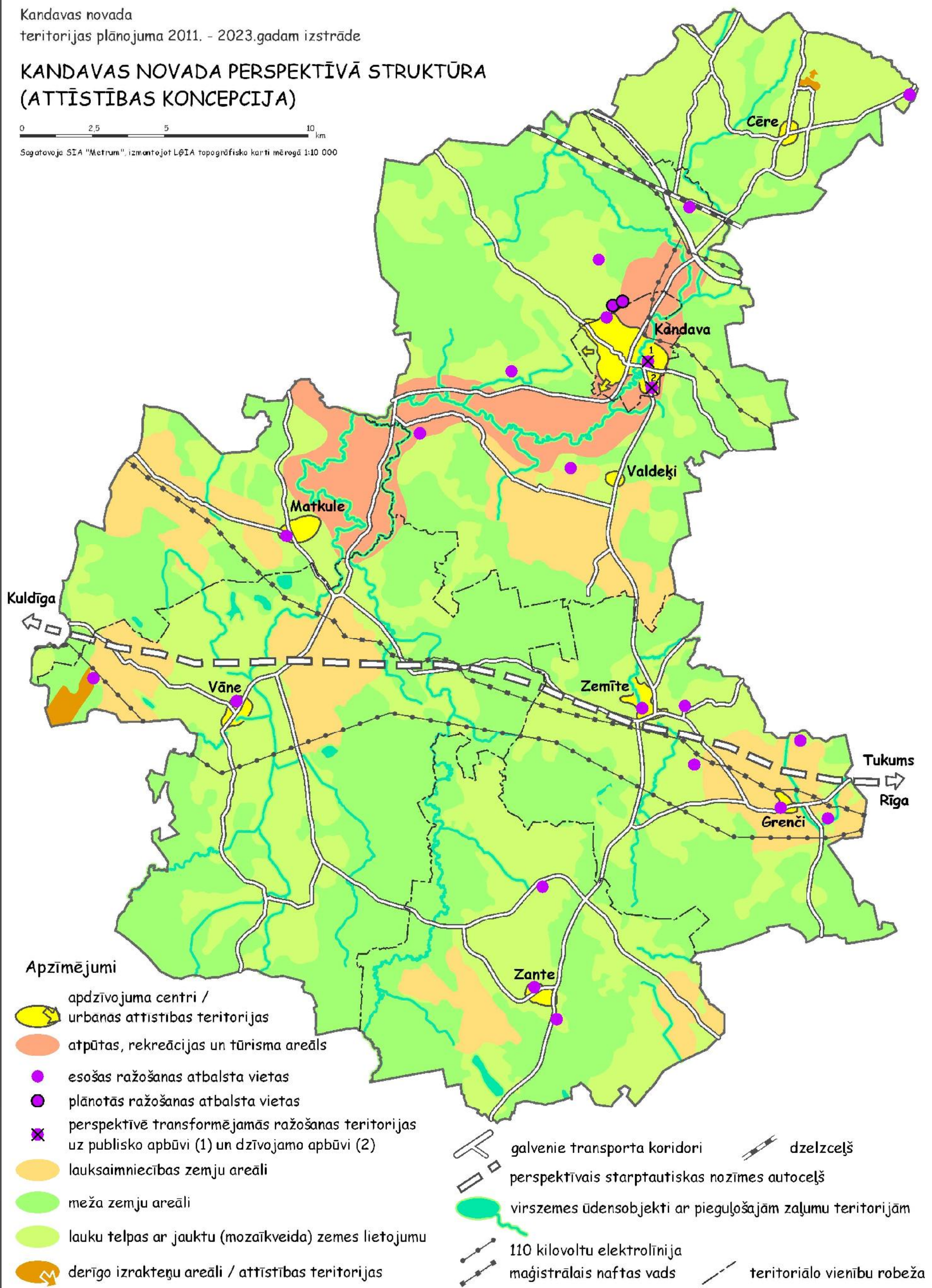
Teritorijās, kurās ir izdalītas lauku telpas ar jauktu (mozaīkveida) zemes lietojumu, perspektīvē pieļaujama daudzfunkcionāla izmantošana, un, atšķirībā no vietējās nozīmes augstvērtīgajām lauksaimniecības teritorijām, šajās vietās no jauna veidojamas zemes vienības minimālais lielums noteikts 2 ha.

Kandavas novada
teritorijas plānojuma 2011. - 2023.gadam izstrāde

KANDAVAS NOVADA PERSPEKTĪVĀ STRUKTŪRA (ATTĪSTĪBAS KONCEPCIJA)

0 2,5 5 10 km

Sagatavoja SIA "Metrum", izmantojot LĢIA topogrāfisko karti mērogā 1:10 000

3.3.2. Priekšlikums vienotai teritoriju izmantošanas veidu klasifikācijai teritorijas plānojuma 2011.-2023.gadam izstrādē

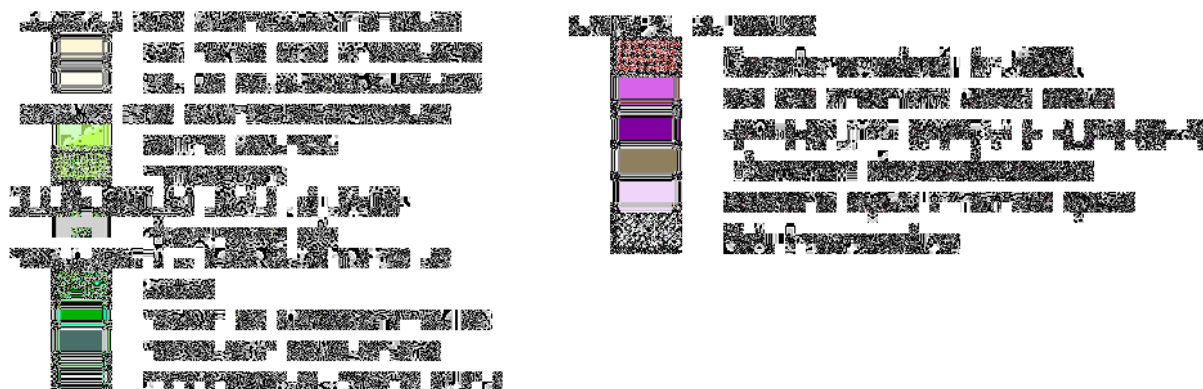
Teritorijas izmantošanas veidi spēkā esošajos Kandavas novada teritorijas plāņos:

Kandavas novada TP (2006) teritorijas izmantošanas veidi

DvA	SAVRUPMĀJU DZĪVOJAMĀS APBŪVES ZONA
DvM	MAZSTĀVU DZĪVOJAMĀS APBŪVES ZONA
DvD	DAUDZSTĀVU DZĪVOJAMĀS APBŪVES ZONA
DvP	VASARNĪCU UN DĀRZKOPĪBAS SABIEDRĪBU APBŪVES ZONA
DvE	MEŽAPARKA APBŪVES ZONA (SAVRUPMĀJU APBŪVE MEŽA TERITORIJAS)
JS	SABIEDRISKO IESTĀŽU APBŪVES ZONA
JD	DARĪJUMU IESTĀŽU APBŪVES ZONA
JC	JAUKTA DZĪVOJAMĀS UN DARĪJUMU IESTĀŽU APBŪVES ZONA
JR	JAUKTA RŪPniecības UN DARĪJUMU IESTĀŽU APBŪVES ZONA
JL	LAUKU APBŪVES ZONA
RR	RŪPniecības OBJEKTU APBŪVES ZONA
RT	TEHNISKĀS APBŪVES ZONA
L	LĪNĪBŪVJU IZBŪVES TERITORIJAS
ZMP	MEŽAPARKU TERITORIJA
ZC	ŪDENS BASEINU TERITORIJA
LS	LAUKSAIMNIECĪBĀ IZMANTOJAMĀS TERITORIJAS
MS	MEŽSAIMNIECĪBĀ IZMANTOJAMĀS TERITORIJAS
K	KARJERU TERITORIJAS
T	TURPMĀKĀS IZPĒTES TERITORIJAS
	REKULTIVĒJAMĀS TERITORIJAS

Zantes pagasta TP (2006) izmantošanas veidi

	Apmežojamās teritorijas	
	Dīķis	
	Grants karjers	
	Turpmākās izpētes teritorija	
	Ģimeņu māju dzīvojamās apbūves teritorija	
	Jauktas publiskās, darījumu un dzīvojamās apbūves teritorija	
	Plānotā ražošanas un tehniskās apbūves teritorija	
	Plānotā iela	
	Rekultivējamā teritorija	
	Tūrisma un rekreācijas teritorija	

SIA „Metrum” priekšlikums un to pamatojums vienotai teritorijas izmantošanas veidu klasifikācijai:

- (1) Teritorijas plānošanā ar zonējuma palīdzību tiek parādītas un reizē nodalītas konkrētās teritorijas dažādu vietu atšķirīgās funkcijas, strukturālās un arī vizuālās pazīmes jeb dažādās izmantošanas. Faktiski tas ir viens no teritorijas plānošanas galvenajiem mērķiem. Tādejādi teritorijas izmantošanas veidu iedalījums tiek veidots, balstoties uz atšķirīgu izmantošanas veidu galveno grupu noteikšanu. Tajā pašā laikā katra izmantošanas veida ainavisko (telpiskās struktūras) elementu vienojošās pazīmes ir to funkcija, telpiskais risinājums un novietojums, pieejamība, kam ir īpaša nozīme cilvēku uztverē un vietas telpiskajā uzbūvē. Piedāvātā klasifikācijas variantā šīs vienojošās pazīmes tiek nosauktas ar vārdiem, kas raksturo attiecīgo izmantošanas veidu jeb grupu.
- (2) Klasifikācija izveidota ar mērķi identificēt galvenās izmantošanas grupas, nosakot pēc iespējas mazāku to skaitu. Tas atvieglo tu plānojuma lietošanu.
- (3) Pastāv diskusijas, kā grupēt teritorijas, kurās noteiktas dažādas jauktas izmantošanas (funkcijas). Faktiski šobrīd plānošanā ir izplatīta prakse gandrīz jebkurā teritorijā atļaut dažādas funkcijas, kas redzams, analizējot teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu saturu. Tas nozīmē, ka jebkura teritorija ir uzskatāma par jauktas izmantošanas, lai gan attiecīgā izmantošanas veida nosaukums liecina tikai par vienu izmantošanu. Ņemot vērā, ka reālā situācijā nekad viena izolēta funkcija neeksistē, tad plānošanas uzdevums būtu spēt noteikt attiecīgās teritorijas labāko galveno izmantošanu (funkciju), tai, protams, pakārtojot nekonfliktējošas, citas atļautās funkcijas, kas šobrīd faktiski jebkurā zonā tiek darīts. Bieži rodas iespaids, ka, ja īsti nezina, ko konkrētajā vietā paredzēt, tā tiek apzīmēta kā jauktas izmantošanas zona.
- (4) Katra konkrētā vieta/ teritorija ir atšķirīga, tādēļ lai šāda klasifikācija neradītu ierobežojumus, tad plānošanas radošais process varētu izpausties, lietojot klasifikācijas priekšlikumā piedāvāto variantu, nosakot katrā konkrētā zonā vietas ar īpašiem noteikumiem (pašreizējā plānošanas praksē tās sauc arī par „izņēmumiem”) un apzīmējot tās ar indeksu (burtu un ciparu kombināciju, sk.2.tabulu).
- (5) Attēlojot teritoriju izmantošanas veidus grafiski, ar atšķirīgu toņu intensitāti tiek parādīts konkrēto teritoriju izmantošanas grupu atsevišķo izmantošanas veidu savstarpējais vertikālais salīdzinājums – ar gaišāku toni attēlotas teritorijas, kas pēc augstuma atzīmēm ir tuvākas zemes līmenim (piemēram, mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas), bet ar tumšāku toni attēlotas teritoriju izmantošanas, kas dabā ir ar augstākiem objektiem (piemēram, vairākstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas). Katram teritorijas izmantošanas veidam ir noteikta krāsa, kuras kods norādīts atbilstoši izvēlētajam krāsu modelim RGB (Red, Green, Blue) (sk. 2.tabulu).

(6) Teritoriju izmantošanas veidu jeb kā teritorijas plānošanā dēvētā funkcionālā zonējuma klasifikācijas priekšlikumā noteiktas šādas galvenās izmantošanas pamatgrupas (sk. 1.tabulu):

1.tabula

PAMATGRUPA	PAMATOJUMS UN APRAKSTS
<p>DZĪVOJAMĀ APBŪVE /Dz/</p> 	<p>Nosakot dzīvojamās apbūves klasifikāciju un iedalot to mazstāvu un daudzstāvu dzīvojamajā apbūvē, ņemti vērā divi galvenie kritēriji: (1) teritorijas izmantošana (funkcija) - dzīvošana un (2) apbūves un ar to saistītās teritorijas nozīme vietas telpiskajā struktūrā. Šī ir apbūve, kurai raksturīga pilsētas uzbūve un struktūra, ar pilsētai raksturīgām dzīvojamām ēkām un to koncentrāciju vienkopus mazās zemes īpašumu vienībās, veidojot lielāku apbūves blīvumu, un kurai nepieciešama centralizēta inženiertehniskā apgāde. Šāda pilsētas tipa dzīvojamā apbūve atrodas ne tikai pilsētas un ciemu teritorijā, bet arī ārpus tām, veidojot urbanizētas teritorijas laukos. Tādejādi tiek nošķirti telpiskajā struktūrā (ainavā) atšķirīgi apbūves tipi, izveidojot šādas divas apakšgrupas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • MAZSTĀVU DZĪVOJAMĀ APBŪVE /DzM/, kurā funkcionāli un arī telpiski ieskaitāmas savrupmājas (vienģimeņu un divģimeņu dzīvojamās mājas), dvīņu mājas, vasarnīcas, dārza mājas (1970-tos, 1980-tos gados celtās), kuras ir tendence pārvērst par mitekli pastāvīgai vai sezonas dzīvošanai, kā arī 1-2 stāvu daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas un rindu mājas, kuras vizuāli un funkcionāli pēc telpiskajiem apjoma risinājumiem, vietas iekārtojuma un cilvēku dzīves veida ir ļoti līdzīgas pašreizējām savrupmājām, īpaši vēsturiskā apbūvē. • VAIRĀKSTĀVU DZĪVOJAMĀ APBŪVE /DzV/, kurai funkcionāli un arī telpiski pieder 3 un vairāk stāvu daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas.
<p>PUBLISKĀ APBŪVE /P/</p> 	<p>Publiskās apbūves teritorijas raksturo teritoriju un ēku pieejamība sabiedrībai un tās kā atvērtas, publiskas telpas statuss telpiskajā struktūrā (ainavā). Teritoriju un apbūves pieejamības raksturs un to telpiskā loma ainavā ir publiskās apbūves teritorijas klasifikācijas galvenie kritēriji. Šajā pamatgrupā tiek ietvertas sabiedrisko un komerciestāžu apbūve, kas neatšķiras pēc to lomas telpiskajā struktūrā (neatšķiras ar būvju apjomu, teritorijas iekārtojumu u.tml.), taču tām ir dažādas funkcijas, kas atšķiras pēc tā, kas ir tajās veikto darbību galvenais mērķis – noteiktu pakalpojumu sniegšana vai peļņas gūšana, bet tajā pašā laikā šīs funkcijas iespējams ātri mainīt vietām. Tādejādi šajā grupā netiek izdalītas apašgrupas, lai dotu iespēju plānošanas radošajām izpausmēm un plānu elastīgai īstenošanai. Šīs pamatgrupas apzīmēšanai piedāvājam lietot vārdu kopu <i>publiskā apbūve</i>, kas atbilst šobrīd spēkā esošo būvniecību regulējošo normatīvo aktu terminoloģijai (<i>Latvijas būvnormatīvam LBN 208-08 "Publiskas ēkas un būves" /apstiprināts ar Ministru kabineta 2008.gada 21.jūlija noteikumiem Nr.567/</i>, pretstatā <i>darījumu iestādes</i>, kas līdzšinējā plānošanas praksē tika lietota saistībā ar pastāvošo nekustamā īpašuma lietošanas mērķu klasifikāciju.</p>
<p>RAŽOŠANAS APBŪVE /R/</p> 	<p>Teritoriju un apbūves funkcija un to telpiskā loma ainavā (telpiskajā struktūrā) ir ražošanas apbūves teritorijas klasifikācijas galvenie kritēriji. Šajā pamatgrupā tiek nošķirti telpiskajā struktūrā (ainavā) atšķirīgi apbūves tipi, izveidojot šādas divas apakšgrupas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • RAŽOŠANAS OBJEKTI UN NOLIKTAVAS /RR/, kurā ietvertas ir rūpnieciskās ražošanas būves un teritorijas, arī lauksaimniecības ražošanas uzņēmumu apbūve, kā arī dažādu noliktavu apbūve u.c. glabāšanas būves/vietas. • DERĪGO IZRAKTEŅU IEGUVES TERITORIJA /RD/, kas ir atšķirīgas pēc funkcijas un telpiskā risinājuma no iepriekšējās apakšgrupas objektiem un teritorijām.

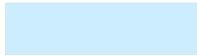

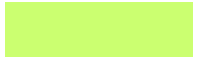
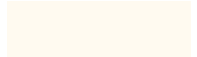
<p>TEHNISKĀ APBŪVE /T/</p> 	<p>Šajā pamatgrupā iedalāmas satiksmes infrastruktūras (autoceļi, pašvaldības ceļi, komersantu un māju ceļi, ciemu ielas, dzelzceļš, garāžu teritorijas pie daudzdzīvokļu mājām, atklātas autostāvvietas u.tml.), kā arī inženierkomunikāciju (ierīču un aprīkojumu kopums, kas paredzēts būves apgādei ar izejvielām, sakariem, energoresursiem un citiem resursiem) un ar tām saistīto būvju teritorijas (siltumapgādes objekti, notekūdeņu attīrīšanas vietas, ūdens ņemšanas vietas u.tml.). Uzskatām, ka nav nepieciešams šeit noteikt apakšgrupas, jo reālajā situācijā šie objekti bieži atrodas vienkopus, bet situācijā, ja tie ir noteiktā vietā (piemēram, notekūdeņu attīrīšanas vietas) tās iespējams noteikt kā vietas ar īpašiem noteikumiem, indeksējot konkrēto vietu.</p>
<p>ŪDEŅI /Ū/</p> 	<p>Šīs teritorijas ietver dabīgas vai mākslīgas ūdenstilpes (ezers, dīķis, ūdenskrātuve vai to daļa u.tml.) un ūdensteces (upe, strauts, kanāls vai to daļa u.tml.), kuru izmantošana saistīta ar transportu, rekreāciju, zivsaimniecību un virszemes ūdeņu noteci, kā arī būves, kas saistītas ar attiecīgā ūdens baseina izmantošanu (laivu piestātnes, peldētavas u.c.) un uzturēšanu.</p>
<p>MEŽI /M/</p> 	<p>Meži pārstāv dabisko zaļumvietu grupu, bet tajā pašā laikā to uzbūve un struktūra liecina par cilvēka darbības ietekmi (stādīšana, ceļu tīkls, būves, meža vides bojājumi u.c.), vienlaikus saglabājot mežiem raksturīgās pazīmes un pildot ekoloģiskās, saimnieciskās un sociālās funkcijas. Šo funkciju nozīmība mainās atkarībā no meža novietojuma. Piemēram, pilsētu teritorijā mežiem to novietojuma, konfigurācijas un īpašību dēļ piemīt nozīmīgas sociālās un ekoloģiskās funkcijas, un tās samazina arī pilsētas mežu ekonomisko jeb saimniecisko funkciju. Šajā pamatgrupā tiek ietvertas mežu, jaunaudžu un izcirtumu teritorijas, zeme zem meža infrastruktūras objektiem, mežā ietilpstoši un tam pieguļošie pārplūstošie klajumi, lauces, purvi.</p>
<p>ZAĻUMVIETAS /Z/</p> 	<p>Līdzšinējā plānošanas praksē, saistībā ar pastāvošo zemes lietošanas mērķu klasifikāciju, tiek lietots jēdziens <i>dabas pamatne</i>, kas tiek attiecināts uz parkiem, skvēriem vai arī visu to teritoriju, kas neklasificējas apbūves nozīmē, - citiem vārdiem, kas paliek pāri. Tomēr šis jēdziens pieļauj lielu nenoteiktību, jo netiek skaidrots saturiski. Bieži tiek lietots arī vārds <i>zaļumi</i>, ar to saprotot visas platības, kuras dabā ir <i>zaļas</i> un kartēs krāsotas zaļā krāsā. Mēs piedāvājam lietot jēdzienu <i>zaļumvietas</i>, kas atrodams jau plānošanas dokumentos pagājušā gadsimta 20-tos gados, jo, lietojot šādu terminu, ir iespējams runāt par katru konkrētu vietu saistībā ar novietojumu un konkrētas vietas funkcijām. Tas ir vienkāršāks un vienlaikus saturiskāks skatījums, salīdzinot ar iepriekš lietoto jēdzienu <i>dabas pamatne</i>. Atkarībā no zaļumu veida un novietojuma, izdalāmas šādas galvenās apakšgrupas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ĪPAŠAS NOZĪMES ZAĻUMVIETAS /ZĪ/ - zaļumvietas ar īpašu kultūrvēsturisku nozīmi, lielu ekoloģisko, estētisko un rekreācijas nozīmi, kas kalpo reprezentācijai kā apdzīvotās vietas seja, un kurām nepieciešama regulāra kopšana. Tās ietver parkus (arī vēsturiskos muižu parkus), alejas, baznīcu dārzus, kapsētas u.c. • CITAS KOPTĀS ZAĻUMVIETAS /ZC/ - koptas zaļumu platības, kas var būt gan publiskas, gan privātas, un kurām vairāk ir ekoloģiska (vides kvalitātes) nevis kultūrvēsturiska vai estētiska nozīme (sakņu dārzi, aizsargstādījumi u.tml.).
<p>LAUKU ZEMES /L/</p> 	<p>Ietver gan meliorētas, gan nemeliorētas lauksaimniecības zemes, kurās atrodas arī atsevišķas koku grupas (neietver mežu Meža likuma izpratnē), ūdeņi u.tml. Šeit apbūvei ir pakārtota nozīme un tā veidota pēc lauku sētas principiem – dabas elementi (alejas, koku rindas, augļu dārzi u.c.) ir mijiedarbībā ar lauku ainavai un vietas tautas celtniecības vēsturiskām iezīmēm raksturīgām ēkām (kompakta ēkas plāna forma, divslīpju jumti, tradicionāliem apdares materiāli u.tml.)</p>

PRIEKŠLIKUMS TERITORIJAS PLĀNOJUMA GRAFISKĀS DAĻAS TERITORIJAS IZMANTOŠANAS VEIDA DATIEM

PAMATGRUPA	APAKŠGRUPA	VIETAS AR ĪPAŠIEM NOTEIKUMIEM ²⁵	APZĪMĒJUMS	PASKAIDROJUMS
DZĪVOJAMĀ APBŪVE <i>/Dz/</i>	MAZSTĀVU DZĪVOJAMĀ APBŪVE <i>/DzM/</i>	DzM-1, DzM-2... utt.		Savrupmājas (vienģimeņu un divģimeņu dzīvojamās mājas), dvīņu mājas, vasarnīcas, 1-2 stāvu daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas
	VAIRĀKSTĀVU DZĪVOJAMĀ APBŪVE <i>/DzV/</i>	DzV-1, DzV-2... utt.		3 un vairāk stāvu daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas
PUBLISKĀ APBŪVE <i>/P/</i>		P-1, P-2... utt.		Ietver valsts un pašvaldības pārvaldes iestādes, izglītības, veselības aizsardzības, kultūras iestādes, pastu, birojus, bankas, tirdzniecības iestādes, kafejnīcas, restorāni, klubi sporta būves u.tml.
RAŽOŠANAS APBŪVE <i>/R/</i>	RAŽOŠANAS OBJEKTI UN NOLIKTAVAS <i>/RR/</i>	RR-1, RR-2... utt.		Rūpnieciskās un lauksaimnieciskās ražošanas objekti un teritorijas, kā arī noliktavas
	DERĪGO IZRAKTEŅU IEGUVES TERITORĪJA <i>/RD/</i>	RD-1, RD-2... utt.		
TEHNISKĀ APBŪVE <i>/T/</i>		TSI-1, TSI-2... utt.		Satiksmes infrastruktūras (autoceļi, pašvaldības ceļi, komersantu un māju ceļi, ciemu ielas, dzelzceļš, garāžu teritorijas pie daudzdzīvokļu mājām u.tml.), kā arī inženierkomunikāciju un ar tām saistīto būvju teritorijas (siltumapgādes objekti, notekūdeņu attīrīšanas vietas, ūdens ņemšanas vietas u.tml.).

¹ Vizuāli indeksēta teritorija ar individuāliem noteikumiem. Piemēram, no apakšgrupas zonas atšķirīga zemes dalīšana, apbūves rādītāji, papildus funkcija vai citi ierobežojumi un papildinājumi

Kandavas novada teritorijas plānojums 2011.-2023.gadam

ŪDEŅI /Ū/		Ū-1, Ū-2... utt.		Dabīgas vai mākslīgas ūdenstilpes (ezeri, dīķi u.c.) un ūdensteces (upes, strauti u.c.), kuru izmantošana saistīta ar transportu, rekreāciju, zivsaimniecību un virszemes ūdeņu noteci, kā arī būves, kas saistītas ar attiecīgā ūdens baseina izmantošanu (laivu pietātnes, peldētavas u.c.) un uzturēšanu.
MEŽI /M/				Mežu, jaunaudžu un izcirtumu teritorijas, zeme zem meža infrastruktūras objektiem, mežā ietilpstoši un tam pieguļošie pārplūstošie klajumi, lauces, purvi.
ZAĻUMVIETAS /ZI/	ĪPAŠAS NOZĪMES ZAĻUMVIETAS /ZĪ/	ZĪ-1, ZĪ-2... utt.		Zaļumvietas ar īpašu kultūrvēsturisku nozīmi, lielu ekoloģisko, estētisko un rekreācijas nozīmi, kas kalpo reprezentācijai kā apdzīvotās vietas seja, kā arī vietas ar specifiskām funkcijām un kurām nepieciešama regulāra kopšana atbilstīgi konkrētās vietas funkcijām. Tās ietver parkus, alejas, baznīcu dārzus, kapsētas u.c. vietas.
	CITAS KOPTĀS ZAĻUMVIETAS /ZC/	ZC-1, ZC-2... utt.		Koptas zaļumu platības, kas var būt gan publiskas, gan privātas, un kurām vairāk ir ekoloģiska (vides kvalitātes) nevis kultūrvēsturiska vai estētiska nozīme. Tās ir teritorijas, kurās atrodas sakņu dārzi, vizuāli un funkcionāli nepieciešamie aizsargstādījumi un tml.
LAUKU ZEMES /L/		L-1, L-2... utt.		Ietver gan meliorētas, gan nemeliorētas lauksaimniecības zemes, kurā atrodas arī atsevišķas koku grupas, ūdeņi u.tml. Šeit apbūvei ir pakārtota nozīme un tā veidota pēc lauku sētas principiem - dabas elementi (alejas, koku rindas, augļu dārzi u.c.) ir mijiedarbībā ar lauku ainavai un vietas tautas celtniecības vēsturiskām iezīmēm raksturīgām ēkām.

3.3.3. Aizsargjoslas un tauvas joslas

Saskaņā ar Aizsargjoslu likumu (1997) aizsargjoslas ir noteiktas platības, kuru uzdevums ir aizsargāt dažāda veida (gan dabiskus, gan mākslīgus) objektus no nevēlamas ārējās iedarbības, nodrošināt to ekspluatāciju un drošību vai pasargāt vidi un cilvēku no kāda objekta kaitīgās ietekmes.

Kandavas novada teritorijas plānojumā 2011. – 2023.gadam ir noteiktas 4 veidu aizsargjoslas, pamatojoties uz Aizsargjoslu likuma (1997) un Ministru kabineta noteikumu Nr.1148 „Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi” (06.10.2009.) prasībām.

- 1) Vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas. Saskaņā ar Aizsargjoslu likumu šo aizsargjoslu galvenais uzdevums ir samazināt vai novērst antropogēnās negatīvās iedarbības ietekmi uz objektiem, kuriem noteiktas aizsargjoslas. Piemēram, Kandavas novada gadījumā par tādām var uzskatīt upju, dīķu, ezeru, purvu aizsargjoslas, kā arī valsts aizsardzībā esošo Kandavas novada kultūras pieminekļu aizsargjoslas un aizsargjoslas ap ūdens ņemšanas vietām.
- 2) Ekspluatācijas aizsargjoslas. Saskaņā ar Aizsargjoslu likumu šo aizsargjoslu galvenais uzdevums ir nodrošināt dažāda veida komunikāciju un objektu efektīvu un drošu ekspluatāciju un attīstības iespējas. Pie šādām aizsargjoslām pieskaitāmas ne tikai aizsargjoslas gar elektriskajiem tīkliem, siltumtīkliem, kanalizācijas tīkliem u.tml., bet arī ielu sarkano līniju koridori.
- 3) Sanitārās aizsargjoslas. Saskaņā ar Aizsargjoslu likumu šo aizsargjoslu galvenais uzdevums ir paaugstinātu sanitāro prasību nodrošināšana. Kandavas novadā šāda veida aizsargjoslas ir noteiktas ap kapsētām, kā arī ap novada teritorijā esošajām notekūdeņu attīrīšanas ietaisēm.
- 4) Drošības aizsargjoslas. Saskaņā ar Aizsargjoslu likumu šo aizsargjoslu galvenais uzdevums ir nodrošināt vides un cilvēku drošību likumā noteikto objektu ekspluatācijas laikā un iespējamo avāriju gadījumā, kā arī pašu objektu un to tuvumā esošo objektu drošību. Kandavas novadā drošības aizsargjoslas ir aktuālas ap degvielas uzpildes stacijām, naftas, naftas produktu cauruļvadu, kā arī dzelzceļa līniju Rīga/ Jelgava – Ventspils.

Šo aizsargjoslu parametri aprakstīti Kandavas novada teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos. Gadījumos, ja attiecīgā aizsargjosla precīzi atbilst Aizsargjoslu likuma un ar to saistītās metodikas kā Ministru kabineta noteikumu prasībām, tad teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos ir ierakstīta attiecīga norāde, nepārrakstot likuma prasības. Konkrētāki parametri norādīti tikai tajos gadījumos, ja aizsargjosla skar konkrētu Kandavas novada objektu vai teritoriju, vai arī tādus gadījumos, ja atbilstoši Kandavas novada specifiskajai situācijai, aizsargjoslas ir noteiktas precīzāk (t.sk. ar stingrākām prasībām) nekā tiek definētas vispārējos gadījumos Aizsargjoslu likumā. Kandavas novadā otrais gadījums ir attiecināms uz aizsargjoslu ap Abavas, Amulas un Imulas upi – tās nekur nav mazāka par likumā noteiktajiem metriem, bet daudzviet tās ir plašākas, izvērtējot tādu nosacījumu kā aplūstošās teritorijas.

Atbilstoši mēroga noteiktībai Kandavas novada teritorijas plānojuma 2011. – 2023.gadam grafiskās daļas kartēs, kurās tiek attēlota novada teritorijas plānotā (aļļautā) izmantošana, attēlotas tikai tās aizsargjoslas, kuru platums dabā ir vienāds ar 10 metriem vai pārsniedz 10 metrus, bet virszemes ūdensobjektiem tikai tās aizsargjoslas, kuras kaut vienā vietā pārsniedz 10 metru platumu. Tas darīts ar nolūku, lai atvieglotu kartes lasāmību, tādējādi grafiski neattēlojot 10 metru platās aizsargjoslas ap citiem mazākiem virszemes ūdensobjektiem. Pēc būtības teritorijas plānojums tomēr saglabā šīs aizsargjoslas arī ap mazajiem virszemes ūdensobjektiem atbilstoši Aizsargjoslu likuma prasībām. Bet aizsargjosla nav nosakāma mākslīgam ūdensobjektam, ja tas atrodas fiziskās personas īpašuma robežās vai kalpo ūdens novadīšanai no piegulošās teritorijas.

Izstrādājot detālplānojumus, aizsargjoslas ir jāprecizē, tai skaitā grafiski attēlojot arī tās aizsargjoslas, kuru platums ir mazāks par 10 metriem, ja to pieļauj kartes mēroga noteiktība.

Tauvas joslas Kandavas novadā tiek noteiktas saskaņā ar Zvejniecības likumu (1995), kas gar privāto ūdeņu krastiem ir 4 metri, bet gar pārējo ūdeņu krastiem - 10 metru platumā, izņemot gadījumus, ja privātie ūdeņi visā to platībā un tiem piegulošās sauszemes daļa pieder vienam un tam pašam īpašniekam un

zvejas tiesības šajos ūdeņos nepieder valstij. Tauvas joslas platums tiek skaitīts: gar upju lēzeniem krastiem – no normālās ūdenslīnijas, bet gar upju kraujiem krastiem – no krasta nogāžu augšmalas, turklāt tauvas joslas platumā ietilpst arī zeme no ūdenslīmeņa līdz krasta nogāzei un pati nogāze. Ūdensobjektu piekrastes zemes īpašniekiem ir tiesības lietot tauvas joslu, ciktāl šīs tiesības neierobežo šis likums un citi normatīvie akti. Tauvas joslas bezmaksas lietošana bez iepriekšējas saskaņošanas ar zemes īpašnieku paredzēta kājāmgājējiem, zivju resursu un ūdeņu uzraudzībai un izpētei, robežapsardzībai, vides aizsardzības, ugunsdrošības un glābšanas pasākumu veikšanai. Mēroga noteiktības dēļ tauvas joslas nav grafiski attēlotas Kandavas novada teritorijas plānojuma grafiskajā daļā, bet tās nosakāmas detālpilnplānojumu izstrādes gadījumos.

3.3.4. Norādes turpmākajai novada attīstības plānošanai

Kandavas novada teritorijas plānojums piedāvā iespējas vēlamajai telpiskajai attīstībai nākotnē. Tādējādi, tas nodrošina bāzi tādu lēmumu sagatavošanai, kam ir telpiska nozīme, to novērtēšanai un īstenošanai.

Lēmumi ir jāpieņem paturot prātā to, kur notiks jauna attīstība un kā tā tiks īstenota. Ņemot vērā potenciālo konfliktējošo interešu apjomu, nav iespējams bez saprātīgas kompromisa pieejas apmierināt visu iedzīvotāju vajadzības, kā arī sasniegt kaut vai nelielu daļu no vēlamās telpiskās struktūras. Tā būtu kļūda koncentrēties tikai uz noteikta skaita projektiem, nemeklējot saiknes ar citām darbības jomām un neesot pārliecinātiem par ekonomiskās, sociālās attīstības un vides ilgtspēju.

Teritorijas plānojums ir dokuments, kas piedāvā noteiktu telpisku vīziju konkrētam laika posmam, piedāvājot koncepcijas vēlamai telpiskajai struktūrai, vadlīnijas īstenošanas rīcībām un prasības ikdienas darbībām, kā arī garantē telpiskās attīstības kontrolēšanu. Plānošanas procesā ir jāiestrādā plāna monitorings un izvērtēšana, kas ir ciešā saskaņā ar pašu plānošanas procesu.

Plānošanas pabeigtība vienmēr būs relatīva, - tas ir nepārtraukts darba process. Nepārtrauktības un pēctecības principi garantē, ka plānošanas dokumentiem jāreaģē uz mainīgo situāciju, bet tajā pašā laikā, mainoties spēkā esošajam plānojuma pamatojumam, plānojuma dokuments tiek grozīts, saglabājot tās daļas, kuru pamatojums nav mainījies.

3.4. Teritorijas plānojuma grozīšana un īstenošana

Kandavas novada teritorijas plānojums 2011. – 2023.gadam ir tiesisks pamats novada teritorijas izmantošanai turpmākajiem 12 gadiem un nosaka teritorijas atļauto (plānoto) izmantošanu un izmantošanas nosacījumus. Teritorijas plānojums pašvaldībai ir tiesisks pamats pieņemot turpmākos lēmumus par teritorijas izmantošanu un arī pamatojums projektu realizācijai, investīciju piesaistīšanai. Teritorijas plānojums iedzīvotājiem, zemes īpašniekiem un uzņēmējiem ir garantija un iespējas savu projektu realizācijai. Teritorijas plānojums visiem interesentiem kalpo kā informācija par Kandavas novada teritoriju un tās turpmāko attīstību.

Teritorijas plānojums likumdošanā noteiktajā kārtībā ir jāpārskata, ja:

- ir stājies spēkā augstākstāvošs plānošanas dokuments, kas tieši ietekmē Kandavas novada telpisko attīstību;
- beidzies šī teritorijas plānojuma darbības laiks (2024.gada 1.janvāris);
- tiek ievēlēta jauna pašvaldības dome.

Kandavas novada teritorijas plānojuma izmaiņas veicamas saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem. Tie saistošo noteikumu punkti, kuros ir atsauces uz iespēju noteikt, detalizēt vai precizēt, veicot papildus darbības, piemēram, izstrādājot detālpilnplānojumu, uzskatāmi par nosacījumiem un nav klasificējami kā teritorijas plānojuma un arī teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu grozījumi.

Plānojuma īstenošanas galvenie instrumenti ir teritorijas izmantošanas zonējums, tās izmantošanas un apbūves noteikumi. Katrai vietai – gan zaļumu, gan apbūves teritorijām – atbilstoši teritorijas plānojuma zonējumam ir noteiktas telpiskās iespējas. Novada attīstība telpiskajā aspektā notiek, realizējot šīs iespējas, kas reizē veido novada struktūras pamatu un palīdz saglabāt gan dabas, gan kultūrvēsturiskās

vērtības. Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos tiek konkretizētas gan atsevišķu vietu, gan teritoriju tipu izmantošanas iespējas atbilstoši teritorijas plānojuma redzējumam. Tā kā novads, līdzīgi dzīvam organismam, atrodas nepārtrauktā attīstībā, tad plānojuma īstenošana nav kāda vienreizēja atsevišķa darbība, bet process, kurā teritorijas izmantošanas zonējums un noteikumi spēlē ikdienas darbarīku lomu.

Teritorijas plānojuma grozījumu procedūru uzsāk pēc atbilstoša Kandavas novada domes lēmuma pieņemšanas. Priekšlikumus teritorijas plānojuma grozījumiem var ierosināt jebkura fiziska vai juridiska persona, bet pašvaldībai nav pienākums lemt par teritorijas plānojuma grozījumu izstrādes uzsākšanu pēc katra saņemtā priekšlikuma. Šādu grozījumu uzsākšanas nepieciešamība jāvērtē kontekstā ar Kandavas novada teritorijas plānojumā 2011.-2023.gadam noteikto, izmaiņām augstāk stāvošos plānošanas dokumentos (reģiona, nacionāla līmeņa plānošanas dokumentos), kā arī normatīvajos aktos paredzētajos gadījumos.